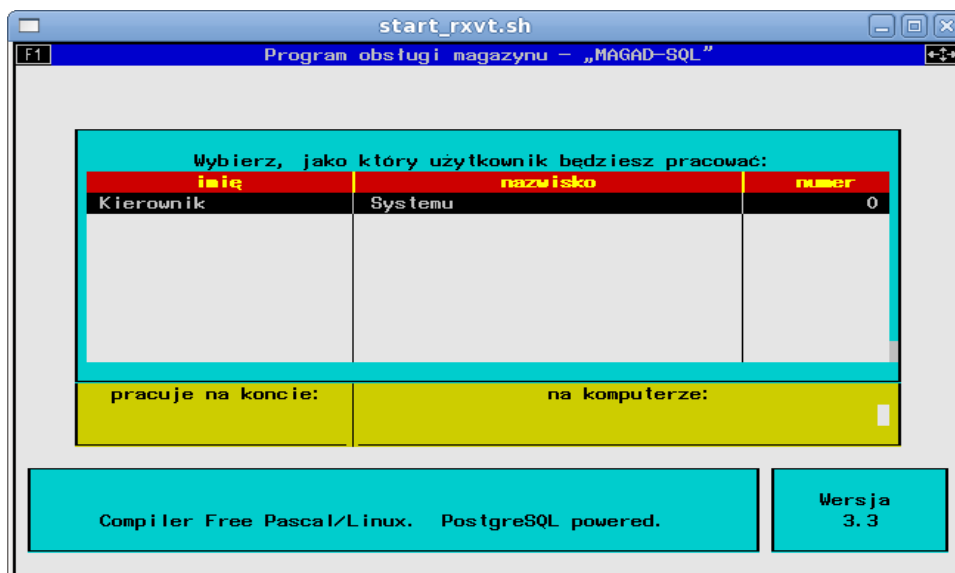

PROGRAMY *MagAD-SQL* *i MAGPX*

PROGRAMY *MagAD-SQL* i *MAGPX*

PROGRAMY *MagAD-SQL i MAGPX*

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
INSTALACJA PROGRAMU	10
OPIS OGÓLNY PROGRAMU	12
<u>INFORMACJA O DRUKARKACH, Z KTÓRYMI PROGRAM WSPÓŁPRACUJE</u>	12
<u>OPISY W PROGRAMIE</u>	12
<u>STANDARDY EDYCJI W PROGRAMIE</u>	12
<u>SPOSOBY PROWADZENIA OBLICZEŃ PRZEZ PROGRAM</u>	14
<u>PORADY PRAKTYCZNE DLA TYCH, KTÓRZY STAWIAJĄ PIERWSZE KROKI W PROGRAMIE</u>	14
Jak wprowadzić pierwsze towary, które już są w firmie ?	14
Jak wprowadzić zakup towaru ?	18
Jak wprowadzić sprzedaż udokumentowaną ?	18
Jak wprowadzić sprzedaż detaliczną ?	18
Jak wprowadzić przesunięcie międzymagazynowe ?	19
Jak wprowadzić jakikolwiek dokument towarowy w opcji „Wprowadzanie” ?	19
Do czego służy opcja „Wprowadzanie i korekty” ?	19
Jak wprowadzić dokumenty płatności (kasowe) ?	19
Jak program rozlicza dokumenty (chodzi n.p. o płatności terminowe) ?	21
Co się stanie, gdy wyjdziemy z funkcji „Wprowadzanie”, pozostawiając tam specyfikację, nie zapisaną klawiszem [*] ?	21
Czy opisywane wcześniej dokumenty depozytowe są także oznaczane w sposób widoczny na liście dokumentów w opcji „Wprowadzanie i korekty” ?	21
<u>PLIKI ROBOCZE W PROGRAMIE</u>	22
<u>KILKA UWAG TECHNICZNYCH, NAPRAWIANIE BAZ DANYCH</u>	22
WPROWADZANIE	26
<u>JAK PRACOWAĆ W TEJ FUNKCJI ?</u>	26
OPIS WYSTAWIANYCH PRZEZ PROGRAM DOKUMENTÓW	27
<u>DOKUMENTY ZWIĄZANE ZE SPRZEDAŻĄ</u>	27
„Paragon” - dokument sprzedaży/zwrotu bez faktury, czy rachunku	27
„Faktura VAT” - nazwa dokumentu sprzedaży dla płatnika VAT	28
„Faktura korygująca” - dokument zwrotu towaru z faktury VAT	28
„Rachunek uproszczony” - dokument sprzedaży dla podmiotu nie płacącego VAT	28
„Rachunek korygujący” - dokument zwrotu towaru z „Rachunku uproszczonego”	28
<u>DOKUMENTY ZWIĄZANE Z ZAKUPAMI</u>	28
„FZ” - dokument zakupu - faktura VAT - od płatnika VAT	28
„RZ” - dokument zakupu - rachunek uproszczony	28
„FZ kor.” - zwrot do dokumentu zakupu - faktury VAT - dla dostawcy - płatnika VAT	28
„RZ kor.” - dokument zwrotu do dokumentu zakupu - rachunku uproszczonego - dla dostawcy - nie płacącego VAT	28
„PZ vat” - dokument przychodu towaru od dostawcy - płatnika VAT	29
„Pz” - dokument przychodu towaru od dostawcy - nie płatnika VAT	29
„WZ/dost.” - dokument rozchodu towaru w cenach zakupu do dostawcy	29
„WZ/odb.” - dokumentu rozchodu towaru dla odbiorcy	29
<u>ZAMÓWIENIA</u>	29
„Zamówienie odbiorcy” - dokument zamówienia towaru przez odbiorcę	29
„Zamówienie” - nazwa dokumentu zamówienia towaru u dostawcy	29
<u>DOKUMENTY OPERACJI PRZESUNIĘĆ POMIĘDZY MAGAZYNAMI FIRMY</u>	29
„MM” - dokument rozchodu - przesunięcia międzymagazynowego	29
„Mm” - dokument przychodu - przesunięcia międzymagazynowego	29
<u>BILANS OTWARCIA</u>	30
„BO” - dokument przychodu wewnętrznego towaru	30
WPROWADZANIE I KOREKTY	32
<u>JAK PRACOWAĆ W TEJ FUNKCJI ?</u>	32
OPERACJE NA PLIKACH ROBOCZYCH	35
<u>CO TO JEST PLIK ROBOCZY ?</u>	35
<u>OPISY FUNKCJI</u>	36
Kopiowanie pliku roboczego na dyskietkę	36
Pobieranie pliku roboczego z dyskietki	36
Przekazywanie pliku roboczego pomiędzy operatorami	36
Pobieranie danych do pliku roboczego w formatach innych programów	36
Kopiowanie pliku roboczego na dyskietki w formatach innych programów	37

Wprowadzanie zmian w pliku roboczym.....	37
Kopiowanie pliku roboczego na dowolny dysk, do dowolnego katalogu.....	38
Pobieranie pliku roboczego z dowolnego dysku, z dowolnego katalogu.....	38
Kopiowanie pliku roboczego do katalogu poczty modemowej.....	38
Pobieranie pliku roboczego z katalogu poczty modemowej.....	38
Informacja techniczna.....	38
KATALOG TOWARÓW.....	39
WYBÓR AKTUALNEGO MAGAZYNU.....	40
WPROWADZANIE i KOREKTY DOKUMENTÓW KASOWYCH.....	41
LISTA OBOWIĄZUJĄCYCH DOKUMENTÓW KSIĘGOWANYCH.....	42
ANALIZA TOWAROWA OBROTÓW.....	45
ANALIZA DOKUMENTÓW TOWAROWYCH.....	50
ANALIZA DOKUMENTÓW PŁATNOŚCI.....	51
ANALIZY KSIĘGOWE.....	52
ANALIZA TOWAROWA OBROTÓW - ROZSZERZONA.....	55
ANALIZA STANÓW.....	57
RAPORT DOBOWY Z DRUKARKI FISKALNEJ.....	58
KATALOG UŻYTKOWNIKÓW.....	59
KATALOGI ODBIORCÓW i DOSTAWCÓW.....	60
KATALOG MAGAZYNÓW.....	61
„INNE” KATALOGI.....	62
KONFIGUROWANIE PROGRAMU.....	64
KONFIGUROWANIE DRUKARKI GŁÓWNEJ UŻYTKOWNIKA.....	66
KONFIGUROWANIE DRUKARKI FISKALNEJ.....	67
KONFIGUROWANIE DRUKARKI PARAGONOWEJ.....	69
ZAMKNIĘCIE ROKU.....	70
DODATKI.....	72
DODATEK A - OPCJE MENU GŁÓWNEGO.....	72
DODATEK B - OBSŁUGA BŁĘDÓW WYKONANIA PRZEZ PROGRAM.....	74
DODATEK C - WIĘKSZE TEKSTY POMOCY DOSTĘPNE W BAZIE DANYCH PROGRAMU.....	77
<u>POMOC DLA FUNKCJI WPROWADZANIA.....</u>	<u>77</u>
<u>POMOC DLA FUNKCJI WPROWADZANIA I KOREKT.....</u>	<u>79</u>
<u>POMOC DLA FUNKCJI WPROWADZANIE i KOREKTY - ROZLICZANIE DEPOZYTÓW.....</u>	<u>79</u>
<u>POMOC DLA FUNKCJI DOPISYWANIA RĘCZNIE NOWYCH KARTOTEK TOWARÓW DO STANÓW.....</u>	<u>79</u>
<u>POMOC DLA FUNKCJI KOREKT STANÓW MAGAZYNU AKTUALNEGO.....</u>	<u>80</u>
<u>POMOC DLA FUNKCJI : DANE MATERIAŁOWE, OPERACJE NA PLIKACH ROBOCZYCH WPROWADZANIE ZMIAN W PLIKU ROBOCZYM.....</u>	<u>80</u>
DODATEK D - PRACA W SIECI.....	82
DODATEK E - POMOC W EKSPLOATACJI PROGRAMU.....	83
SPIS RYSUNKÓW.....	84

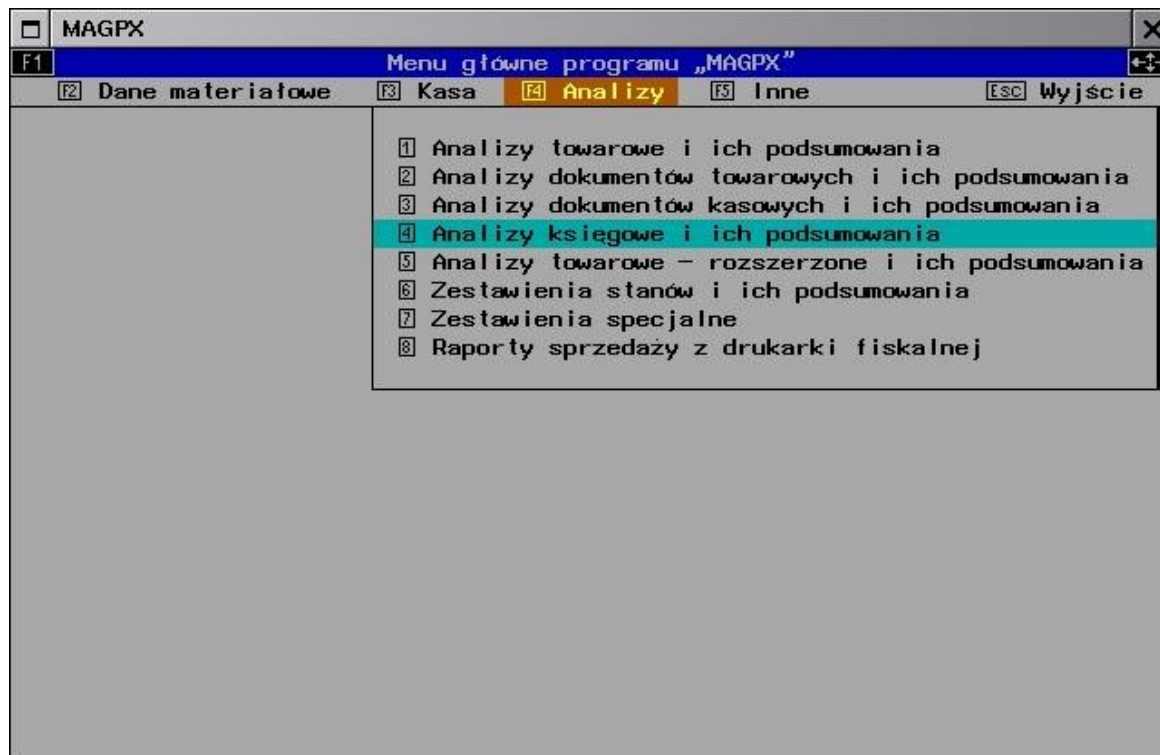
WSTĘP

UWAGA ! W niniejszej publikacji występują nazwy, będące nazwami zastrzeżonymi odpowiednich firm. Użycie ich nie powinno być traktowane jako naruszenie praw ich właścicieli. Podawane są one jedynie w celach informacyjnych.

Szanowni Państwo !

Chciałbym zaprezentować Państwu program „MagAD-SQL/MAGPX” - zaawansowane narzędzie do prowadzenia gospodarki magazynowej.

Nieco oryginalna nazwa programu jest kompilacją wyrazów „magazyn” i „Paradox”, z tego względu, że program pracuje na szybkich bazach danych w formacie „Paradox 4.0”.

Ogólny widok programu „MagAD-SQL/MAGPX” - system LINUX (identycznie wygląda program w innych systemach)

Informacje ogólne.

Program „MagAD-SQL/MAGPX” przeznaczony jest do obsługi gospodarki magazynowej firm przechowujących duże ilości dokumentów i kartotek towarowych, potrafi szybko obsługiwać bazy z milionami rekordów danych.

Jak można się spodziewać, z małą ilością danych program radzi sobie równie dobrze ;-).

Napisany został na bazie wieloletnich doświadczeń firmy „INFORMATYKA”, zdobytych w dziedzinie zastosowań informatyki w handlu, głównie w branży księgarskiej, ale z uwzględnieniem specyfiki i innych rodzajów firm.

Program posiada zabezpieczenia przed błędami komputerów i systemów operacyjnych, związanymi z rokiem 2000.

Do programu MagAD-SQL/MAGPX dodaje się na życzenie także mały, ale praktyczny moduł Księgi Przychodów i Rozchodów.

Program jest dostosowany do pracy z kilkoma rodzajami polskich drukarek fiskalnych (zgodnych z ELZAB FP600, Emar-Duo, Posnet, Duo-Pro, Optimus Vento), pracuje z praktycznie wszystkimi rodzajami drukarek komputerowych PC. Program posiada możliwości przyjmowania i podawania danych na zewnątrz (import i eksport) z innych programów i do innych programów, łącznie z połączeniami z systemami "FK" (aktualnie DGCS, CDN DOS/Windows i MiG).

W programie kontrolowana jest praca poszczególnych operatorów - ich uprawnienia w programie ustawia superużytkownik - „Kierownik Systemu”.

Program ma zdefiniowaną dużą ilość dokumentów obrotu towarowego, z możliwością zmieniania ich nazw, co pozwala na ścisłe dostosowanie pracy programu przez użytkownika - do swoich potrzeb. Prowadzone przez program dokumenty kasowe są listą, którą użytkownik może praktycznie w nieskończoność rozwijać. System prowadzonych dokumentów i cała architektura „MagAD-SQL/MAGPX” są bardzo elastyczne, stąd pracę programu można (oprócz warunków technicznych) dostosować także do różnorodnych warunków merytorycznych.

Program „MagAD-SQL/MAGPX” jest silnym narzędziem analitycznym. Analizy są oparte na zasadzie wybierania żądanych w analizie danych, co pozwala na tworzenie prawie dowolnych zestawień z możliwością wydruku i eksportu do oprogramowania biurowego jak OpenOffice, StarOffice, MS Office®.

Prace nad programem przebiegają na zasadzie - sprzedaż zawsze wesji stabilnej - najnowsze moduły dodawane są dopiero po ich gruntownych, drobiazgowych testach - także już w połączeniu z całością programu. Nie daje to może efektywnego wyniku finansowego firmie „Informatyka”, za to klient nie musi ciągle troszczyć się o „zdrowie” swojego systemu informatycznego.

Co różni program od standardowych aplikacji tego typu ?

- bezterminowa licencja umożliwiająca traktowanie programu, jak posiadany przedmiot, łącznie z możliwością wypożyczania i odsprzedaży (patrz - załączony wzór licencji) - bez takich klauzul wg polskiego prawa autorskiego programu nie można odsprzedać, wypożyczyć, a jego używanie ogranicza się do lat pięciu
- podwójny system wprowadzania dokumentów - standardowy, gdzie zaczynamy od wprowadzania cech dokumentu, jak data itp. i wzorowany na pracy kasy fiskalnej z ciągłą widocznością listy towarów
- wiele drobnych udogodnień, czyniących np. na stanowiskach sprzedaży pracę możliwie najszybszą
- wielopatformowość - użytkownik nie jest zmuszany do korzystania z określonego systemu operacyjnego dla PC (program dostosowany jest do pracy w DOS, LINUX, MS Windows® 3.1x/9x/NT/2000/XPpro), łącznie (LINUX) z możliwością sprawnej zdalnej pracy nawet przez łącze telefoniczne
- pomimo bardzo dużych możliwości bardzo ujednolicony wygląd i sposób sterowania programem, połączony z pełnym systemem podpowiedzi i objaśnień dotyczących funkcjonowania programu w danym miejscu
- bardzo duże możliwości eksportu i importu danych (także z innych programów)
- możliwości łączenia towarów w komplety
- obsługę rozliczeń prowadzonych z dostawcami towarów komisowych, użyteczną funkcję pamiętania tych rozliczeń; z wieloma dostawcami książek (i nie tylko) rozliczenia i dokumenty wymieniane są elektronicznie
- możliwe maksimum analiz, które można wykonać na bazie danych; użytkownik nie jest zmuszany do zakupu dodatkowych, drogich modułów, aby zrobić rejestr VAT, rozliczenia, prowadzić raporty kasowe, generować dane do FK, czy inne analizy księgowe
- możliwość pracy na bardzo słabym sprzęcie - już na komputerze 386 z 4 MB RAM z DOS „MagAD-SQL/MAGPX” potrafi całkiem skutecznie pracować
- bardzo duża możliwość (kilkadziesiąt opcji) przedstawiania konfiguracji, dzięki której można dostosować działanie programu do wielu nietypowych potrzeb użytkownika
- system tak zwanych „plików roboczych”, które pozwalają na przerzucanie dużych ilości kartotek pomiędzy dokumentami, dokonywania analiz towarów na ich podstawie, zautomatyzowanego, szybkiego wykonywania zmian w kartotekach - np. zmiana VAT itp.
- maksymalne wykorzystanie powierzchni ekranu tekstowego poprzez dostępność lokalnych menu i podpowiedzi poprzez klawisze [F1]/[Ctrl+F1]; doszedłem do wniosku, że zaśmiecanie ekranu podpowiedziami, które po pewnym czasie użytkownik zna na pamięć, jest niepotrzebne
- otwartość systemu - istnieją bezpłatne biblioteki do obsługi baz programu „MagAD-SQL/MAGPX” i posiadająca programistów C/Pascal/Delphi/C++Builder/Kylix obsługująca na miejscu klienta firma może swobodnie dopisywać np. dodatkowe, czy uproszczone moduły analiz danych; firma „Informatyka” wyprodukowała narzędzia, umożliwiające eksport nawet całej bazy do np. MySQL, czy MS Access® i robienie niestandardowych analiz - jednakże moduły analiz dostarczone w „MagAD-SQL/MAGPX”- jak dotąd wystarczają w normalnej obsłudze

„MagAD-SQL/MAGPX” - praca w funkcji szybkiego wystawiania dokumentów - katalog towarów może być oglądany w różnych kolejnościach sortowania, przeszukiwany wg różnych danych, towary mogą być pobierane nawet bez użycia klawiatury za pomocą czytnika kodów paskowych. Wyraźnie rzuca się w oczy „czystość” interface, niezasmieconego zbędną informacją.

MAGPX						X
F1 Wprowadzanie: Paragon, INFORMATYKA – ADAM RADŁOWSKI, 11-08-04						↔
indeks	NAZWA	nazwa	ilość	cena z. n.	cena s. b.	
0		INFP INFORMATYKA 2000 KL. 4-6 CD Z	2	1.79	2.48	
978837359162		KOD LEONARDA DA VINCI 13	—	22.05	25.06	
0		MATEMATYKA KL. 1 POD ZAK ROZ MAT S/	3	17.87	20.31	
978838778823		NAUKA O JEZYKU KL. 4 ÓW C. 1 POLP 12	5	7.45	8.47	
978838778876		NAUKA O JEZYKU KL. 6 ÓW C. 1 POLP 18	5	7.45	8.47	
978832371702		NIEZWYKŁA KSIĘGA HIPNOTYZMU MOL LY	2	25.66	29.16	
978832411378		PAMIĘTNIK KSIĘŻNICZKI 1 13	1	13.1	14.89	
978832411379		PAMIĘTNIK KSIĘŻNICZKI 2 KSIĘŻN IC	1	13.1	14.89	
978832411381		PAMIĘTNIK KSIĘŻNICZKI 3 ZAKOCH AN	1	13.1	14.89	
nazwa		swm/ku	vat	ilość	c. spr. br.	wart. c. s. b.

Używane do stycznia 2005 i proponowane układy pracy „MagAD-SQL/MAGPX” (systemy operacyjne) i ich ocena:

Lp.	system	ocena
1	jednostanowiskowy - stacja robocza LINUX RH 6.2, 7.2, 8.0, 9.0	6
2	jednostanowiskowy - stacja robocza DOS/Win 3.1x/Win 95/2000/XP SP2	5
3	jednostanowiskowy - stacja robocza Win 98/NT/XPPro SP1	4
4	sieciowy server NetWare 3.12 + stacje robocze DOS	6
5	sieciowy server Aurox LINUX 8.0, terminale telnet i vnc LINUX RH 7.0, 7.2	6
6	sieciowy server RH LINUX 9.0/Samba 2.2.8a + stacje robocze DOS/Win 9.x/XP SP2	5
7	sieciowy server NetWare >=3.12 + stacje robocze DOS/LINUXS	5
8	sieciowy server RH LINUX 6.2, terminale graficzne VNC: LINUX RH 9.0, Windows	4

Najczęściej spotykane układy zostały wyróżnione wytłuszczeniem i takie układy proponują firmy współpracujące z firmą „Informatyka”. Stosowany sprzęt i rozwiązania firma instalująca powinna dokładnie omówić z firmą „Informatyka”.

Przetestowano układ podobny do 7, ale z serverem Linux RH 9.0/Fedora 1 emulującym server NetWare - wynik można ocenić na 5+.

Układ nr 5 może mieć terminale graficzne działające także w systemach Windows i MAC OS..

Drukarki fiskalne ELZAB działają sprawnie tylko w układach 2,6,7.

W układach, gdzie program uruchamiany jest w systemie Windows, program działa z dowolną drukarką dostępną w systemie.

Inne układy (w szczególności rodzaje serwerów) otrzymały niższe oceny, więc zostały wyeliminowane u klientów.

Firma „Informatyka” uczestniczy w projektach instalacji, a często i w fizycznym wykonaniu systemów u klienta, czy adaptacji istniejących.

Oczywiście - za jakość pracy odpowiedzialna jest też jakość sprzętu i instalacji u klienta.

Sprzęt i systemy, na którym ma działać „MagAD-SQL/MAGPX”, powinno się konsultować z firmą „Informatyka”.

autor programu

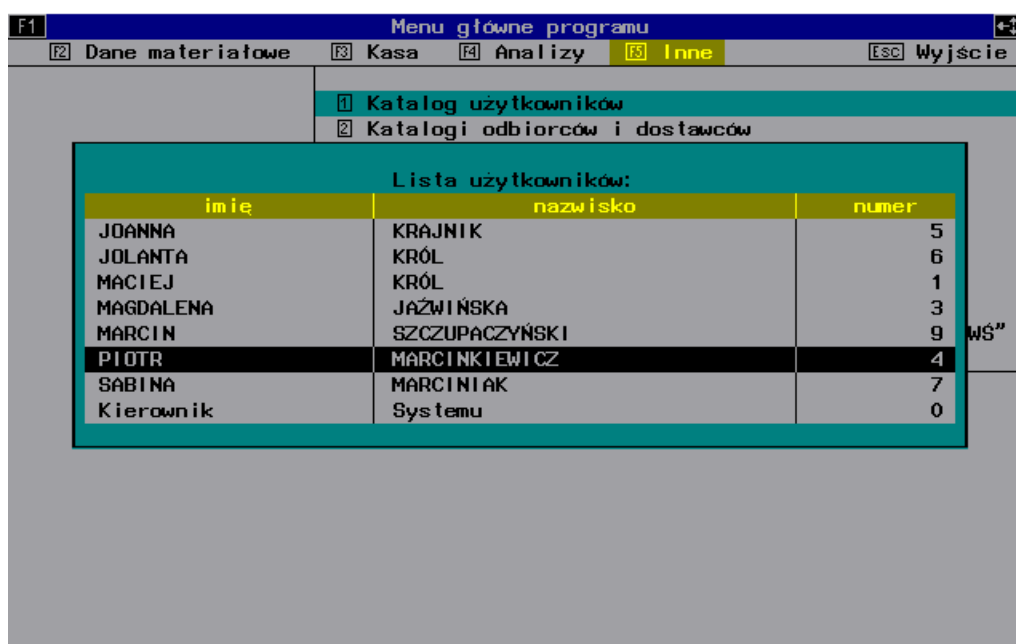
INSTALACJA PROGRAMU

Instalacja programu „MagAD-SQL/MAGPX” jest bardzo prosta. Należy włożyć dysk instalacyjny do napędu CD i uruchomić z niej program INSTALUJ, który zada kilka prostych pytań - w tym - w jakim katalogu należy zainstalować program „MagAD-SQL/MAGPX”. Następnie - wszystkie czynności przebiegają automatycznie. Po zakończeniu procesu instalacji program instalacyjny „zamelduje” o zakończeniu tego procesu.

Program uruchamiamy skryptem (batch;em) START.BAT, który po instalacji znajduje się w katalogu, w którym program MagAD-SQL/MAGPX zainstalowano.

Specyfika instalacji programu w różnych środowiskach (Linuks, Windows, DOS) jest nieco odmienna, w razie problemów należy skonsultować się z firmą „Informatyka”.

Po tak wykonanej instalacji należy wejść do programu (podczas instalacji wpisywany jest w danych programu podstawowy użytkownik, „Kierownik Systemu”), jako „Kierownik Systemu”. Wejście do programu odbywa się poprzez wejście do katalogu, gdzie program instalacyjny wkopiował program MagAD-SQL/MAGPX.EXE i uruchomienie programu MagAD-SQL/MAGPX.EXE. Program pokaże listę użytkowników, jako którzy możemy pracować - w tym wypadku na liście będzie tylko „Kierownik Systemu”.

Rys. 1. „Wejście” do programu „MagAD-SQL/MAGPX”. Pamiętajmy o tym, że z zapytaniem, co program „potrafi” w tej funkcji „zwracamy” się do programu, wciskając [F1].

Po liście, jak po każdej w programie, poruszamy się za pomocą klawiszy strzałek w górę i w dół (przesunięcie paska oznaczenia danej w górę lub w dół), klawiszami PageUp (PgUp) i PageDn (PgDn) (przesunięcie paska o jedną stronę widoczną na ekranie w górę i w dół) oraz klawiszami Home i End (skok na początek i na koniec listy). Program jako zachętę do posłużenia się tymi klawiszami często wyświetla znak skierowanych w cztery strony strzałek. Oprócz tego program zachęca do użycia klawisza [F1] i w głównym menu, oraz opcji „Wprowadzanie” także klawisza [Ctrl+F1], w celu uzyskania opisów i pomocy - wyświetlając znak tego klawisza. Działanie klawiszy i uruchamianie nimi wszystkich funkcji w programie opisywane jest w pomocach, w mniejszej ilości w opisach. Najczęściej, jeżeli program wyświetla znak [F1], można za pomocą tego klawisza uzyskać pomoc. Wszędzie, gdzie występuje w programie symbol dowolnego klawisza w obwódce, można wywołać żądaną funkcję wciskając ten klawisz. Wychodzenie z funkcji bez zapamiętania danych odbywa się wszędzie poprzez [Esc].

Dalej o wejściu do programu...

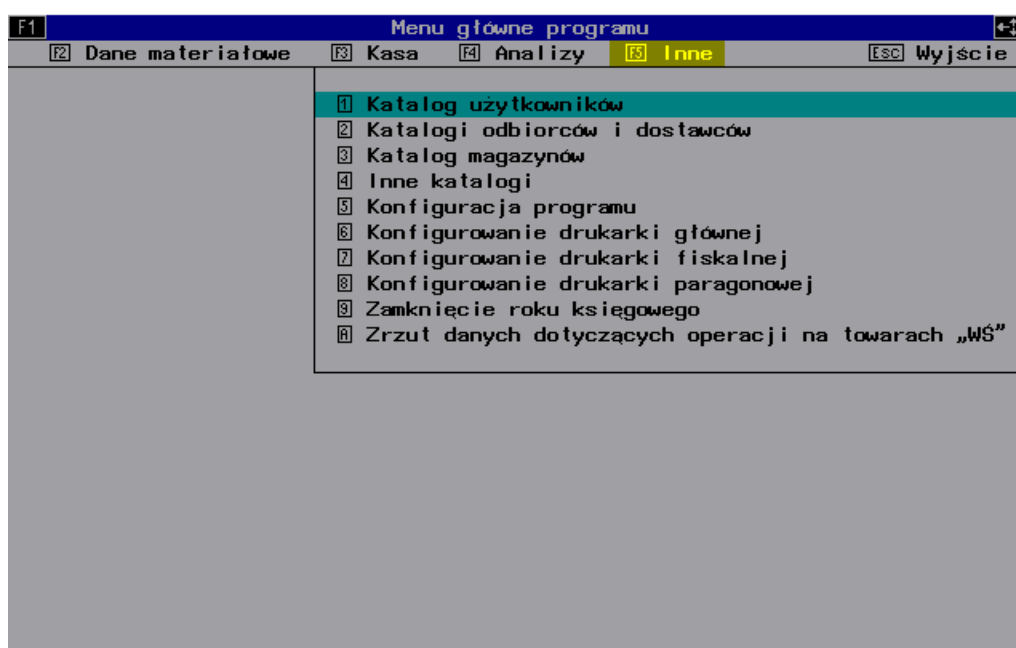
Na liście użytkowników możemy uruchomić dwa działania, oprócz jej przeglądania:

- wyjście z programu [Esc]
- wybór użytkownika, jako który będziemy pracować ([Enter] (Enter), gdy pasek jest na użytkowniku, którego chcemy wybrać).

Po wyborze użytkownika program może wyświetlić ostrzeżenie, aby pamiętać o wyborze właściwego magazynu aktualnego, czyli tego, na którego konto wpisywać będziemy dane. Wciskamy [Enter], tak, jak żąda program i...

Następnie należy dokonać na konto „Kierownika Systemu” podstawowych czynności ustawienia działania programu, to znaczy - założyć magazyny firmy, wpisując dokładnie ich dane, tak, jak żąda program - jeśli jakiegś danej firma nie posiada, nie wpisujemy jej, oczywiście. Założyć można w opcji „Dane materiałowe - Wybór aktualnego magazynu”, albo „Inne - Katalog magazynów”.

W pierwszej z tych opcji można wybrać od razu jakiś magazyn jako aktywny (to znaczy, na którego konto wpisujemy dane programem w danej chwili). Podstawowy magazyn firmy, n.p. centrala, powinien mieć numer 1, ponieważ często zdarza się, że firma wystawia dokumenty wyjścia towaru na zewnątrz z jedną „pieczętką”, bez oznaczania, z jakiego oddziału firmy dokument pochodzi. Program „MagAD-SQL/MAGPX” posiada możliwość takiego ustawienia jego pracy - wszelkie zmiany sposobu pracy wykonywane są w opcji „Inne - Konfiguracja programu”. Oprócz tego, należy ustawić drukarki, których funkcje konfigurowania znajdują się też w opcji głównego menu „Inne”. Wszelkie konfiguracje programu można zmieniać w dowolnym momencie eksploatacji programu. Następnie należy powpisywać dane użytkowników programu w opcji „Inne - Katalog użytkowników”. Każdy z użytkowników otrzymuje przy założeniu uprawnień maksymalne, ale nie aż takie, jak ma „Kierownik Systemu”. Niezbyt pewni siebie użytkownicy nie muszą nadawać uprawnień, ani konfigurować programu - ustawienia domyślne powinny wystarczyć. Konieczne może być ustawienie fiskalnej, a w następnej kolejności drukarki głównej.

Rys. 2. W opcji menu głównego „Inne” wystarczy „najechać” paskiem na nazwę opcji, w której chcemy pracować i wcisnąć [Enter].

Funkcja „Zrzut danych dotyczących operacji na towarach »WŚ«” potrzebna jest użytkownikom, którzy pracują z firmą „Współczesny Światowid” w ramach wspólnego przedsięwzięcia i w wypadku takiej pracy użytkownika dodawana jest indywidualnie dla użytkownika do wersji programu „MagAD-SQL/MAGPX”, której używa.

UWAGA: Przy tworzeniu nowych użytkowników „otrzymują” oni dane konfiguracyjne takie, jakie ma „Kierownik Systemu”, oprócz konfiguracji całego programu, która zawsze jest dla wszystkich wspólna. Warto więc konfigurację drukarek ustawić dla „Kierownika Systemu”, aby potem nie musieć ich ustawiać dla każdego użytkownika oddzielnie. (Dane o ustawieniu drukarek modyfikuje się dla każdego użytkownika oddzielnie). Z programem dostarczane są też programy konserwujące bazy danych. Nie uruchamia się ich często, ale warto pamiętać o ich istnieniu po instalacji - są tam ,gdzie program MagAD-SQL/MAGPX.EXE . Dokładniejszy ich opis znaleźć można w ogólnym opisie programu „MagAD-SQL/MAGPX”.

OPIS OGÓLNY PROGRAMU

UWAGA ! Wszelkie podawane w opisach programu, czy samym programie nazwy firm i ich produktów podawane są jedynie w celach informacyjnych.

INFORMACJA O DRUKARKACH, Z KTÓRYMI PROGRAM WSPÓŁPRACUJE

Program może pracować praktycznie z dowolnymi drukarkami igłowymi „potrafiącymi” używać czcionki 20 znaków na cal (20 cpi) oraz atramentowymi i laserowymi sterowanymi językiem PCL-4 (praktycznie wszystkie), jako drukarkami głównymi (podłączonymi do portów obsługiwanych przez system operacyjny jako pliki, n.p. LPTx, AUX, PRN) lub USB i drukarkami paragonowymi podłączonymi do portu COM. Jeżeli chodzi o współpracę z drukarkami fiskalnymi, to program współpracuje z drukarkami ELZAB FP 600-A i drukarki kompatybilne z POSNET DF300/301/302/THERMAL.

Program ma stałą konfigurację (sposób działania), która jest możliwa do zmieniania przez użytkownika.

OPISY W PROGRAMIE

W programie, kiedy widoczne jest główne menu, dotępna jest, oprócz [Ctrl+F1] (wywołanie niniejszego opisu), funkcja [Ctrl+F2] - podanie informacji, który magazyn jest aktualny (czyli, w którym magazynie przeprowadzamy teraz zmiany w opcjach: „Wprowadzanie”, „Wprowadzanie i korekty”, „Kasa”) i jaki operator (użytkownik) pracuje w programie na tej stacji roboczej. Istnieje też w tym miejscu możliwość zmiany użytkownika programu bez wychodzenia całkiem z programu, ponieważ użytkownik aktualny wkazywany jest tu paskiem na liście użytkowników - wystarczy „najechać” paskiem na innego i wcisnąć [Enter] (Enter) - i już nastąpił wybór.

Kiedy jesteśmy w głównym menu programu - oprócz opisu ogólnego można uzyskać opis (o ile jest) funkcji, która aktualnie jest wskazywana paskiem, poprzez naciśnięcie klawisza [F1].

Zapraszam do „wejścia” do różnych funkcji i tam obejrzenia objaśnień dostępnych też poprzez naciśnięcie klawisza [F1]. W objaśnieniach tych opisywane jest głównie posługiwanie się klawiaturą, czyli, jaka funkcja przyporządkowana jest danemu klawiszowi. Poprzez wcisnięcie takiego klawisza wywołujemy tę funkcję. Można to robić bezpośrednio z menu, lub też wybierając w tym menu odpowiednią opje, „najeżdżając” na nią podświetleniem i wybierając „Enter”. Aby dowiedzieć się, jak należy pracować w programie, należy po kolei przestudiować wszystkie opisy, rozpoczynając od tych o najniższym numerze, czyli z poziomu głównego menu opisy od 1 do 5 z „danych materiałowych”, potem z „kasy” i.t.d., ewentualnie przesledzić program z niniejszą instrukcją.

Jeśli w opisach znajdujemy informację, że dostępny jest poprzez [Ctrl+F1] pełny opis działania klawiszy w danej funkcji, warto przestudiować taki opis, ponieważ oznacza to, że ten dostępny poprzez [F1] ogranicza się do funkcji najczęściej używanych.

STANDARDY EDYCJI W PROGRAMIE

Jeżeli chodzi o edycję tekstów i liczb, to pracuje ona na stałe w trybie wstawiania, zgodnie z przyjętymi standardami edycji. Daty wpisywane są w standardzie: DD-MM-RR, gdzie RR jest dwoma ostatnimi cyframi roku w stuleciu, n.p. RR=97 oznacza rok 1997, RR=02 rok 2002, i.t.d. Edycja dat odbiega od standardu przyjętego w MagAD-SQL/MAGPX (wstawianie), ponieważ edycja działa w trybie nadpisywania.. Przy wpisywaniu daty nie piszemy kreszek oddzielających dzień, miesiąc i rok, ale piszemy same cyfry, a program uzupełnia kreski sam. Wpisujemy więc: 010197, a program stworzy z tego napis: 01-01-97. Należy zwrócić uwagę, że jeżeli któraś z liczb DD,MM,RR jest jednocyfrowa, należy wpisać ją z zerem na początku, w celu takim, aby jej znaczenie pozostało, a była dwucyfrowa. Podobnie działa edycja pól z NIP, o ile włączona jest ich edycja z kreskami ustawionymi „na stałe”. W takim wypadku NIP wymaga podania na początku dwu liter, lub spacji, a potem program wymusza używanie cyfr. Przy przekroczeniu 15 pozycji NIP, program daje sygnał dźwiękowy; od tego miejsca możemy dodawać do NIP dowolne znaki. Program w miarę nie pozwala na używanie zabronionych znaków, czyli, kiedy wpisujemy cyfry, nie pozwoli użyć liter. Jako dzielnik dziesiętny w programie na stałe używana jest kropka, a nie przecinek, warto więc ustawić kropkę jako dzielnik dziesiętny w programach, które miałyby obrabiać bazy danych czy to wyprodukowane programem MagAD-SQL/MAGPX w systemie DBF-3, czy jego oryginalne bazy. Ilości wpisujemy jako liczby zmiennoprzecinkowe z ilością cyfr po przecinku „ile się zmieści w polu”, tak samo ceny zakupu, ceny sprzedaży do dwu miejsc po przecinku. Ilości i ceny zakupu wyświetlane i drukowane są z taką dokładnością, z jaką je wpisano, czyli ilość=1 prezentowana będzie jako „1”, a nie „1.00”. Jeżeli chodzi o wpisywane w programie ceny, zachęcam do obejrzenia opisu konfigurowania całego programu. Ceny zakupu dlatego nie są ograniczone tylko do dwu miejsc po przecinku, ponieważ jest wielu sprzedawców, którzy dają rabaty od całości dokumentów sprzedaży, szczególnie, wśród tych, którzy mają najczęściej jednakową stawkę VAT, i potem okazuje się, że kiedy wpisujemy fakturę zakupu do komputera, to po uwzględnieniu rabatu cena zakupu po prostu MUSI być z dokładnością do więcej, niż dwa miejsca po przecinku,

ponieważ potem, po podsumowaniu, nie zgodziłaby się suma końcowa. W dowolnej edycji funkcjonuje w nieco odmienny od standardu układ klawiszy, [Ctrl+Backspace], który powoduje wyczyszczenie całej zawartości pola.

Należy zwrócić uwagę na funkcjonowanie klawisza [Esc] w programie, który oprócz wychodzenia z różnych funkcji służy do rezygnowania z wprowadzania jakichś zmian, n.p., jeżeli wcisniemy [Esc] dopisując jakiś towar do katalogu, to towar się nie dopisze.

Drugim klawiszem, ważnym w edycjach, jest [F2], który „potrafi” podczas edycji pola przywołać listę możliwych do wpisania w nim danych, a jeśli ta lista nie istnieje, wywołuje dodatkowe funkcje, pozwalające na określenie jego zawartości, n.p. kalkulacje cen poprzez rabat, czy marżę.

W całym programie uruchamianie dopisywania do list uzyskujemy poprzez naciśnięcie klawisza [Insert].

F1 Wprowadzanie: B0, NOTABENE SP. Z O.O., 29-08-97					
indeks	NAZWA	nazwa	ilość	cena z.n.	cena s.b.
891975		HOTELE PENSJO/HOTELE PENSJONATY S	1	6.5	10.30
1156		HOTELE PENSJONATY SCHRONISKA	1	6.4	10.20
583637		HOTELE PENSJONATY SCHRONISKA 97	-	6.3	9.70
1		HOWARDS END/HOWARDS END - KASET A	3	16.77	29.90
18195		HOWARDS END/HOWARDS END - KASET A	4	18	29.90
185003		HRABIA MONTE/HRABIA MONTE CHRI ST	-	25.84	38.00
889225		HRABINA DE CH/HRABINA DE CHARNY /	2	12	17.60
978837147022		HTML TWORZENI/HTML TWORZENIE ST RO	2	18.3	27.00
978838624512		HUMER I INNI/HUMER I INNI /CB/	3	16	23.50

F1 Dopisanie danych:		
nazwa	druga część nazwy	ilość
FIAT CINQUECE/FIAT CINQUECENTO	/WKIL/	0

indeks	ISBN	dostawca/czy p.f.VAT	m.w magaz.	il.w op.
1	83-	WS/T	4	12
autor	wydawca	grupa towarowa	1-pole wolne	jed.miary
.	WKIL			EGZ
2-pole wolne	SWW	vat	c. zak. net.	c. zak. br.
	2712-1		c. sp. net.	c. sp. br.

Rys. 3a. Wprowadzanie towaru do kartoteki magazynu z poziomu funkcji wprowadzania.

F1 Wprowadzanie: B0, NOTABENE SP. Z O.O., 29-08-97					
indeks	NAZWA	nazwa	ilość	cena z.n.	cena s.b.
978838588951		FOTOGRAFIA WN/FOTOGRAFIA WNETRZ /A	1	53	84.10
978838588951		FOTOGRAFIA WNETRZ SWIATŁO W FO	2	51.15	84.10
4334		FOTOGRAFOWANI/FOTOGRAFOWANIE/WI Ż	1	9.5	14.00
17563		FOTOPLASTY 80/FOTOPLASTYKON	-	5.9	8.80
19232		FRANCJA MP/FRANCJA MARCO PO LO	1	9	14.90
4438		FRANCJA PRZ./FRANCJA-PRZEWODNI K	4	49	69.50
187085		FRANCJA PRZ./FRANCJA-PRZEWODNIK T	-	44.9	67.10
978357522855		FRANCJA ATLAS SAMOCHODOWY	1	23.25	29.90
978838614692		FRANCJA BELGIA I LUKSEMBURG	1	10.13	13.90

F1			
nazwa	Wybierz wartość pola „SWW”:		ilość
00832/TASMA SELL	SWW	opis	0
	2712-1	Książki	
	2712-12	2712-12	+
	2712-13	2712-13	+
	2712-2	2712-2	+
	2712-25	2712-25	+
	2712-49	271249	+
	2713-12	2713-12	+
	2713-25	2713-25	+

Rys. 3b. Lista dostępnych SWW podczas wprowadzania towaru do kartoteki magazynu. Pamiętajmy o tym, że z zapytaniem, co program „potrafi” w tej funkcji „zwracamy” się do programu, wciskając [F1].

SPOSOBY PROWADZENIA OBLICZEŃ PRZEZ PROGRAM

Obliczenia w programie realizowane są w następujący sposób (chodzi, o obliczenia VAT, rabaty i zaokrąglanie):

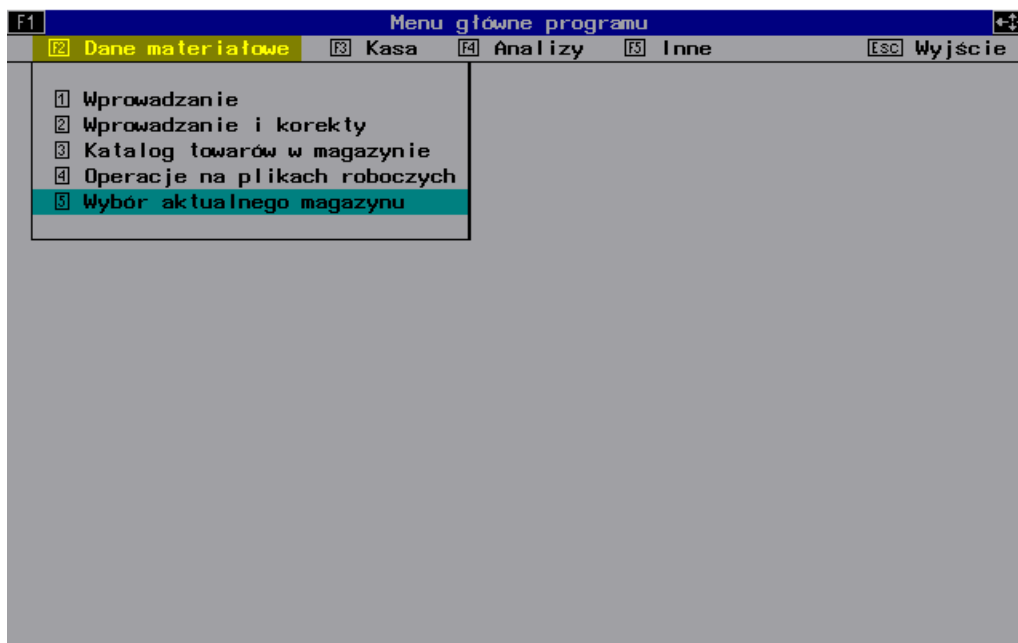
- do zaokrąglania stosuje się metodę aktualnie najczęściej używaną, czyli wszystkie wartości większe, lub równe 0.5 zaokrąglane są do jedynki
- na dokumentach i zestawieniach tabele z sumami z podziałem na grupy VAT wyliczane są zawsze od wartości netto w górę, z zastosowaniem odpowiedniej stawki VAT, a dodatkowo w zestawieniach towarowych i na paragonach VAT liczony jest od wartości brutto; ten ostatni sposób naliczania może być także ustawiony dla faktur VAT sprzedaży
- podsumowania stron na dokumentach, jeżeli wykonywane są w wielkości brutto, podawane są jako sumy iloczynów wyliczonych w górę od wartości netto wartości brutto dla poszczególnych pozycji z dokumentu
- na paragonach drukowanych w formie paragonu sumowanie VAT odbywa się na podstawie wartości brutto w grupach podatkowych
- podsumowania netto nie są wykonywane nigdy na podstawie wartości brutto, z wyjątkiem rejestru VAT sprzedaży detalicznej i paragonów sprzedaży detalicznej
- w zestawieniach podsumowania stron tworzone są na podobnych zasadach, jak w wypadku dokumentów, sumowanie brutto odbywa się tak, jak dla paragonów, podawane są też posumowania sum stron
- rabaty udzielane są od poszczególnych cen, nawet w przypadku używania rabatu od całego dokumentu, z odpowiednim zaokrąglaniem cen po rabacie rabat drukowany może być też zaokrąglony, zgodnie ze skonfigurowaniem programu, dla każdej pozycji, ponieważ po wyliczeniu ceny po rabacie i jej zaokrągleniu zmienia się minimalnie rabat i jest, zamiast 5%, n.p. 4.98% ; unikamy za to robienia niespodzianek naszym klientom, że nagle ich ceny zakupu muszą mieć dokładność większą, niż dwa miejsca po przecinku.

PORADY PRAKTYCZNE DLA TYCH, KTÓRZY STAWIAJĄ PIERWSZE KROKI W PROGRAMIE

(Nie odpowiadam za poprawność księgową i prawną - są to propozycje):

1) Jak wprowadzić pierwsze towary, które już są w firmie ?

Odpowiedź: Najlepiej, rzecz jasna, przeprowadzić remanent towarów za pomocą programu i wpisać towary ręcznie. Aby tak postąpić: Należy wejść do opcji wyboru magazynu i wybrać magazyn, na którego konto chcemy dopisywać towary. Jeżeli magazynu nie ma, należy go założyć (patrz - opis i pomoc do funkcji wyboru aktualnego magazynu).

Rys. 4. W tej pozycji wystarczy wcisnąć [Enter], aby wejść do funkcji wyboru aktualnego magazynu.

F1 Wybierz żądany magazyn:

nazwa	
JAMA S.C. - GDAŃSK	
NOTABENE SP. Z O.O.	
WSPÓŁCZESNY ŚWIATOWID - HURTOWNIA GDAŃSK	

numer:	inne dane				
1					
kod	miasto:	ulica			
81-525	GDYNIA	AL. ZWYCIĘSTWA 256			
czy płatnik vat	NIP:	PESEL:	REGON:	nr rej.:	
T	586-16-25-224				
telefony:		konto bankowe:			
		PBG 0/GDYNIA 10801053-10588-27001-803000			
osoba odbierająca dokumenty:					

Rys. 5. W tej pozycji wystarczy wcisnąć [Enter], aby uczynić aktywnym magazyn „NOTABENE - SP. Z O.O.”.

Następnie wchodzimy do opcji wprowadzania. W tej opcji podstawowym i pierwszym „ruchem” powinno być spojrzenie na najwyższą linię na ekranie, gdzie znajdziemy informację, w jakim magazynie pracujemy, jaki typ dokumentu wprowadzamy i z jaką datą. Jeżeli rodzaj dokumentu jest niewłaściwy, zmieniamy go, używając klawisza [F6], który służy do wyboru grupy, do której należy żądany dokument, n.p. przy wprowadzaniu remanentu możemy użyć dokumentu BO towarowego, który należy do grupy innych przychodów.

F1 Wprowadzanie: BO, NOTABENE SP. Z O.O., 29-08-97

indeks	NAZWA	nazwa	ilość	cena z.n.	cena s.b.
978839074460		GOBLIN/GOBLIN-Z ARCHIWUM X /INT ER	3	11.5	18.30
890427		GODZINA DETEK/GODZINA DETEKTYWÓ W/	1	21.45	33.00
3		GODZINY NAD R/GODZINY NAD RANEM /	-	5.2	7.10
978832071514		GOEBBELS/GOEBBELS /ISKRY/	1	29.9	42.70
892374		GOLD JAK ZŁO/GOLD JAK ZŁOTO /PR IM	2	12.2	19.40
19433				19	29.30
4229				16.53	19.00
4229				19	29.20
887342				10.58	14.50

Wybierz grupę dokumentów:

- 1 Sprzedaż detaliczna i zwroty z niej
- 2 Sprzedaż udokumentowana i zwroty z niej
- 3 Zakupy i zwroty zakupionych towarów
- 4 Inne rozchody
- 5 Inne przychody
- 6 Zamówienia

Rys. 6. Wybór grupy dokumentów.

F1 Wprowadzanie: BO, NOTABENE SP. Z O.O., 29-08-97					
indeks	NAZWA	nazwa	ilość	cena z.n.	cena s.b.
978839074460		GOBLIN/GOBLIN-Z ARCHIWUM X /INT ER	3	11.5	18.30
890427		GODZINA DETEK/GODZINA DETEKTYWÓ W/	1	21.45	33.00
3		GODZINY NAD R/GODZINY NAD RANEM /	-	5.2	7.10
978832071514		GOEBBELS/GOEBBELS /ISKRY/	1	29.9	42.70
892374		GOLD JAK ZŁO/GOLD JAK ZŁOTO /PR IM	2	12.2	19.40
19433		GOLDEN RET226/GOLDEN RETRIEVER	-	19	29.30
4229		GOLDEN RETRIEVER	-	16.53	19.00
4229		GOLDEN RETRIEVER	-	19	29.20
887342		GOLDENEYE/GOLDENEYE /DA CAPO/	-	10.58	14.50

nazwa	sww/ku	vat	ilość	c. zak. net	wart. c. z. n.

Rys. 7. Jesteśmy w opcji „Wprowadzanie”, dokument wprowadzany - BO.

F1 Wprowadzanie: BO, NOTABENE SP. Z O.O., 29-08-97					
indeks	NAZWA	nazwa	ilość	cena z.n.	cena s.b.
185853		NOC BEZ BRZA,/NOC BEZ BRZASKU / DA	-	7.35	9.80
886647		NOC BEZ BRZA//NOC BEZ BRZASKU / DA	1	7.35	9.80
978837054117		NOC BEZPRAWIA/NOC BEZPRAWIA /SU PE	-	13	20.00
978837054117		NOC BEZPRAWIA/NOC BEZPRAWIA /SU PE	2	13	20.00
190613		NOC I CIEMNO/NOC I CIEMNOSC /PR OS	-	7.13	9.50
978837175034		NOC PLUSZOWYC/NOC PLUSZOWYCH ZA BA	2	24	36.90
16425		NOC SZCZES204/NOC SZCZESLIWEGO RO	-	5.2	7.90
19365		NOC W BIBLIO/NOC W BIBLIOTECE / FA	1	7.5	11.50
19293		NOC WIARY 38/NOC WIARY	1	6	9.00

F1 Dopisanie danych:			
nazwa	druga część nazwy	ilość	
GOBLIN/GOBLIN-Z ARCHIWUM X /INT	ERNOWATOR/	0	

indeks	ISBN	dostawca/czy p.t. VAT	m.w magaz.	il.w op.
1				
autor	wydawca	grupa towarowa	1-pole wolne	jed.miary
2-pole wolne	sww	vat	c. zak. net.	c. zak. br.
			c. sp. net.	c. sp. br.

Rys. 8. Dopisanie towaru do katalogu w opcji „Wprowadzanie”. Pamiętajmy o tym, że z zapytaniem, co program „potrafi” w tej funkcji „zwracamy” się do programu, wciskając [F1]. Stany zerowe podkreślane są jasnym, żółtym kolorem, a ujemne jasnym białym („widzenie” stanów zerowych można włączać i wyłączać klawiszem [F3]).

Kiedy już wybraliśmy grupę, „przełączamy” się w ramach tej grupy po kolei z dokumentu na dokument klawiszem [prawy Shift+Tab] i patrzymy na najwyższą linię ekranu, czy ukazał się już żądany dokument. Przeszukując listę towarów, które już są w komputerze, możemy sprawdzić, czy dany towar jest już naniesiony na listę magazynu. Szukać możemy zaczynając pisać litery - uruchamia to przeszukiwanie listy stanów według nazwy towaru, o ile lista ustawiona jest w kolejności alfabetycznej (według nazw towarów). Jeżeli lista nie jest tak ustawiona, należy,

naciskając układ klawiszy [lewy Shift+Tab], doprowadzić do takiego ustawienia kolejności oglądania katalogu towarów.

Jeżeli towar nie istnieje w katalogu, należy, używając klawisza [Insert], dopisać towar. Najprostszą formą dopisania towaru jest wypełnianie tylko tych danych, które są potrzebne fiskalnie, czyli nazwy, SWW, VAT i cen. W przypadku wpisywania pierwszego towaru za pomocą miejsca, gdzie wpisujemy nazwę dostawcy, najlepiej jest nacisnąć [F2], aby podejrzeć listę dostawców towarów i wybrać dostawcę z listy, naciskając na nim [Enter]. Jeżeli dostawcy nie ma, dopisujemy go najpierw, podobnie, jak dopisuje się magazyny. Przy następnych towarach pole dostawcy przechodzimy [Enter], ponieważ program „domyśla” się, że to o ostatnio wpisywanego dostawcę chodzi. Jeżeli chcemy zmienić dostawcę, to na polu dostawcy wciskamy [F2] i wybieramy odpowiedniego z listy, jak w opisie powyżej.

Kiedy towar już istnieje w kartotece, można, kiedy jest na nim w górnym okienku pasek, „ściągnąć” towar na listę specyfikacji i wpisać jego ilość. Robimy to wciskając klawisz [Enter] (Enter) na pozycji w górnym okienku. Pozycja „otworzy się” w dolnym okienku, gdzie będziemy mogli wpisać ilość.

Warto zwrócić uwagę na to, że program pokazuje specyfikację z cenami takimi, jakie są cenami zasadniczymi dla BO - cenami zakupu. W przypadku innych dokumentów jest podobnie, z tą różnicą, że n.p. dla faktur cenami pokazywanymi są, oczywiście, ceny zakupu. W górnym okienku niezmiennie pokazywane są ceny, które mamy ustawione, jako wpisywane przy wpisywaniu kartoteki towaru - w przypadku ustawienia domyślnego programu są to cena zakupu netto oraz cena sprzedaży brutto.

Jeżeli już mowa o dokumentach, dla których ceną zasadniczą jest cena sprzedaży, to jest możliwość ich korekty poprzez rabat dla pojedynczych pozycji, poprzez zaświecenie lampki Scroll Lock na klawiaturze przed pobraniem pozycji z listy stanu. Jest też możliwość globalnej zmiany cen sprzedaży o jakiś rabat po wypisaniu całej specyfikacji poprzez naciśnięcie układu klawiszy [Shift+F2]. Ważne przy tym jest to, że program zmienia w ten sposób ceny sprzedaży, a nie wartości, więc po ich zaokrągleniu rabat, który zadaliśmy, będzie zbliżony do tego, który jest rzeczywiście. Nie należy obawiać się, że na fakturze podany będzie rabat, n.p. 4.9345% zamiast 5%, ponieważ program w swoim domyślnym ustawieniu zaokrągla go dla potrzeb wydruku do liczb całkowitych. Ustawienie to, jak każde, można zmienić.

F1 Wprowadzanie: BO, NOTABENE SP. Z O.O., 29-08-97					
indeks	WG DOPIS	nazwa	ilość	cena z. n.	cena s. b.
185853		NOC BEZ BRZA, /NOC BEZ BRZASKU / DA	-	7.35	9.80
886647		NOC BEZ BRZA /NOC BEZ BRZASKU / DA	1	7.35	9.80
978837054117		NOC BEZPRAWIA /NOC BEZPRAWIA /SU PE	-	13	20.00
190613		NOC I CIEMNO /NOC I CIEMNOŚC /PR OS	-	7.13	9.50
978837175034		NOC PLUSZOWYC /NOC PLUSZOWYCH ZA BA	2	24	36.90
16425		NOC SZCZES204 /NOC SZCZESLIWEGO RO	-	5.2	7.90
19365		NOC W BIBLIO /NOC W BIBLIOTECE / FA	1	7.5	11.50
19293		NOC WIARY 38 /NOC WIARY	1	6	9.00
16804		NOC, DZIEŃ I N /NOC, DZIEŃ I NOC /S	-	4.9	15.00

nazwa	sww/ku	vat	ilość	c. zak. net	wart. c. z. n.
NOC BEZ BRZA, /NOC BEZ BRZASKU /	2712-1	0		7.35	-

Rys. 9. Wpisanie towaru na specyfikację, po wciśnięciu [Enter] na pozycji w górnym okienku.

Po wpisaniu wszystkich towarów naciskamy klawisz [*], co wywoła zapis specyfikacji i zmianę stanów o dane z tej specyfikacji. BO powoduje przychód towarów. Program zapyta się o dane nagłówka BO, czyli datę, numer, znak dokumentu, dokument dodatkowy (patrz zakończenie opisów funkcji „Wprowadzanie”), komentarz i zapisze dane, a następnie zaproponuje wydruk BO. Zapis danych odbywa się po naciśnięciu [Enter] w polu komentarza.

Rys. 10. Pytania przed ostatecznym zapisem o dane BO. Niektóre pola danych przy wprowadzaniu BO są pomijane, ponieważ dane, które zawierają, nie są na takim dokumencie potrzebne.

2) Jak wprowadzić zakup towaru ?

Odpowiedź: Praktycznie tak samo, jak BO, z tą różnicą, że program nie pozwoli na umieszczenie pozycji, dla których określiliśmy innego dostawcę, niż potem wyspecyfikowany przy wpisywaniu nagłówka dokumentu, na zapisywanym na dysku dokumencie. Różnica następuje dopiero po wciśnięciu klawisza [*], we wpisywaniu nagłówka, ponieważ zapyta się o:

- datę
- numer
- znak
- dostawcę (jego cecha, czy jest, czy nie - płatnikiem VAT nie ma znaczenia, jest to pole konieczne do zgodności bazy danych)
- data rozliczenia (kiedy dokument będzie zapłacony)
- sposób realizacji płatności
- data sprzedaży
- dokument dodatkowy (typ i numer)

komentarz oraz ewentualnie (zależy do od ustawienia programu, tak zwanej konfiguracji) to, że towar z niej jest depozytem, to znaczy odbiorca ma prawo zwrotu towaru.

Uwaga - ważne - program domyślnie jest ustawiony tak (można to zmienić), że dokumenty zakupu pamiętane są jako PZ przyjęcia towaru i wtedy numer wpisujemy nasz, a jako dane dokumentu dodatkowego wpisujemy rodzaj, n.p. „FA VAT” oraz numer oryginalnego dokumentu. W polu typu (rodzaju) dokumentu dodatkowego najlepiej nacisnąć [F2]. Po pojawieniu się listy dokumentów dodatkowych wybieramy żądany typ dokumentu z listy, naciskając na nim [Enter]. Jeśli typu dokumentu nie ma, dopisujemy go, używając klawisza [Insert].

Uwaga - ważne - we wszystkich polach, w których wpisujemy dane z list, otwieramy listę [F2], a do listy dopisujemy [Insert], dane zmieniamy naciskając [Ctrl+Enter].

3) Jak wprowadzić sprzedaż udokumentowaną ?

Odpowiedź: tak samo, jak zakup, z tą różnicą, że należy użyć dokumentu „Faktura VAT”, lub „Rachunek uproszczony”, które należą do grupy „sprzedaż udokumentowana”. Tym razem nie używamy dokumentu dodatkowego, bo dokument jest „nasz” choć można jako taki dokument wpisać n.p. wypisaną gdzieś w magazynie WZ do faktury i wtedy na wydruku dokumentu pojawi się komentarz, że n.p. faktura jest do WZ nr taki to a taki.

Zamiast danej „dostawca” wprowadzamy „odbiorca” (jego cecha, czy jest, czy nie - płatnikiem VAT nie ma znaczenia, jest to pole konieczne do zgodności bazy danych). Oczywiście, można sprzedawać towary różnych dostawców. W wypadku standardowego ustawienia działania programu, jeśli program stwierdzi identyczność daty rozliczenia i daty dokumentu, dopisze automatycznie KP dla takiego dokumentu i zaproponuje, oprócz wydruku takiej faktury, czy rachunku, wydruk tego KP.

4) Jak wprowadzić sprzedaż detaliczną ?

Odpowiedź: Jest to najprostsza operacja w programie. Praca różni się od sprzedaży udokumentowanej tym, że po naciśnięciu klawisza [*] następuje, w podstawowym skonfigurowaniu programu, zapis paragonu na dysku, z datą, która widnieje w pierwszej od gór linii ekranu. Jeżeli chcemy zmienić datę z jakiegoś powodu, używamy [Ctrl+Tab].

F1 Wprowadzanie: Paragon, NOTABENE SP. Z O.O., 29-08-97					
indeks	WG DOPIS	nazwa	ilość	cena z.n.	cena s.b.
890551		NIEZWYKŁY UMY/NIEZWYKŁY UMYŚL (..	2	7.8	11.80
17898		NIEZWYKŁA 55/NIEZWYKŁA KSIĘGA NA	3	29	42.70
17119		NIEŚMIERTE221/NIEŚMIERTELNY WZN	2	14.85	19.80
890624		NIGDY NIE UFA/NIGDY NIE UFAJ SM OK	1	14.2	21.50
886053		NIKT NIE U1/2/NIKT NIE UJDZIE C AŁ	1	27	39.70
18904		NIUCH NIUCH/NIUCH NIUCH NOSKI W R	2	11.8	17.40
978837123361		NIUCH NIUCH N/NIUCH NIUCH NOSKI W	1	11.8	17.40
886647		NOC BEZ BRZA//NOC BEZ BRZASKU / DA	1	7.35	9.80
978837175034		NOC PLUSZOWYC/NOC PLUSZOWYCH ZA BA	2	24	36.90

nazwa	swm/ku	vat	ilość	c. spr. br.	wart. c. s. b.

Rys. 11. Opcja „Wprowadzanie” z włączoną sprzedażą detaliczną. Próba przeszukiwania poprzez nazwę ustawi katalog w kolejności według nazwy. Wyłączone jest oglądanie stanów zerowych..

5) Jak wprowadzić przesunięcie międzymagazynowe ?

Odpowiedź: Podobnie, jak sprzedaż, z tą różnicą, że, oczywiście, pracować powinniśmy w grupie dokumentów „inne rozchody”, dokument MM. Po naciśnięciu klawisza [*] program zapyta się o:

- datę
- numer
- znak
- dokument dodatkowy (typ i numer)
- odbiorcę (inny magazyn), którego podajemy tylko numer - jeśli nie jesteśmy pewni numeru, możemy zawsze w momencie wpisywania numeru drugiego magazynu z MM nacisnąć [F2] i wybrać po prostu magazyn z tak otwartej listy magazynów
- komentarz

Należy zwrócić uwagę, że z poziomu opcji „Wprowadzanie” można wprowadzać tylko MM rozchodu, więc magazynem aktualnym musi być ten, z którego taki rozchód przeprowadzamy.

6) Jak wprowadzić jakikolwiek dokument towarowy w opcji „Wprowadzanie” ?

Odpowiedź: Jak widać, zasada dla wszystkich jest podobna. Należy przeczytać komentarze dotyczące innych dokumentów.

7) Do czego służy opcja „Wprowadzanie i korekty” ?

Odpowiedź: W funkcji tej możemy zmieniać „wyprodukowane” w opcji „Wprowadzanie” dokumenty, drukować je powtórnie i.t.d. (patrz - opis funkcji „Wprowadzanie i korekty”). Dodatkowo - można także wprowadzać dokumenty. Kolejność i sposób pracy jednakże są nieco inne, podobne do klasycznie pracujących programów. Najpierw, aby ujrzeć listę żądanych dokumentów, aby je poprawiać, lub dopisywać, wybieramy [F6] grupę dokumentów, a w niej, [prawy Shift+Tab] poszukujemy interesującego nas rodzaju dokumentów z tej grupy. Dopisanie, jak do każdej listy w programie, odbywa się poprzez naciśnięcie klawisza [Insert]. Program najpierw pyta o dane nagłówka dokumentu (data, numer, dla kogo i.t.p.), a następnie, po zaakceptowaniu tych danych, przechodzi automatycznie do funkcji wprowadzania specyfikacji, która wygląda identycznie, jak funkcja „Wprowadzanie”, ale po zapisie za pomocą klawisza [*] program wraca do listy obrabianych dokumentów.

F1 Wprowadzanie i korekty: Faktura VAT, NOTABENE SP. Z O.O.						
data	numer	znak	suma	kontrahent	dok. źródł.	data rozl.
19-08-97	202		57.30	MEDIAFOCUS	-	19-08-97
20-08-97	203		8.50	Varner	-	20-08-97
21-08-97	204		40.21	ZAKŁAD USŁUG DŹWI	-	21-08-97
21-08-97	205		47.52	NAUTILUS AB USŁUG	-	21-08-97
22-08-97	206		10.80	profos	-	22-08-97
22-08-97	207		98.91	PRONET KOLOR SP.	-	22-08-97
22-08-97	208		38.55	UNIwersytet Gdańsk	-	22-08-97
22-08-97	209		169.00	GENERALNE TOWARZY	-	22-08-97
25-08-97	210		7.00	Vision	-	25-08-97
25-08-97	211		106.98	MARTA-TUR SP. C. Ł	-	25-08-97
25-08-97	212		19.20	PRYWATNE PRZEDSIĘ	-	25-08-97
26-08-97	213		34.60	LEGALETT POLSKA S	-	26-08-97
28-08-97	214		55.82	NORD SHIP SP. Z O	-	28-08-97
28-08-97	215		18.00	DK-INWEST	-	28-08-97
28-08-97	216		35.00	IS&T CONSULTING M	-	28-08-97

użytkownik	data sprzedaży	nazwa dok. dodatkowego	nr dok. dodatk.
2	28-08-97		
magazyn	spos. rozlicz.	komentarz	
0	gotówka		

Rys. 12. „Wewnątrz” funkcji wprowadzania i korekt - aktywne są faktury VAT sprzedaży.

8) Jak wprowadzić dokumenty płatności (kasowe)?

Odpowiedź: Zasada jest podobna do wprowadzania nagłówków dokumentów towarowych. Najlepiej jest przeczytać opis do opcji „Kasa”, znajdujący się w instrukcji.

F1 KASA: KP (0 - odbiorca), NOTABENE SP. Z O.O.						
data	numer	znak	do dokumentu	suma	kontrahent	
23-08-97	336		RA upr. 123	9.20	SŁAWOMIRA TOMASZE	
23-08-97	337		RA upr. 124	41.70	NITA CEZARY	
24-08-97	338		RA upr. 125	22.80	ANNA RUDZIS - KOS	
24-08-97	339		RA upr. 126	59.50	IDEA SP. Z O.O.	
24-08-97	340		RA upr. 127	18.10	ENGLISH TO Z	
25-08-97	341		FA vat 210	7.00	Vision	
25-08-97	342		FA vat 211	106.98	MARTA-TUR SP. C. Ł	
25-08-97	343		FA vat 212	19.20	PRYWATNE PRZEDSIĘ	
26-08-97	344		FA vat 213	34.60	LEGALETT POLSKA S	
26-08-97	345		RA upr. 128	31.20	ADAM PLEWA	
27-08-97	346		RA upr. 129	78.12	ELŻBIETA TKACZYK	
28-08-97	347		FA vat 214	55.82	NORD SHIP SP. Z O	
28-08-97	348		RA upr. 130	32.70	SUCHOMSKA MAŁGORZ	
28-08-97	349		RA upr. 131	45.90	SUCHOMSKA MAŁGORZ	
28-08-97	350		FA vat 215	18.00	DK-INWEST	
28-08-97	351		RA upr. 132	48.20	WEISBRODT RYSZARD	
28-08-97	352		FA vat 216	35.00	IS&T CONSULTING M	

użytkownik	konto przeciwstawne	komentarz	
2	101		

Rys. 13. „Wewnątrz” opcji „Kasa” - aktywne są KP dla odbiorców. Pamiętajmy o tym, że z zapytaniem, co program „potrafi” w tej funkcji „zwracamy” się do programu, wciskając [F1].

9) Jak program rozlicza dokumenty (chodzi n.p. o płatności terminowe)?

Odpowiedź: Każdy dokument zakupu lub sprzedaży (lub korekt do nich) musi mieć wpisany dokument zapłaty za niego, n.p. faktura VAT musi mieć KP, faktura korygująca musi mieć KW. Jeżeli takich dokumentów zapłat

brak, na bilansie dokument zostanie pokazany, jako nierozliczony, tak samo, gdy te zapłaty są różne od sumy dokumentu. Można wprowadzać do danego dokumentu towarowego wiele dokumentów płatności. Program skonfigurowany może być tak, że w wypadku dokumentów towarowych płatnych w dniu wystawienia dokumentu automatycznie dopisuje odpowiedni dokument płatności (KP lub KW). Nie jest możliwe natomiast wprowadzenie tego samego numeru dokumentu płatności dla kilku dokumentów towarowych. Na przykład - na jednym WB z banku mamy kilka zapłat za różne dokumenty. Jak sobie z tym poradzić ? Należy wprowadzać ten sam numer WB, ale dodawać inny znak w polu „znak”. Program odróżni w ten sposób WB na poszczególne dokumenty towarowe, czyli całe WB będziemy mieli rozbite na kilka części.

Na liście dokumentów, w opcji „Wprowadzanie i korekty” program pokazuje dokumenty terminowe (niezależnie od tego, czy są rozliczone, czy nie, jasną czcionką).

Bilanse można sprawdzić, kiedy otwartą mamy listę dostawców lub odbiorców, dla konkretnego z nich. Należy pamiętać, że program traktuje odbiorców i dostawców rozdzielnie, więc, jeżeli mamy kontrahenta, który jest dostawcą i odbiorcą, musi być w tych dwu katalogach i bilanse dla niego robimy dwa. Jeden - jako dla dostawcy, drugi, jako dla odbiorcy.

Bilanse można sprawdzić też w funkcji „Analizy - Analizy księgowe... - Bilans zobowiązań i należności...”, ale tutaj mamy szersze możliwości „manewrowania”, niż tylko dla jednego dostawcy. Szerzej o tej opcji - oczywiście w opisie do analiz księgowych.

10) Co się stanie, gdy wyjdziemy z funkcji „Wprowadzanie”, pozostawiając tam specyfikację, nie zapisaną klawiszem [*] ?

Odpowiedź:

Po powrocie tego samego użytkownika do funkcji wprowadzania program pamięta, z czego użytkownik ostatnio wyszedł oraz, jeżeli nie zatwierdził specyfikacji, to pamięta specyfikację, a aktywną datą (na górnym pasku ekranu), będzie data, z którą użytkownik przerwał pracę.

11) Czy opisywane wcześniej dokumenty depozytowe są także oznaczane w sposób widoczny na liście dokumentów w opcji „Wprowadzanie i korekty” ?

Odpowiedź:

Tak, oznaczane są małymi rozmiarami literą „D”.

Rys. 14. Lista „faktur VAT”. Widoczne są dokumenty nieterminowe, terminowe, depozytowe, i typów mieszanych (n.p. depozytowe terminowe).

Co to jest plik roboczy ? (Nie należy się martwić tym, że użytkownik musi korzystać z plików roboczych - użytkownik może ułatwić sobie znacznie pracę używając tego rozwiązania w programie).

Operacje na plikach roboczych dostępne są w funkcjach wprowadzania specyfikacji i zestawieniach towarowych oraz stanów. Jeżeli plik roboczy istnieje i nie jest pusty, program przed zapisaniem do niego zapyta się, czy dopisać do niego dane, czy skasować plik i zapisać od nowa. Plik roboczy może być przesyłany pomiędzy użytkownikami w sieci, kopiowany na inne dyski i do katalogu poczty modemowej.

Komunikacja z innymi programami rozwinięta jest w taki sposób, że dane przyjmowane są z dyskiety do pliku roboczego, a potem można skorzystać z nich w dowolny sposób (n.p. przywołać na specyfikację po uprzednim „dolepieniu” ich dodatkowo jeszcze z zestawienia stanów, czy, po prostu, przywołać na specyfikację). Dokładniejszy opis pracy z plikami roboczymi - w opisie ich dotyczącym, dostępnym dalej w tekście.

KILKA UWAG TECHNICZNYCH (im dalej, tym są bardziej fachowe - nie należy zbyt się przjemować tym, że mogą nie być zrozumiałe, uwagi te przytaczam z myślą o użytkownikach bardziej zaawansowanych w pracy za pomocą komputera):

Konfiguracja programu, zmienna z poziomu programu, może być zmieniana również z poziomu systemu operacyjnego (nieraz może to uprościć pracę, ale wymaga pewnej znajomości pracy na komputerze i ostrożności). Konfiguracja jest w plikach DRUKPAR.TXT (sterownik drukarki użytkownika), w pliku DANE\KONFIGUR.TXT i w pliku DANE\LISTA_IN.TXT, w którym znajdują się nazwy pól stanów, według kolejności których można oglądać stany magazynowe - można je dowolnie zmieniać, pamiętając, aby pierwsze osiem znaków dla takiej nazwy było inne, niż w innych nazwach. Konfigurację cen zmieniać można dowolnie, bez korekt baz danych. Pliki DRUKPAR.TXT znajdują się w katalogach użytkowników: DANE\UŻYTKOWN\ [numer użytkownika]\DRUKPAR.TXT, czyli dla każdego użytkownika mogą być inne. Pliki te powstają w momencie wprowadzania na listę nowego użytkownika.

UWAGA ! Jeśli chodzi o drukarki używane jako główna, program wymaga drukarek, które mają możliwość wydruku 20 znaków na cal (160 znaków w jednej linii). Te wymagania spełniają wszystkie, o ile mi wiadomo, produkowane współcześnie drukarki, ustawione w tryb standardowy lub „EPSON” (niektóre mają zdolność emulowania drukarki IBM, która nie ma możliwości drukowania 20 znaków na cal). Z drukarek starszych,

z którymi miałem styczność - nie potrafią używać tak wąskiej czcionki drukarki EPSON LX-200, LX-100, LQ-200, LQ-100, LQ-400, LQ-400, IBM Proprinter. Drukarki atramentowe i laserowe sterowane PCL-4 powinny spełniać warunek możliwości druku minimum 160 znaków na szerokości A4.

Program ma dwie możliwości realizowania zapisów w funkcjach wprowadzania i wprowadzania i korekt, które realizują z punktu widzenia użytkownika to samo:

- z wysokim zabezpieczeniem, ale z przyspieszeniem zapisu (bardziej ryzykowna, niedostępna w wersji sieciowej, w której mimo wybrania tej opcji zapis będzie wykonywany od razu na dysk)
- z przyspieszonym zapisem i zmniejszonym użyciem pamięci (najbardziej ryzykowna, szczególnie podczas zapisu przesunięć międzymagazynowych, które realizowane są dla każdego magazynu oddzielnie - jednak w przypadku używania wersji programu pracującej w pamięci konwencjonalnej może być jedynym rozwiązaniem). Szybkości zapisu regulować można ustawianiem odpowiedniego przełącznika we wspomnianym wyżej pliku DANE\KONFIGUR.TXT. Należy przypomnieć, że użytkownicy, którzy nie potrafią lub obawiają się modyfikować plik DANE\KONFIGUR.TXT, czy LISTA_IN.TXT mogą dokonywać tych samych modyfikacji bezpiecznie (ale z pełną świadomością i zrozumieniem tego, co robią) z poziomu programu MagAD-SQL\MAGPX, za pomocą funkcji „Inne - Konfiguracja programu”. To samo dotyczy konfigurowania drukarek, które ustawiać można w opcji „Inne - Konfiguracja drukarki głównej”.

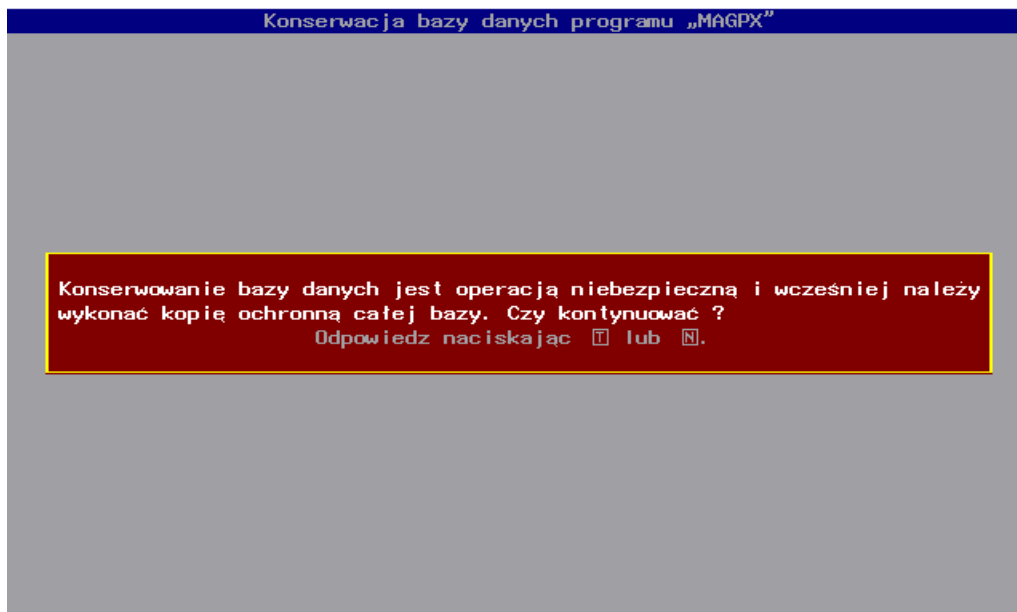
Bardziej doświadczeni użytkownicy mogą korzystać z możliwości zapisu prawie wszystkich zestawień w standardzie DBF-3 i poddawać je dalszej obróbce programami typu arkusze kalkulacyjne, bazy danych, edytory tekstów (Borland Paradox 4.0 i jego „wyższe” odmiany - także dla Windows, Borland Quattro Pro, Dbase, MS Access, MS Excel, MS Word, MS Works, pisać oprogramowanie pomocnicze w języku Clipper).

Z programem dostarczany jest oddzielny program INDEKSUJ.EXE, który służy do technicznego naprawiania baz danych programu MagAD-SQL\MAGPX. Porządkuje on i odnawia dane. Jeżeli jakieś elementy bazy nie są możliwe do odczytania, pomija je. Użyty na bazie nieuszkodzonej zmniejsza jej objętość i przyspiesza działanie. W języku informatycznym - program ten potrafi przepisywać i reindeksować bazy danych. Programem działającym podobnie, ale naprawiającym tylko określone przez operatora fragmenty baz danych jest program INDEKSY.EXE. Praca w tym ostatnim jest także prosta. Po wyborze z menu fragmentu naprawianych baz program wykona nasze żądanie, pytając także, czy przeindeksować, czy przepisać też dane. Przeindeksowanie jest odnowieniem plików, w których program przechowuje sposoby, na jakie są sortowane poszczególne fragmenty bazy danych. Warto taką operację wykonać na najbardziej używanych fragmentach bazy (z menu programu „Indeksy” łatwo jest wybrać odpowiednie fragmenty - nie są one opisane językiem informatycznym, ale zwykłym). Jeżeli w ramach jakiegoś fragmentu baz jest ich kilka, program przed przeindeksowaniem zapyta się, czy na tym „pod-fragmentcie” należy też przeprowadzić indeksowanie. Indeksować bazy należy wtedy, kiedy pojawiają się błędy „Paradox” z komentarzem dotyczącym indeksów, lub kluczy.

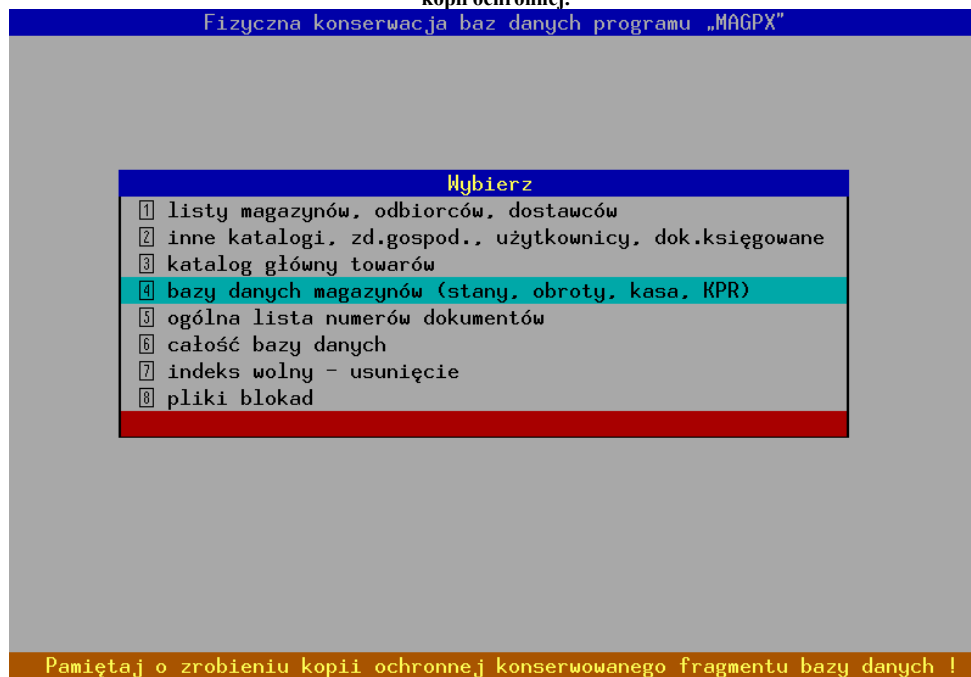
Przepisanie - to dodatkowa forma konserwacji bazy danych. Całość bazy jest odczytywana i przepisywana jako nowa, odrzucając uszkodzone rekordy. W przypadku utraconych rekordów może nam potem brakować jakichś danych, ale lepiej mieć bazę niekompletną, ale „chodzącą”, chyba, że prowadzimy dobry system kopii ochronnych i lepiej odzyskać dane z tej kopii, a brakujące dopisać.

Program wymaga, aby w pliku CONFIG.SYS komputera, na którym działa była linia FILES=65 (65, jest oczywiście minimalną wartością, może być więcej, jeśli macie już Państwo tę linię ustawioną na wyższą wartość). Jeżeli pracujecie Państwo w sieci Novell Net Ware dowolnej wersji, w pliku SHELL.CFG powinna się znaleźć linia: FILEHANDLES 65. Jeżeli program nie działa mimo wszystko i sygnalizuje błąd „Pascal” nr 4, to - komputer może być niepoprawnie skonfigurowany, albo nie daje prawidłowego dostępu DOS-owi do pamięci (dotyczy to raczej wersji programu używającej pamięci konwencjonalnej). Program najlepiej pracuje na kartach graficznych VGA i zgodnych z VGA (aktualnie produkowane i używane są praktycznie tylko takie karty graficzne), w trybie kolorowym nr 3, w którym domyślnie karta taka pracuje. Na monitorze monochromatycznym (popularnie - czarno-białym) kolory widoczne będą jako odcienie szarości, a program wyglądać będzie, jak pracujący w grafice. Jeżeli tak nie jest, znaczy to że używamy karty graficznej niezgodnej z VGA, albo nasza karta jest ustawiona w tryb monochromatyczny nr 7 i nie daje się przestawić, co jest nienaturalne dla karty VGA i być może nasza karta jest nie do końca sprawna. Program próbuje ustawić sobie sam tryb nr 3, a po zakończeniu pracy wraca do wyjściowego trybu. W warunkach monochromatycznych wymaga w EEPROM karty graficznej stałej matrycy diakrytycznych znaków polskich w standardzie „Mazovia”. Traci też na przejrzystości interface użytkownika.

Rys. 15. Program „Indeksuj” pyta się kilkakrotnie, czy chcemy go użyć, proponując pewne działania wstępne, typu sporządzenie kopii ochronnej.

Rys. 16. Menu programu „Indeksy”.

Mimo „graficznego” wyglądu w trybie 3 kart zgodnych z VGA program pracuje w trybie tekstowym, co znakomicie oszczędza nasz wzrok - dla posiadaczy monitorów kolorowych - dla oszczędzenia ich wzroku mogą dostarczyć mój program narzędziowy, który spowoduje wyświetlanie kolorów jako odcieni szarości, co zlikwiduje na czas pracy w trybie tekstowym może ładniejsze, ale bardziej męczące środowisko kolorowe. Mechanizm zamiany kolorów na odcienie szarości działa samoczynnie na monitorach monochromatycznych VGA, aczkolwiek niektóre karty graficzne nie wyczuwają monitora i przed użyciem programu MagAD-SQL/MAGPX wskazane jest na maszynach posiadających takie karty użycie programu do włączenia korekcji szarości (w wypadku monitora monochromatycznego).

Program jest wyprodukowany w wersji dla komputerów PC, pracującej w trybie chronionym (protected), ale wymagającej 3 MB wolnej pamięci rozszerzonej RAM (w tym ok 300 KB pamięci konwencjonalnej) i procesora minimum 80386 DX 40 MHz, sprawniejszą na takich maszynach.

Nie będę komentował tu cech najlepszych dla programu środowisk systemów operacyjnych i oprogramowania „cache” dyskowego, gdyż wszystkie one teoretycznie zapewniają poprawną pracę, byleby umożliwiły pracę programów pracujących na systemie plików zgodnych z DOS. W praktyce jednak mają mnóstwo błędów, które dają o sobie znać przy nasilonej eksploatacji i radzę skorzystać z doświadczeń informatyków mających kontakt z firmami intensywnie eksploatującymi bazy danych w sprawie doboru odpowiedniego systemu operacyjnego, sieci i „cache” dyskowego. Jeżeli maszyna ma twardy dysk, należy na dysku logicznym C: założyć katalog C:\TMP. W sieci spowoduje to przyspieszenie tworzenia zestawień. Istnienie takiego katalogu nie jest konieczne. W stacjach roboczych bezdyskowych bez sensu w praktyce, oczywiście, jest włączanie lokalnego cache dyskowego, ale nie wykorzystaną pamięć XMS można wykorzystać na stworzenie dysku wirtualnego C:. W AUTOEXEC.BAT należy umieścić wtedy komendę tworzenia katalogu C:\TMP. Stacja tak skonfigurowana nie zrobi nam dużych zestawień (n.p. za miesiąc, czy dwa) i program odmówi pracy, ale znakomicie pomoże jej istnienie dysku wirtualnego w zwiększeniu prędkości wydruków i robieniu krótkich analiz, a najczęściej od takiej stacji niczego innego nie oczekujemy.

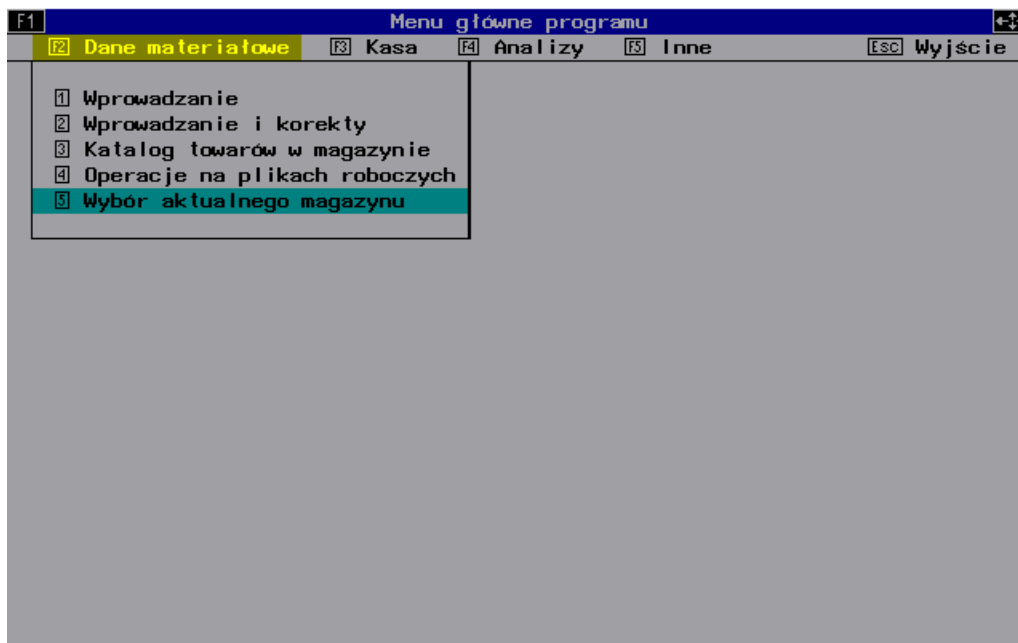
Program pracuje na bazach w standardzie Paradox-4.0, ale z własnym, niespotykanym standardzie sortowania oraz z użyciem własnych blokad sieciowych niezależnych od „paradoxowych”, co umożliwia jego pracę w każdej sieci zgodnej z DOS, a nie tylko dostępnych na bazie „Paradox’a”.

Struktury baz danych programu są jawne i każdy informatyk jest w stanie rozpoznać je sam, ale, aby nie zmuszać takich osób do żmudnego odkrywania rzeczy, które można opisać, z programem załączony jest krótki opis organizacji baz w pliku tekstowym STRUKT.PAS. Niech informatycy nie dziwią się dość wysokiemu stopniowi (mniej więcej 1.5 raza) redundancji baz. Dzięki takim powtarzającym się strukturom odratowano niejedną bazę po n.p. nagłym wyłączeniu servera. Baza o niskim stopniu redundancji, kiedy użytkownikom nie chce się robić kopii ochronnych, to często przyczynę do utraty ważnych informacji, a dyski są teraz dostatecznie duże, aby pomieścić dużo informacji. Wyższy stopień redundancji przyspiesza także działanie zestawień.

WPROWADZANIE

JAK PRACOWAĆ W TEJ FUNKCJI ?

Przed wszystkim należy wybrać w opcji głównego menu „wybór aktualnego magazynu” magazyn, dla którego będziemy realizować operacje. Jeżeli lista magazynów jest pusta, należy dopisać magazyn. Należy też przeczytać opis tej opcji.

Rys. 17. W tej pozycji wystarczy wcisnąć [Enter], aby wejść do funkcji wyboru aktualnego magazynu.

Ideą pracy w tej funkcji jest to, że bez opuszczania jej możemy prowadzić dowolne operacje magazynowe, z dowolną datą. Rodzaje dokumentów zmieniamy naciskając klawisz [F6], który pozwala nam wybrać grupę, do której należy dokument, po czym program ustawi pierwszy dokument w tej grupie - jako aktualnie wystawiany. W ramach grupy można przełączać się pomiędzy dokumentami [prawy Shift+Tab]. Najpierw wypisujemy towary, korzystając ewentualnie z funkcji przeszukiwania, przenosząc je na specyfikację. Zapalenie lampki Scroll Lock powoduje możliwość zmian cen sprzedaży przy wpisywaniu pozycji na specyfikację. Jeżeli na specyfikacji jest już pozycja, którą wpisujemy i ma takie same ceny sprzedaży, program zsumuje ilości i pokaże taką pozycję jako ostatnią. Warto zwrócić uwagę na to, że klawisz [Tab] powoduje „przechodzenie” do okna specyfikacji i z powrotem do górnego okna, w którym oglądamy stany magazynowe. W danym oknie obowiązują funkcje, które są przypisane obu oknom oraz te, które „należą” tylko do tego okna.

Po naciśnięciu klawisza [*] przejdziemy do pytań o dane nagłówka, zapisu operacji i wydruków. Resztę - można wyczytać z pomocy dla funkcji wprowadzania, dostępnej, kiedy już w tej funkcji jesteśmy. Tam także można obejrzeć możliwości oferowane w tej funkcji przez program. Należy je dokładnie przeanalizować i przemyśleć ich wykorzystanie dla swoich potrzeb.

Ciekawą formą wydruku specyfikacji są tak zwane fiszki. Dla każdej pozycji drukowana jest karteczka informacyjna, którą można potem użyć jako metki towaru. Fiszka, w zależności od naszych potrzeb może zawierać ceny netto i brutto, lub cenę brutto i rabat, jaki mogą uzyskać uprawnieni odbiorcy na danej pozycji. Fiszki można wydrukować dla nie zapisanej jeszcze na dysku specyfikacji.

F1 Wprowadzanie: Paragon, NOTABENE SP. Z O.O., 29-08-97									
017 TAŚMA OZD/017 TAŚMA OZDOBNA 30M								ilość= 9	
indeks 16058	ISBN 83-		dostawca/czy p.f.VAT notabene/T		m.w magaz.		i l. w op.		
autor	wydawca		grupa towarowa		1-pole wolne		jed. miary SZT		
2-pole wolne		sww 0	vat 22	c. zak. net. 0.49	c. zak. br. 0.60	c. sp. net. 2.38	c. sp. br. 2.90		
nazwa				sww/ku	vat	ilość	c. spr. br.	wart. c. s. b.	
001 SEG A4 25/001 SEGREGATOR A4				0	22	2	5.50	11.00	
002 WKŁ A4 12/002 WKŁAD A4 1-12				0	22	3	4.50	13.50	
012 OŁÓWEK SC/012 OŁÓWEK SCHWAN				0	22	9	1.20	10.80	
017 TAŚMA OZD/017 TAŚMA OZDOBNA				0	22	9	2.90	26.10	

Rys. 18. Praca w oknie specyfikacji - użytkownik włączył właśnie [F7] podgląd pełnych kartotek towarów ze specyfikacji.

OPIS WYSTAWIANYCH PRZEZ PROGRAM DOKUMENTÓW

UWAGA - podane niżej nazwy dokumentów można korygować w pliku DANE\KONFIGUR.TXT, lub za pomocą funkcji programu „Inne - konfigurowanie programu”, ale funkcjonowanie tych dokumentów, sposób drukowania nie zmienia się; naprawdę - nazwy te są tytułami wydruków dokumentów. Element numeru, określany niżej jako „znak”, jest pewną alternatywą dodawania do numerów dokumentów ciągu znaków (do czterech znaków). Ilości mogą być liczbami zmiennoprzecinkowymi (przecinek dziesiętny w programie to kropka dziesiętna). Ceny zakupu także można wpisać z dowolną ilością miejsc po przecinku (do szero- kości pola minus 1). Ceny sprzedaży - do dwu miejsc po kropce dziesiętnej. Numery dokumentów w przypadku pracy w sieci podlegają kontroli - jeżeli jakiś użytkownik zajmie numer, który wyświetlił się podczas wprowadzania opisu dokumentu (jego nagłówek: numer, data, do/od kogo i.t.p.), program automatycznie zmienia numer na kolejny.

DOKUMENTY ZWIĄZANE ZE SPRZEDAŻĄ

„Paragon” - dokument sprzedaży/zwrotu bez faktury, czy rachunku

Za pomocą tego dokumentu można prowadzić sprzedaż detaliczną oraz - poprzez sprzedawanie ujemnych ilości - zwroty. Danymi tego dokumentu są tylko: numer i znak, data oraz ewentualnie komentarz. W pliku DANE\KONFIGUR.TXT można ustawić pracę z paragonami tak, że będą: zapisywane z pytaniem o cechy dokumentu (czyli w tym wypadku numer+znak, data, komentarz) i - czy drukować dokument, ła albo tylko - czy drukować dokument, ła albo zapis odbywa się bez zadawania pytań (drukować paragony korekt można wykorzystując funkcję wprowadzania i korekt). W ostatnich dwu przypadkach datą paragonu jest data wyświetlana w górnym pasku informacyjnym na ekranie, a numery nadawane są automatycznie. Suma brutto paragonów naliczana jest tak, jak w drukarkach fiskalnych, czyli cena brutto x ilość, w rejestrach VAT z paragonów liczony jest „od tyłu”, czyli na podstawie wartości brutto.

„Faktura VAT” - nazwa dokumentu sprzedaży dla płatnika VAT

Za pomocą tego dokumentu prowadzimy sprzedaż dla płatników VAT. VAT obliczany jest od wartości netto w danej grupie podatkowej, dla pozycji wartość netto liczona jest: cena netto x ilość, czyli w tradycyjny sposób, tak samo w rejestrach VAT. Nie jest ważne, czy wpisujemy ilości ujemne, czy dodatnie, dokument ten traktowany będzie jako sprzedaż. Należy zwrócić uwagę, że drukarki fiskalne nie akceptują ujemnych ilości. Fakturze przyporządkowywane są następujące cechy:

- numer i znak
- data wystawienia dokumentu
- odbiorca (jego cecha, czy jest, czy nie - płatnikiem VAT nie ma znaczenia, jest to pole konieczne do zgodności bazy danych)
- data rozliczenia (kiedy dokument będzie zapłacony)
- sposób realizacji płatności
- data sprzedaży
- dokument dodatkowy (typ i numer)
- komentarz oraz to, że towar z niej jest depozytem, to znaczy odbiorca ma prawo zwrotu towaru.

W pliku DANE\KONFIGUR.TXT można ustawić tak pracę programu (albo w opcji konfigurowania programu), że w opcji wprowadzania program nie będzie pytał o „depozytowość” dokumentu. W opcji wprowadzania i korekt pytanie to zadawane jest zawsze. Cechy dołączanego dokumentu dodatkowego to cechy ewentualnego, nie katalogowanego przez program dokumentu, n.p. WZ wystawionego w podróży, podczas której obiecaliśmy wysłać odbiorcy „Fakturę VAT”. Wszystkie wpisane dane dokumentu są drukowane.

„Faktura korygująca” - dokument zwrotu towaru z faktury VAT

Zasady - jak dla „Faktury VAT”, z tą różnicą, że jest to dokument wystawiany dla odbiorcy, kiedy ten zwraca nam towar. W sytuacji, gdy chcemy skorygować błąd z „Faktury VAT”, wystawiamy dokument zwrotu na niepoprawnie wypisany towar, po czym wystawiamy nową „Fakturę VAT” z dobrze wypisaną specyfikacją.

„Rachunek uproszczony” - dokument sprzedaży dla podmiotu nie płacącego VAT

Zasady, jak dla „Faktury VAT”.

„Rachunek korygujący” - dokument zwrotu towaru z „Rachunku uproszczonego”

Zasady, jak dla „Faktury korygującej”.

UWAGA - drukarki fiskalne nie akceptują zwrotów towaru ze sprzedaży - tak są skonstruowane i dlatego program ogólnie nie ma możliwości wykonywania storno sprzedaży na drukarce fiskalnej.

DOKUMENTY ZWIĄZANE Z ZAKUPAMI

„FZ” - dokument zakupu - faktura VAT - od płatnika VAT

„RZ” - dokument zakupu - rachunek uproszczony

„FZ kor.” - zwrot do dokumentu zakupu - faktury VAT - dla dostawcy - płatnika VAT

Dokument ten jest wpisywaną przez nas do danych programu fakturą korygującą od dostawcy

„RZ kor.” - dokument zwrotu do dokumentu zakupu - rachunku uproszczonego - dla dostawcy - nie płacącego VAT

Dokument ten jest wpisywanym przez nas do danych programu rachunkiem korygującym od dostawcy

UWAGA - dokumenty związane z zakupami mają tę samą logikę, co analogiczne do nich dokumenty związane ze sprzedażą, oczywiście obliczenia wykonywane są w oparciu o ceny zakupu. UWAGA - wpisanie dokumentu dodatkowego do dokumentów zakupu i zwrotów towarów zakupionych powoduje uznanie w rejestrach zakupu VAT numeru wewnętrznego w danych programu jako rzeczywiście numeru wewnętrznego, a typu i numeru dokumentu związanego jako danych drukowanych na rejestrze.

UWAGA ! W pliku DANE\KONFIGUR.TXT (lub opcji konfigurowania programu) można ustawić (uruchomić lub wyłączyć działanie) funkcji automatycznego wystawiania i zapisywania przez program KP lub KW odpowiednio do tego, czy dokument powoduje rozchód z kasy, czy przychód. Dotyczy to wszystkich wymienionych wyżej dokumentów, z wyjątkiem sprzedaży detalicznej.

DOKUMENTY PRZYCHODU I ROZCHODU (POMOCNICZE, WYKORZYSTANIE WG UZNANIA)

„PZ vat” - dokument przychodu towaru od dostawcy - płatnika VAT

Dokument podobny do faktury zakupu VAT.

„Pz” - dokument przychodu towaru od dostawcy - nie płatnika VAT

Dokument podobny do rachunku zakupu.

UWAGA - dwa powyższe dokumenty nie są zakupami.

„WZ/dost.” - dokument rozchodu towaru w cenach zakupu do dostawcy

Generalnie można go traktować jako dokument zwrotu towaru dla dostawców. Może być wykorzystany jako dokument zwrotu towarów przyjmowanych na dwa dokumenty, wymienione powyżej.

„WZ/odb.” - dokumentu rozchodu towaru dla odbiorcy

Jest to dokument, którym ściągamy towary ze stanu i nie jest to sprzedaż. (Z resztą zasada ta dotyczy także poprzedniego dokumentu - „WZ/zak.”).

UWAGA - w powyższych dokumentach nie wprowadza się formy płatności, dokumenty te nie są wykazywane w bilansach zobowiązań i należności dla obrotów towarowych, ale mogą być terminowe i depozytowe - wyodrębnić je można używając zwykłej analizy dokumentów. (Także, jeśli chodzi o ich brak rozliczenia). Nie są w nich też wprowadzane daty sprzedaży. Jeżeli chodzi o dokumenty płatności na nie, najlepiej założyć w programie własne, oddzielne typy dla takich dokumentów i analizować jako dokumenty płatności, uzyskując w ten sposób zestawienia zapłat za takie dokumenty, jeśli z jakiegoś powodu chcemy postępować w ten sposób.

ZAMÓWIENIA

„Zamówienie odbiorcy” - dokument zamówienia towaru przez odbiorcę

Dokument dość ściślego przeznaczenia. Uzyskujemy wpisanie do bazy stanów, że pewna ilość powinna być zabezpieczona. Jeżeli jakaś operacja potencjalnie będzie mogła spowodować spadek ilości w magazynie poniżej takiej, z której będziemy mogli zrealizować zamówienia, program będzie ostrzegał, ale pozwoli na dowolne operacje. Zrealizowane zamówienia należy anulować (najlepiej skasować specyfikację). Wypisanie takiego dokumentu oczywiście nie zmienia stanów magazynowych. Zamówienia tego typu można wykorzystać do tego, aby program n.p. ostrzegał, że ilość towaru spadła poniżej jakiejś wielkości, używając specjalnie w tym celu wpisanego odbiorcy, n.p. można na liście odbiorców umieścić swoją firmę.

„Zamówienie” - nazwa dokumentu zamówienia towaru u dostawcy

Jest to dokument, który jest pamiętany w bazie danych, ale nie powoduje żadnych zmian w stanach. Można go wykorzystać jako zamówienie, ale niekoniecznie, można zmieniać jego funkcję. Ułatwia to fakt, że do katalogu dostawców dopisać można dowolnego kontrahenta jako dostawcę, a n.p. wcale nie prowadzić z nim obrotów.

DOKUMENTY OPERACJI PRZESUNIĘĆ POMIĘDZY MAGAZYNAMI FIRMY

„MM” - dokument rozchodu - przesunięcia międzymagazynowego

„Mm” - dokument przychodu - przesunięcia międzymagazynowego

Powyższe dwa rodzaje dokumentów to w rzeczywistości ten sam dokument, ale pierwszy z nich zapisywany jest w danych magazynu, skąd przesunięcie wychodzi, a drugi w danych magazynu, do którego przesunięcie wchodzi. Danymi koniecznymi do wykonania dokumentu (oprócz, naturalnie, specyfikacji), są tylko: numer i znak, data, dokument związany, który w tym przypadku nie ma żadnej konkretnej funkcji, numer magazynu, z którym zachodzi operacja przesunięcia, komentarz. Ważne jest to, że dokument „Mm” nie jest możliwy do wystawiania w funkcji wprowadzania, ale jest możliwe do wystawiania i korygowania takiego typu dokumentów w opcji wprowadzania i korekt - jest to jedyny dokument wystawiany oryginalnie z innego magazynu możliwy do obróbki z poziomu magazynu, który dokument ten otrzymał. Pola opisujące dokument związany w przypadku takich dokumentów zawierają informację, z jakim numerem program zapisał dokument przesunięcia w drugim magazynie. Teoretycznie powinno być to to samo, co numer i znak dokumentu, ale w praktyce, jeśli ktoś w firmie powtórzy numer dokumentu przesunięcia, wykonując je z innego magazynu, może spowodować sytuację, że w magazynie drugim z przesunięcia istniałyby dwa dokumenty o tym samym numerze. W takiej wyjątkowej sytuacji program utworzy w innym magazynie inny numer przesunięcia. Sytuację taką należy traktować jako

„obronę” programu przed błędami, ponieważ program wymaga w ramach jednego rodzaju dokumentów niepowtarzalności pary: numer plus znak.

BILANS OTWARCIA

„BO” - dokument przychodu wewnętrznego towaru,

który wykorzystać można do przyjmowania do stanów magazynowych towarów bez precyzowania konkretnego dostawcy dokumentu - można to określić jako „przyjęcie towarów znikąd” - czyli bilans otwarcia

UWAGA - podane opisy są jedynie zarysem funkcjonowania dokumentów. Uwzględniając ich na stałe ustalone cechy, manewrując ich nazwami, można je wykorzystać w różnoraki sposób. Jeżeli chodzi o analizy dokumentów, proszę przeczytać opisy właśnie od analiz dokumentów. UWAGA - program ma możliwość takiego ustawienia konfiguracji, że wpisywane dokumenty przychodów towaru typu: zakupy i przyjęcia towarów dokumentami PZ i Pz mogą jako wydruk być tworzone w praktyce jako kopia oryginału (proszę sprawdzić, czym się różnią, ale wydaje się, że są to nieistotne różnice - podawana jest nieco większa ilość informacji - n.p. klasyczna „tabelka VAT” podawana jest z podziałem na towary od płatników VAT i nie płacących VAT). Drugą opcją skonfigurowania programu jest możliwość tworzenia wydruków w.w. dokumentów jako PZ przyjęć. Takie PZ drukowane jest jako „nasz” dokument - z nadanym przez nas numerem (w polu numer) i uzupełnieniem numeru, nazywanym w programie „znak”. W tym wypadku konieczne jest bezwzględne zachowanie zasady wpisywania dokumentu oryginalnego jako dokumentu dodatkowego. Ważne jest też funkcjonowanie określonego w programie „dokumentu dodatkowego”. Pola „nazwa” i „numer” dokumentu dodatkowego są tylko pewną formą notatki. Dla wszystkich dokumentów jego funkcjonowanie jest podobne, są po prostu formą notatki - n.p. dla faktury VAT sprzedaży może być to notatka, że towarzyszyła fakturze WZ wydania towaru z magazynu, dla BO protokół spisu towarów, kiedy na BO wpisujemy remanent, czy też protokół wprowadzenia korekt do stanów w komputerze. Pewien wyjątek stanowią dokumenty zakupu i zwrotów towarów zakupionych (korekty do dokumentów zakupu). W tym ostatnim przypadku dokument dodatkowy może być używany jako miejsce do wpisania oryginalnego numeru dokumentu zakupu. Najlepiej w tym przypadku nie odstępować od takiego sposobu używania dokumentu dodatkowego. Program podczas tworzenia rejestrów VAT sprawdza w wypadku rejestru zakupu, czy wpisano jakiś dokument dodatkowy. Jeśli tak, to ten dokument i jego numer umieszczane są na rejestrze. Pole nazwy (typu, rodzaju) dokumentu dodatkowego ma listę rozwijalną takich dokumentów - dla uzyskania porządku w bazie danych i ułatwienia pracy, aby użytkownicy nie byli zmuszeni przy każdej okazji wpisywania dokumentu dodatkowego pisać oprócz numeru nazwy - mogą ją przecież wybrać z listy. Listę takich dokumentów użytkownicy budują sami. Na pewno „żelazną” pozycją na tej liście będzie „FAKTURA VAT”, czy „RACHUNEK UPR.”. Zwróćmy uwagę, że z pozycji tych można skorzystać przy wpisywaniu dokumentu dodatkowego dla dowolnego wpisywanego dokumentu dowarowego. Nazwa dokumentu dodatkowego ograniczona jest do 15 znaków.

nazwa		Wybierz wartość pola „nazwa dokumentu dodatkowego”		t. c. z. n.
data	numer	nazwa dokumentu d	opis	a rozl.
29-08-97	12916	FA KOR	FAKTURA KORYGUJĄCA	-08-97
		FA VAT		
		MM Z JAMY	MM Z JAMY	
		MM Z WS	MM Z WS	
		WZ	WYDANIE Z MAGAZYNU	

użytkownik: 0
magazyn: spos

Rys. 19. Wybór z listy rodzajów dokumentów dodatkowych - przy wpisywaniu faktury VAT zakupu.

F1 Wprowadzanie: Rachunek uproszczony/Z, NOTABENE SP. Z O.O., 29-08-97						
indeks	WG DOPIS	nazwa		ilość	cena z.n.	cena s.b.
16057		016 PISAKI 10/016 PISAKI PENOL	10	1	1.99	4.90
16058		017 TAŚMA OZD/017 TAŚMA OZDOBNA	3	64	0.49	2.90
16064		025 PIÓRNIK/025 PIÓRNIK DONALD/	10	4	42.18	59.00
16065		026 PIÓRNIK/026 PIÓRNIK SNOOPY/	PO	12	33.74	49.00
16067		028 TEMPERÓWK/028 TEMPERÓWKA ZW	IE	1	4.44	9.90
16070		031 KREDKI 12/031 KREDKI JUMBO	12	3	12.74	22.00
16075		036 TORBA POC/036 TORBA POCAHON	TA	9	14.09	25.90
16077		038 BLOKI A5/038 BLOKI A5 2SZT		3	2.96	7.50
16078		039 DŁUGOPIS/039 DŁUGOPIS ROUTE	6	14	2.55	4.20

nazwa		swm/ku	vat	ilość	c. zak. net	wart. c. z. n.
001 SEG A4 25/001 SEGREGATOR A4	0	22		2	3.07	6.14
002 WKŁ A4 12/002 WKŁAD A4 1-12	0	22		3	2.57	7.71
012 OŁÓWEK SC/012 OŁÓWEK SCHWAN	0	22		9	0.01	0.09
017 TAŚMA OZD/017 TAŚMA OZDOBNA	0	22		9	0.49	4.41

Rys. 20. Po naciśnięciu [prawy Shift+Tab], kiedy przed naciśnięciem tego układu klawiszy dokumentem obrabianym była faktura VAT zakupu - aktywny staje się rachunek zakupu.

WPROWADZANIE i KOREKTY

JAK PRACOWAĆ W TEJ FUNKCJI ?

Przed wszystkim należy wybrać w opcji głównego menu „wybór aktualnego magazynu” magazyn, dla którego będziemy realizować operacje. Jeżeli lista magazynów jest pusta, należy dopisać magazyn. Należy też przeczytać opis tej opcji.

Jeżeli mamy włączone w programie automatyczne sortowanie specyfikacji, albo automatyczne korelowanie cen sprzedaży z magazynem docelowym, czy magazynem o najniższym numerze, to te funkcje w opcji wprowadzania i korekt nie zadziałają.

Ideą pracy w tej funkcji jest to, że bez opuszczania jej możemy prowadzić dowolne operacje magazynowe, z dowolną datą. Układ wprowadzania różni się tu od funkcji wprowadzania tym, że najpierw wypisujemy dane nagłówka dokumentu (numer, data, do/od kogo i.t.p.), a potem specyfikację. Rodzaje dokumentów zmieniamy naciskając klawisz [F6], który pozwala nam wybrać grupę, do której należy dokument, po czym program ustawi pierwszy dokument w tej grupie - jako aktualnie wystawiany. w ramach grupy można przełączać się pomiędzy dokumentami [prawy Shift+Tab].

F1 Wprowadzanie i korekty: MM -, NOTABENE SP. Z O.O.							
data	numer	znak	suma	kontrahent	nr w mag.		data rozl.
03-06-97	137	NB	633.08		137	NB	03-06-97
05-06-97	138	NB	23.00		138	NB	05-06-97
05-06-97	139	NB	1.80		139	NB	05-06-97
06-06-97	140	NB	13.00		140	NB	06-06-97
09-06-97	141	NB	418.59		141	NB	09-06-97
09-06-97	142	NB	208.02		142	NB	09-06-97
11-06-97	143	NB	86.80		143	NB	11-06-97
11-06-97	144	NB	86.50		144	NB	11-06-97
13-06-97	145	NB	172.81		145	NB	13-06-97
13-06-97	146	NB	214.82		146	NB	13-06-97
13-06-97	147	NB	133.15		147	NB	13-06-97
13-06-97	148	NB	52.20		148	NB	13-06-97
13-06-97	149	NB	823.31		149	NB	13-06-97
17-06-97	150	NB	245.23		150	NB	17-06-97
17-06-97	151	NB	19.50		151	NB	17-06-97

użytkownik	data sprzedaży	nazwa dok. dodatkowego	nr dok. dodatk.
1	09-06-97		
magazyn	spos. rozlicz.	komentarz	
2	gotówka	ZWROT NA ŻĄDANIE	

Rys. 21. „Wewnątrz” funkcji wprowadzania i korekt - obrabiane aktualnie są dane MM rozchodu (MM -). Pamiętajmy o tym, że z zapytaniem, co program „potrafi” w tej funkcji „zwracamy” się do programu, wciskając [F1]. Podczas „chodzenia” paskiem po liście pojawiają się w dolnym okienku pozostałe dane dokumentu.

Możliwe jest w tej opcji programu poprawianie dokonanych wcześniej w funkcji wprowadzania zapisów dokumentów. Podobnie, jak w tamtej funkcji, można przełączać się pomiędzy oglądanymi (korygowanymi, wprowadzanymi dokumentami), także, dla uniknięcia błędów, z podziałem na grupy dokumentów.

Na ekranie - głównym widokiem jest lista dokumentów (ściśle - ich nagłówków). Listę nagłówków przegląda się klasycznie, poruszając paskiem na liście za pomocą „klawiszy kursora”.

Dokumenty mogą być wyszukiwane według dat, numerów, ciągu znaków z nazwy kontrahenta, sumy, numerów dokumentów źródłowych, dat rozliczenia. Warto wyjaśnić, co kryje w sobie pojęcie dokumentu źródłowego - jest to n.p. faktura, która jest korygowana fakturą korygującą, która jest aktualnie przez nas oglądanym dokumentem. w wypadku dokumentów przesunięć dokumentem tym jest ten sam dokument, ale z cechami numeru, które ma w magazynie, który jako drugi, obok magazynu aktualnego, „uczestniczy” w operacji.

Kiedy oglądamy cechy nagłówka dokumentu, można go wydrukować, anulować (skasować w całości, tak że przestanie być widoczny), a także poprawiać cechy nagłówka. Znak jest krótkim ciągiem alfanumerycznym (liter i cyfr), który może w jakiś sposób wyróżniać dokument.

Można poprawiać specyfikację dokumentu po jej wywołaniu. w ramach poprawek można oznaczyć na fakturze / fakturze korygującej / rachunku / / rachunku korygującym, na których są towary, które daliśmy w komis (prawo zwrotu) towary, które zostały już zapłacone. Po zatwierdzeniu zostanie wygenerowane przez program

Wprowadzanie i korekty: Faktura korygująca, NOTABENE SP. Z O.O.							
data	numer	znak	suma	kontrahent	dok. źródł.	data rozl.	
29-08-97	1		74.70	AGENCJA LUXBUD	1	29-08-97	
29-08-97	2		10.40	KOMPUS	4	29-09-97	

użytkownik 0	data sprzedaży 29-08-97	nazwa dok. dodatkowego	nr dok. dodatk.
magazyn 0	spos. rozlicz. gotówką	komentarz	

Rys. 22. „Wewnątrz” funkcji wprowadzenia i korekt - obrabiane aktualnie są dane faktur korygujących dla odbiorców.

Można dopisać dokument - najpierw dopisujemy nagłówek, potem uruchamiamy oglądanie specyfikacji, która w tym momencie jest pusta i wypisujemy ją. Wciśnięcie Enter na ostatniej danej nagłówka też spowoduje przejście do wprowadzania specyfikacji. Wprowadzanie specyfikacji odbywa się podobnie, jak w funkcji wprowadzania, z zachowaniem wszystkich obowiązujących tam funkcji.

W programie można włączyć w opcji konfigurowania programu, lub zmieniając dane w pliku DANE\KONFIGUR.TXT opcję pracy z dokumentami depozytowymi. Dokumenty depozytowe to takie, z których towary na zestawieniach stanów mogą być porównane z aktualnym stanem. Mogą być dokumenty depozytowe od dostawców i dla odbiorców. Obydwa te rodzaje depozytów pokazywane są oddzielnie i po zsumowaniu ze stanami.

Depozyty dla odbiorców są dokumentami z prawem zwrotu nie sprzedanych towarów. Depozyty dla odbiorców traktowane są tak, jakby powiększały stan- stąd, jeżeli rozliczamy się z dostawcą w ten sposób, że pokazujemy mu aktualne stany jego towarów u siebie, możemy podać jego stany wraz z tym, co wydaliśmy w depozyt, ponieważ istnieje szansa, że takie towary mogą powrócić do naszego magazynu, niepotrzebnie byśmy więc płacili dostawcom, a potem oni musieliby zwracać nam pieniądze, jeśli byśmy płacili im za wszystkie wyfakturowane towary. Depozytowe dla odbiorców mogą być: faktury i faktury korygujące oraz rachunki i rachunki korygujące. Jest niezmiernie ważne, aby dokumenty zwrotu towarów depozytowych były także depozytowe, ponieważ wtedy towary takie „schodzą” z depozytu. Depozytowe dla odbiorców mogą być także WZ/odb. z tej racji, że takie dokumenty nie są oficjalne, zwroty z depozytów należy robić na nie wpisując ujemne ilości. Korzystanie z możliwości depozytowości WZ/odb. nie jest raczej używane, chyba, że dajemy depozyty na 7 dni (proszę zweryfikować tę informację), po czym nie sprzedany towar z takiego WZ/odb. jest zwracany, a na sprzedany wystawia się normalną fakturę. w takim wypadku kasujemy po prostu taką WZ/odb. z danych programu, uprzednio zachowawszy jej specyfikację w pliku roboczym (po wejściu w jej specyfikację należy użyć funkcji zachowania specyfikacji w pliku roboczym - [F11]). Następnie - w opcji wprowadzania, czy wprowadzania i korekt wypisujemy fakturę, pobierając dane z pliku robocznego [F12] i poprawiamy tylko dane w okienku specyfikacji, zamiast poszukiwać każdej sprzedanej pozycji w katalogu towarów.

Rozliczanie faktur depozytowych polega na:

- „zdjęciu” w opcji wprowadzania i korekt funkcją rozliczania depozytów towarów faktycznie sprzedanych z faktury
- wpisaniu KP na zapłatę za towary sprzedane z faktury. Przy rozliczaniu należy pamiętać (tu i w wypadku innych dokumentów), że kasowo i w bilansie każdy dokument towarowy oprócz paragonów sprzedaży detalicznej jest rozliczany za pomocą dokumentów kasowych.

- wpisanie KP na zapłatę za towary sprzedane z faktury. Przy rozliczaniu należy pamiętać (tu i w wypadku innych dokumentów), że kasowo i w bilansie każdy dokument towarowy oprócz paragonów sprzedaży detalicznej jest rozliczany za pomocą dokumentów kasowych.

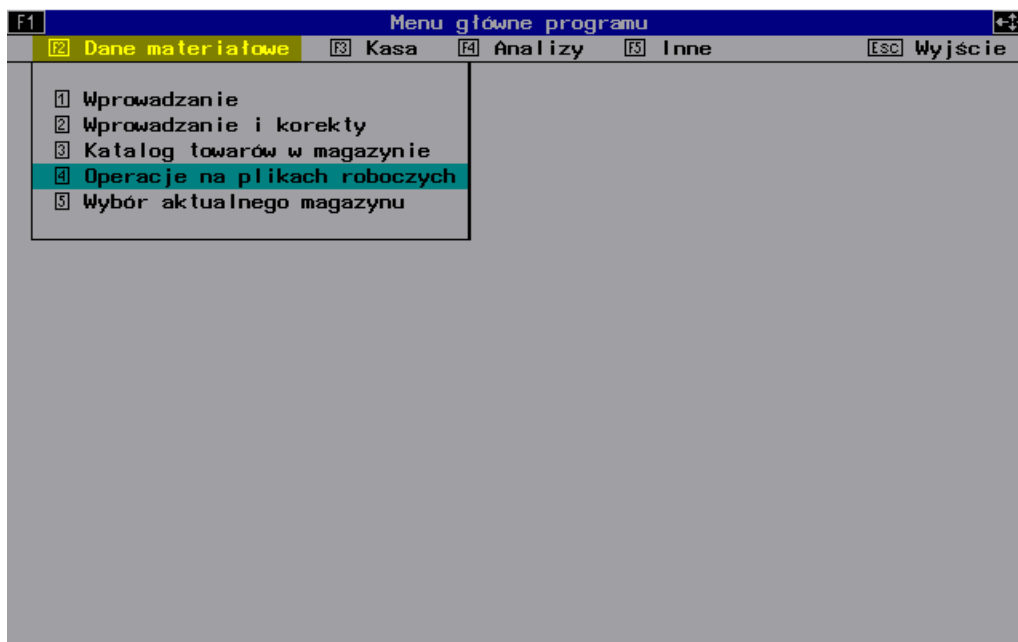
Depozytowe dla dostawców mogą być PZ vat, Pz, WZ/dost., FA zak., RA zak., FZ kor., RZ kor. Ich logika działania jest analogiczna do dokumentów dla odbiorców, z tym, że przy zestawieniach stanów po zsumowaniu ze stanami są od nich odejmowane (bo naprawdę należą do dostawcy, dokąd mu nie zapłacimy - jesteśmy w tym wypadku tym, komu udzielany jest depozyt).

Resztę - można wyczytać z pomocy dla funkcji wprowadzania i korekt, dostępnej, kiedy już w tej funkcji jesteśmy. Tam także można obejrzeć możliwości oferowane w tej funkcji przez program. W edycji specyfikacji program pracuje tak, jak w funkcji wprowadzania, z tą różnicą, że nie jest możliwa zmiana cech nagłówka obrabianego, dokumentu (oczywiście, w ogóle jest to możliwe - tu znowu - proszę zajrzeć do pomocy dla tej funkcji).

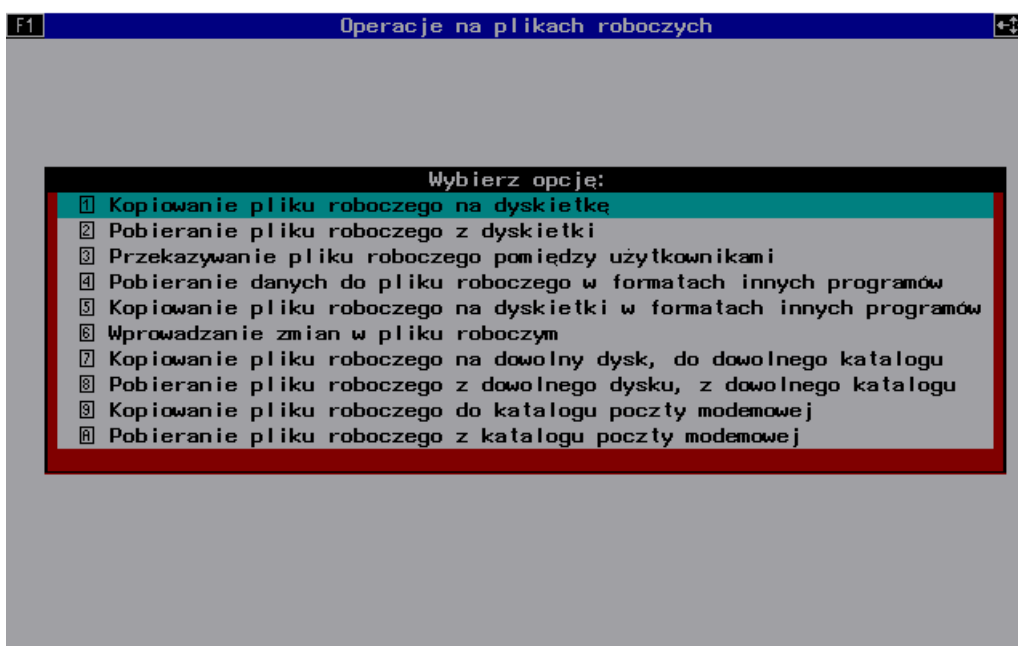
OPIS WYSTAWIANYCH PRZEZ PROGRAM DOKUMENTÓW znajduje się w opisie opcji wprowadzania. Ważne jest to, że dokument „Mm” nie jest możliwy do wystawiania w funkcji wprowadzania, ale jest możliwe do wystawiania i korygowanie takiego typu dokumentów w opcji wprowadzania i korekt - jest to jedyny dokument wystawiany oryginalnie z innego magazynu możliwy do obróbki z poziomu magazynu, który dokument ten otrzymał. Należy pamiętać, że jeżeli towar przekazywany jest do innego magazynu, przekazywany jest z indeksem cyfrowym takim, jaki jest w magazynie aktualnym. Wniosek z tego płynie taki, że jeżeli dopiszemy jakiś towar do listy magazynu wypisując MM lub Mm, to w magazynie drugim z MM lub Mm pojawi się ten towar z indeksem, który może się powtórzyć. Jeżeli jest indeks cyfrowy sprawą bardzo ważną, można go poprawić w opcji korekt kartotek magazynu aktualnego. Najczęściej jest jednak tak, że zależy nam na indeksach tylko w jednym magazynie, więc operacje MM i Mm należy wykonywać, gdy jest on magazynem aktualnym. Często jest bywa tak, że jeden konkretny magazyn jest czymś w rodzaju „centrali”. Wtedy cały towar krążący po firmie jest z zewnątrz przyjmowany na konto tego magazynu i nie ma problemu powtarzających się indeksów. Wszystkie powyższe rozważania dotyczące indeksów numerycznych można jedynie przedstawić jako przykład, czy zaznaczenie problemu. Warto w sytuacji swojej firmy rozważyć ten problem indywidualnie, dla swojego przypadku, o ile zależy nam na tym, aby indeksy nie powtarzały się. Jeżeli całkiem nie zależy nam na kontroli indeksów, możemy w opcji konfigurowania programu wyłączyć taką kontrolę pozostawiając sobie jednak możliwość sprawdzenia, jaki indeks na pewno jest wolny w danych stanu magazynu aktualnego. (Program robi to, kiedy poprawiając dane towaru, czy ją wpisując jesteśmy na polu indeksu numerycznego). Należy zwrócić też uwagę na to, że program może indeks wolny znajdować na dwa sposoby: 1) jeżeli lampka Scroll Lock na klawiaturze jest zgaszona, określa go jako liczbę o 1 większą od maksymalnego indeksu 2) jeżeli lampka Scroll Lock świeci się, indeks określany jest jako pierwszy wolny (czyli - jeśli n.p. mamy na liście towaru pozycje o indeksach 4,5,6,2,1,7,8 - program wybierze 3).

Warto wspomnieć, że w opcji wprowadzania jest możliwość zachowania na czas „pobytu” w tej opcji danych jednej pozycji (kartoteki towaru) ze stanu w pamięci komputera poprzez naciśnięcie [F8]. Potem - podczas wpisywania nowej pozycji, która nie różni się wiele od zapamiętanej, możemy przywołać te dane jako propozycję, naciskając [F2] na polu nazwy towaru. Podobnie można pracować w opcji katalogu towarów w magazynie aktualnym.

OPERACJE NA PLIKACH ROBOCZYCH

Rys. 23. Wystarczy nacisnąć [Enter], aby „wejść” do funkcji operowania na plikach roboczych.

Rys. 24. Menu funkcji operowania na plikach roboczych.

CO TO JEST PLIK ROBOCZY ?

Jest to podręczny „worek” przypisany do konkretnego operatora, w którym może on gromadzić listę towarów, która może pochodzić z zestawień towarowych lub stanów oraz specyfikacji dokumentów. Plik roboczy najczęściej wykorzystywany jest do tego, aby po zgromadzeniu w nim danych przywołać je na specyfikację dokumentu (opcja wprowadzania, lub wprowadzania i korekt - korekty specyfikacji dokumentu - [F12], [Shift+F12], [Ctrl+F12], [Alt+F12] - objaśnienia funkcji dostępnych poprzez te skróty klawiszowe odczytać można poprzez naciśnięcie [F1] lub [Ctrl+F1] we wspomnianych opcjach, gdzie te funkcje można wywołać) i następnie

zapisać ten dokument (może być to dowolny dokument). Często, gdy plik roboczy był już używany, program zadaje pytanie, czy dopisać dane, które wyprodukowaliśmy - do pliku roboczego, czy nie. Jeżeli odpowiemy, że tak, program UZUPEŁNI plik roboczy o te dane, jeśli nie, plik roboczy zostanie stworzony na nowo i będzie zawierał tylko dane, które w tej chwili wyprodukowaliśmy (czyli stworzyliśmy za pomocą zestawienia lub zapisując specyfikację dokumentu). Łatwo można się domyślić, że w ten sposób program daje nam możliwość „klejenia” pliku roboczego z różnych danych - n.p. można załadować do niego kilka specyfikacji dokumentów, albo kilka zestawień.

OPISY FUNKCJI

Kopiowanie pliku roboczego na dyskietkę.

Plik roboczy może być skopiowany na dyskietkę. Program pyta się, czy ukrywać w nim nasze ceny zakupu i dostawców (można odpowiedzieć tak n.p. w przypadku dawania takiej dyskietki naszemu odbiorcy, aby mógł on wgrać sobie z niej dane). Program daje też do wyboru format, w którym zapisane mają być dane - w formacie wewnętrznym - Paradox 4.0 dane można na pewno dawać odbiorcom, którzy używają programu MagAD-SQL/MAGPX, a innym - według ich żądania. Do wyboru są dwa formaty - wyżej wspomniany Paradox 4.0 oraz DBASE-3. Tak skopiowany plik roboczy zawiera pełne dane z naszej kartoteki towarów. NIE WOLNO kopiować kilku plików roboczych czy to w formacie programu MagAD-SQL/MAGPX (Paradox 4.0), czy innym na tę samą dyskietkę w celu, n.p. „zlepiania” na niej danych, ponieważ pojawi się na dyskietce zawsze tylko ostatni plik roboczy. w praktyce więc - jeśli kopujemy plik roboczy w dowolnym formacie na dyskietkę zachowujemy zasadę - jeden plik, jedna dyskietka.

Pobieranie pliku roboczego z dyskietki.

Program pobiera z dyskietki plik roboczy zapisany w dowolnym formacie w poprzednio opisywanej funkcji. Program pyta się o to, czy towar z pliku roboczego pochodzi od obcego dostawcy (czyli, n.p. jest dostawą od producenta, czy hurtowni używającej programu MagAD-SQL/MAGPX) - jeżeli tak, program zapyta się o tego dostawcę i wszystkie towary z niego zostaną przyporządkowane temu dostawcy w bazie danych. w przeciwnym razie zapisani zostaną dostawcy tacy, jacy są w pliku roboczym. Program pyta się też o to, czy ceny sprzedaży dostawcy mają się stać naszymi cenami zakupu - jeśli odpowiemy, że tak, program zapyta się o marżę (lub narzut w zależności od ustawienia pracy programu) i sposób zaokrąglania wyliczanych cen sprzedaży i będzie wyliczał automatycznie ceny sprzedaży wg tej marży (narrutu). Plik roboczy pozostaje po skopiowaniu także na dyskietce, oprócz tego, że dzięki tej operacji może być używany przez operatora do dowolnej operacji.

Przekazywanie pliku roboczego pomiędzy operatorami.

Tu mamy cztery opcje:

- 1) Operator może wysłać swój plik roboczy do innego operatora, dołączając swoje dane do danych adresata (innego operatora programu)
- 2) Operator może wysłać swój plik roboczy do innego operatora, kasując plik roboczy adresata (innego operatora programu) i wpisując do niego tylko swoje dane
- 3) Operator może dołączyć plik roboczy innego operatora do swojego
- 4) Operator może skasować swój plik roboczy i wpisać do niego dane z pliku roboczego innego operatora

Pobieranie danych do pliku roboczego w formatach innych programów.

Funkcja służy do pobierania do pliku roboczego danych zapisanych za pomocą innych programów na dyskietki. Program udostępnia listę „rozumianych” przez niego formatów danych i po wyborze formatu przystępuje do pytania o następujące rzeczy: od jakiego dostawcy pochodzą, o wielkość marży (narrutu), według której mają być wyliczone ceny sprzedaży na podstawie cen sprzedaży dostawcy oraz do jakich grup towarowych zakwalifikować pobierane towary (w tym przypadku naciśnięcie [Enter] na pustym polu wprowadzanej danej oznacza, że nie chcemy w polu wpisać żadnej danej). w przypadku dostawców dostarczających dane z rabatem, program pyta się, czy ceny podane przez dostawcę w jego pliku mają stać się naszymi cenami katalogowymi sprzedaży. Uwaga - dostępna opcja pobierania danych w formacie MAGAZYN-VAT jest stworzona tylko dla firm, które w zakupiły program MagAD-SQL/MAGPX jako upgrade do programu MAGAZYN-VAT. Opcja ta może być wykorzystywana tylko do pobierania danych od jednostki firmy. Jeżeli zdarzy się, że mamy dostawę od firmy, która używa programu MAGAZYN-VAT, należy od niej brać dane zapisane w formacie programu „Sprzedaż” W.Dębowskiego (tak został nazwany w programie MAGAZYN_VAT format „Światowid-ASCII” i pobierać z dyskietki do pliku roboczego w formacie „Światowid-ASCII”. w wypadku firm, które na dyskietkach dostarczają kilka dokumentów, działa następujący mechanizm:

- program prosi o dyskietkę i kopiuje dane z dyskietki; jeżeli program nie prosi o dyskietkę, to znaczy, że użytkownik ma jeszcze na swoim koncie nie wykorzystane do końca dane w pobieranym formacie (patrz dalej);
- pojawia się po wpisaniu dostawcy, marży i grup towarowych dla towarów lista dokumentów, z której należy wybrać ten, który chcemy wciągnąć do pliku roboczego; jeżeli na dyskietce było więcej, niż jedenaście dokumentów, pojawi wi się pierwsze jedenaście - po wgraniu dokumentu do pliku roboczego i przejściu do wgrania kolejnego pojawią się następne z listy z dyskietki; jeżeli na liście, która ma jedenaście pozycji

- (1..9,A..B), nie ma naszego dokumentu, to należy wgrywać do pliku roboczego nie używając go do wprowadzenia jakichś dokumentów dokumenty powodując redukcję listy, dotąd, aż pokaże się żądany dokument; jeśli redukując listę stwierdzimy, że ma już tylko 10 pozycji (1..9,A), to po prostu dostawca zrobił nam dowcip i nie dał naszego dokumentu na dyskietce;
- program pyta się, czy to był ostatni wciągany dokument, pod warunkiem, że lista była dłuższa, niż jeden dokument odpowiedź nie spowoduje to, że przy następnym wybraniu tego samego formatu transmisji program nie pobierze danych z dyskietki, ale skorzysta z tego, co wcześniej wkopiował, zredukowanego o dokumenty już przegrywane
  - po wkopiowaniu danych do pliku roboczego należy pliku roboczego użyć przy wprowadzeniu dokumentu do bazy danych, ponieważ wciągnięcie następnego dokumentu z listy dostępnych spowoduje zapisanie w pliku roboczym tylko wciąganego właśnie dokumentu
  - jeżeli lista zostanie wyczerpana, program nie pyta się, czy to był ostatni transmitowany dokument, ponieważ potrafi to w tym wypadku stwierdzić sam. Przyjmowanie danych z dyskietek od hurtowni „Wkra” jest, oczywiście, zgodne z podanym wyżej schematem, ale oprócz pytań o marżę, jeśli chodzi o towary, pada też pytanie, od jakiej wielkości rabatu danego przez „Wkrę” ceny „Wkry” stać się mają naszymi cenami sprzedaży, o ile wcześniej zadeklarowaliśmy wcześniej, że ceny katalogowe „Wkry” mają stać się naszymi cenami sprzedaży. Hurtownia „Wkra” podaje bowiem swoje ceny jako ceny różnych rodzajów m.in.: hurtowe i katalogowe. Katalogową podaje wtedy, jeśli chce wymusić na odbiorcy, aby sprzedawał towary za takie właśnie ceny, a hurtową wtedy, kiedy sprzedaje towary za tekie ceny. w wypadku cen katalogowych rabat „Wkry” dla odbiorcy staje się jego marżą, liczoną „od góry”, czyli z traktowaniem ceny sprzedaży, jako 100%. w przypadku cen hurtowych ewentualny rabat to po prostu obniżenie ceny sprzedaży „Wkry”, która staje się ceną zakupu odbiorcy towarów „Wkry”. Istnieje prawidłowość, że „Wkra” daje rabaty wyższe od cen katalogowych, niż od cen hurtowych. Określenie granicy takiego rabatu powoduje możliwość sprawnego, automatycznego wyliczenia naszych cen, zarówno zakupu, jak i sprzedaży.

Kopiowanie pliku roboczego na dyskietki w formatach innych programów.

Kopiowanie na dyskietkę w formacie MAGAZYN-VAT wymaga odpowiedzenia na pytanie, jak ustawione ma ceny w programie MAGAZYN-VAT odbiorca dyskietki (musi to wiedzieć). Kopiowanie na dyskietkę w formacie „Światowid-ASCII” powoduje przesłanie naszych cen sprzedaży netto do tego formatu jako cen - w przypadku takim, że towary były pobrane z dyskietek z hurtowni „Światowid” program zapisze te dane tak, jak były w hurtowni (oczywiście zmieniając ceny na swoje ceny sprzedaży netto i wstawiając ilości). Program żąda podania rodzaju dokumentu, jaki ma być zapisany na dyskietce oraz potem jego numeru. Inne, jeśli są dostępne, zapisy na dyskietkach w formatach innych programów wyglądają podobnie, jak w formacie „Światowid-ASCII”. Jeżeli są dostępne zapisy na dyskietkach w innych formatach jako relacje sprzedaży, nie jest wymagane dowiązanie tych danych do konkretnego dokumentu, oprócz tego ilości z pliku roboczego mają automatycznie zmieniany znak, ponieważ program „domysla się”, że dane w pliku roboczym pochodzą z zestawienia sprzedaży, a tam ilości sprzedane - jako rozchód z magazynu - zapisywane są ze znakiem „-”. NIE WOLNO kopiować kilku plików roboczych czy to w formacie programu MagAD-SQL/MAGPX (Paradox 4.0), czy innym na tę samą dyskietkę w celu, n.p. „zlepiania” na niej kilku dokumentów, ponieważ pojawi się na dyskietce zawsze ostatni dokument. w praktyce więc - jeśli kopiujemy plik roboczy w dowolnym formacie na dyskietkę zachowujemy zasadę - jeden plik, jedna dyskietka.

Wprowadzanie zmian w pliku roboczym.

Jest to opcja bliźniaczo podobna do opcji „Katalog towarów w magazynie”, z tą różnicą, że operator widzi zamiast katalogu towarów zawartość pliku roboczego, którą może zmieniać, uzupełniać plik roboczy, i.t.p. (Struktura danych w pliku roboczym jest identyczna, jak w katalogu towarów magazynu, z tą różnicą, że plik roboczy nie jest posortowany - wszelkie zachowane kolejności w pliku roboczym są produktem wtórnym - n.p. posortowane zestawienie wg towarów w pliku roboczym). Są także możliwe wydruki z pliku roboczego. Ciekawą formą wydruku pliku roboczego są tak zwane fiszki. Dla każdej pozycji drukowana jest karteczka informacyjna, którą można potem użyć jako metki towaru. Fiszka, w zależności od naszych potrzeb może zawierać ceny netto i brutto, lub cenę brutto i rabat, jaki mogą uzyskać uprawnieni odbiorcy na danej pozycji. Wszystkie funkcje dokładnie opisane są w pomocy dla wprowadzania zmian w pliku roboczym.

Kopiowanie pliku roboczego na dowolny dysk, do dowolnego katalogu.

Odbывается na identycznych zasadach, jak kopiowanie pliku roboczego na dyskietki, z tą różnicą, że wymaga pewnej znajomości pracy na komputerze, dając pełną możliwość skopiowania pliku roboczego w dowolne miejsce na dostępnych dyskach logicznych.

Pobieranie pliku roboczego z dowolnego dysku, z dowolnego katalogu.

Odbывается na identycznych zasadach, jak kopiowanie pliku roboczego z dyskietki, z tą różnicą, że wymaga pewnej znajomości pracy na komputerze, dając pełną możliwość skopiowania pliku roboczego z dowolnego miejsca na dostępnych dyskach logicznych. Plik roboczy pozostaje po skopiowaniu także w tym katalogu, oprócz tego, że dzięki tej operacji może być używany przez operatora do dowolnej operacji.

Kopiowanie pliku roboczego do katalogu poczty modemowej.

Odbywa się na identycznych zasadach, jak kopiowanie pliku roboczego na dyskietki, z tą różnicą, że nie pyta się, na który napęd dyskietek skopiować plik roboczy, ale kopiuje go do skonfigurowanego w programie katalogu poczty modemowej, nadpisując istniejący tam plik roboczy (o ile takowy tam jest - w przeciwnym wypadku zakłada go od nowa).

Pobieranie pliku roboczego z katalogu poczty modemowej.

Odbywa się na identycznych zasadach, jak kopiowanie pliku roboczego z dyskietki, z tą różnicą, że nie pyta się, z którego napędu dyskietek skopiować plik roboczy, ale pobiera go ze skonfigurowanego w programie katalogu poczty modemowej i w ten sposób plik roboczy z katalogu poczty modemowej może być wykorzystany przez operatora do dowolnej operacji. Plik roboczy pozostaje po skopiowaniu także w katalogu poczty modemowej, oprócz tego, że dzięki tej operacji może być używany przez operatora do dowolnej operacji.

Informacja techniczna..

Plik roboczy nazywa się PLIKROB_.DB i znajduje się w katalogu roboczym operatora (użytkownika), n.p. dla operatora nr 5 ścieżka dostępu do pliku roboczego (począwszy od katalogu, w którym pracuje, jako aktualnym program MagAD-SQL/MAGPX) wyglądałaby tak: DANE\UZYTKOWN\5\PLIKROB_.DB . Plik roboczy nagrany na dyskietkę, czy też do katalogu poczty modemowej, czy do dowolnego podkatalogu w formacie DBASE-3 nazywa się PLIKROB_.DBF i zawiera identyczne dane, co PLIKROB.DB, ale zapisane w formacie DBASE-3.

Ważne jest to, że plik roboczy niezależnie od tego, jak ustawiony jest w programie eksport danych do formatu DBASE-3, jeśli chodzi o zestawienia, transmituje polskie znaki z standardzie MAZOVIA, dla zachowania zgodności z formą pliku roboczego zapisywaną w PLIKROB_.DB .

Struktura danych w pliku roboczym jest identyczna, jak w katalogu towarów magazynu, z tą różnicą, że plik roboczy nie jest posortowany - wszelkie zachowane kolejności w pliku roboczym są produktem wtórnym - n.p. posortowane zestawienie wg towarów w pliku roboczym. Strukturę pliku roboczego łatwo jest odczytać programami Paradox od 4.0 włącznie wzwyż, Microsoft Access 2.0, Cristal Reports, a w przypadku zapisania go w formacie DBASE-3 - także tymi programami oraz programami potrafiącymi odczytywać taki format: DBASE-3, DBU, NORTON-COMMANDER-DBFVIEW, EXCEL, QATTRO PRO i.t.p.

KATALOG TOWARÓW

Funkcja ta przeznaczona jest do wykonywania dodatkowych operacji w kartotekach magazynu, który został wybrany w opcji wyboru magazynu aktualnego. Funkcja ta służy do wprowadzania zerowych kartotek na stan (taka funkcja istnieje także w opcji wprowadzania), poprawiania kartotek, jest możliwy wydruk stanów, podsumowanie, sprawdzenie ilości kartotek o stanach ujemnych, dodatnich, zerowych, sprawdzenie, co działo się z towarem w czasie jego istnienia w bazie danych (fluktuacja). Ponadto możliwe są wydruki podsumowania stanów, kartotek o stanach niezerowych, różnorakie przeszukiwania. Dokładniejszy opis funkcji i ich wywoływania można uzyskać „wchodząc” do opcji katalogu towarów w magazynie i naciskając klawisz [F1]. Kartoteki są zawsze w tej funkcji ułożone alfabetycznie, z widocznymi stanami mniejszymi, większymi i równymi zero.

F1 Katalog towarów – magazyn nr 1 – NOTABENE SP. Z O.O.					
nazwa		druga część nazwy		ilość	
KOBIEȚA INTY./KOBIEȚA INTYMNA /		W. A. B. /		–	
KOBIEȚA MA TY/KOBIEȚA MA TYLE L		AT NA ILE WYGLAȚA /CYPN		–	
KOBIEȚA MEȚC./KOBIEȚA. MEȚCZYȚNA		. DZIECKO/PODSIEDLIK/		–	
KOBIEȚA PO CZ/KOBIEȚA PO CZTERD		ZIESTCE/PZWL/–NADZIEJE		–	
KOBIEȚA SPEȚ/KOBIEȚA SPEȚNIONA		/AMBER/		2	
KOBIEȚA W C B/KOBIEȚA W CZASACH		BIBLI / GDAȚSKA/		–	
KOBIEȚA W CZP/KOBIEȚA W CZASA!!		CHWYPRAW KRZYȚOW. /ATEXT/!!		1	
KOBIEȚA W CZP/KOBIEȚA W CZASACH		WYPRAW KRZYȚOW. /ATEXT/		–	
KOBIEȚA WSZYȚS/KOBIEȚA WSZYȚSKO		O ... /ZETDEZET/		1	
KOBIEȚA ZDRAD/KOBIEȚA ZDRADZONA		/BIS/		–	
KOBIEȚA–ZA 56/KOBIEȚA–ZAPREZENT		UJ SIEBIE [206]		–	
KOBIEȚA–ZA130/KOBIEȚA–ZAPREZENT		UJ SIE [206]		2	
KOBIEȚY GORA/KOBIEȚY GORA /REBI		S/		1	

indeks	ISBN	dostawca/czy pȚ. VAT	m.w magaz.	il.w op.
187090	83–	WS/T		30
autor	wydawca	grupa towarowa	1-pole wolne	jed.miary
.	SWS			EGZ
2-pole wolne	sww	vat	c. zak. net.	c. zak. br.
	2712–1	0	9	9
			c. sp. net.	c. sp. br.
			12.30	12.30

Rys. 25. „Wewnątrz” funkcji korekt towarów w magazynie aktualnym. w dolnym okienku w postaci szachownicy podawane są pozostałe dane pozycji, na której jest pasek wyboru.

Po zatwierdzeniu poprawiania danej kartoteki program może zadać pytanie:
Zmiany nie muszą, ale mogą być wprowadzone we wszystkich magazynach, katalogu głównym oraz plikach roboczych i specyfikacjach użytkowników. Czy wybierasz tę możliwość ? Jeżeli odpowiemy twierdząco, program zmieni kartotekę we wszystkich stanach magazynów oraz w katalogu głównym (jest to specjalny zbiór danych, których użytkownik nie ogląda - nie jest to katalog towarów żadnego z magazynów). Nastąpią także zmiany takiej kartoteki (o ile jest) w plikach roboczych użytkowników (operatorów) oraz specyfikacjach (czyli listach towarów aktualnie wypisywanych przez operatorów w opcji wprowadzania lub w opcji korekt specyfikacji dokumentów). w przypadku zmieniania specyfikacji - jeśli jakiś operator akurat jej używa, program o tym poinformuje i nie będzie sprawdzał takiej specyfikacji, aby sprawdzić, czy towar, któremu zmieniliśmy jakąś cechę, znajduje się na niej, co za tym idzie, nie skoryguje jej. Reasumując - zmiany zostaną wykonane wszędzie, z wyjątkiem tej specyfikacji, czyli na innych dostępnych specyfikacjach, w plikach roboczych, na stanach magazynów i w katalogu głównym towarów.

Jeśli natomiast odpowiemy na opisywane pytanie przecząco, zmiana danych towaru (kartoteki) wykonana zostanie tylko a konto kartoteki magazynu, w którym dokonujemy poprawki.

Jeżeli wyżej opisywane pytanie nie padnie, to program na pewno zada pytanie: Zmiany muszą być wprowadzone we wszystkich magazynach, katalogu głównym oraz plikach roboczych i specyfikacjach użytkowników. Wykonać korektę ?

Odpowiedź twierdząca spowoduje identyczną reakcję programu, jak w przypadku podania odpowiedzi twierdzącej na poprzednio opisywane pytanie. w przypadku odpowiedzi na opisywane pytanie przecząco, program nie wykona żadnych zmian.

UWAGA - proszę dokładnie jeszcze raz przestudiować opis funkcjonowania indeksów cyfrowych w programie, zamieszczony w opisie opcji wprowadzania i korekt.

Wybierz żądany magazyn:			
nazwa			
JAMA S.C. - GDAŃSK			
NOTABENE SP. Z O.O.			
WSPÓŁCZESNY ŚWIATOWID - HURTOWNIA GDAŃSK			

numer:		inne dane	
1			
kod	miasto:		ulica
81-525	GDYNIA	AL. ZWYCIĘSTWA 256	
czy płatnik vat	NIP:	PESEL:	REGON:
T	586-16-25-224		nr rej.:
telefony:		konto bankowe:	
	PBG 0/GDYNIA	10801053-10588-27001-803000	
osoba odbierająca dokumenty:			

41

WPROWADZANIE I KOREKTY DOKUMENTÓW KASOWYCH

Funkcja wprowadzania dokumentów kasowych operuje na dokumentach zdefiniowanych wcześniej jako dokumenty księgowane, z wyłączeniem dokumentów towarowych. Wypełniamy następujące pola:

- typ dokumentu wypłaty/wpłaty (wybór tylko z dostępnych na rozszerzalnej dowolnie przez użytkownika liście dokumentów księgowanych spośród dokumentów od KP dla odbiorcy do ostatniego zdefiniowanego w danej chwili)
- numer dokumentu wypłaty/wpłaty (cyfra)
- znak dokumentu wypłaty/wpłaty (cztery dowolne znaki lub nic; uwaga - pytanie o znak dokumentu kasowego program zadaje tylko wtedy, gdy zapalony jest Scroll Lock, w przeciwnym wypadku rubryka jest pomijana)
- data dokumentu wypłaty/wpłaty (proponowana jest data aktualna w zegarze komputera)
- dokument związany z dokum.wy/wp (jeżeli chcemy, aby wystąpił związek pomiędzy aktualnie wprowadzanym dokumentem kasowym, a towarowym, z którym wpłata/wypłata jest związana, należy wpisać tu jakiś symbol dokumentu, albo wybrać go z części listy dokumentów księgowanych, dotyczącej dokumentów sprzedaży i zakupów - z pominięciem sprzedaży detalicznej, która przy analizach za dzień „sama” dołącza się do zestawienia; jeżeli pozostawimy to pole puste, program nie zapyta się o wartość pola nr.dok.związanego i wprowadzany dokument płatności nie będzie związany z żadnym dokumentem towarowym)
- nr dok.związanego z dokum.wy/wp [cyfra - tu następuje też potwierdzenie wyboru z listy dokumentu związanego, gdyż mogą istnieć różne dokumenty o tym samym numerze, ale innym literowym dodatku do numeru (znaku)]
- kontrahent (dost.lub odbiorca) (w zależności od rodzaju dokumentu, który wprowadzamy/korygujemy otwiera się lista dostawców lub odbiorców lub żadna, jeśli pracujemy z dokumentami wewnętrznymi; jeżeli wybraliśmy dokument związany, to kontrahent przenosi się z niego i pole to jest pomijane i wypełniane automatycznie)
- konto przeciwstawne (proponuje się konto przeciwstawne pobrane z listy dokumentów księgowych, właściwe dokumentowi wprowadzanemu, ale można je indywidualnie dla aktualnie wprowadzanego dokumentu zmienić)
- suma dokumentu wypłaty/wpłaty (nie wymaga komentarzy)

data	numer	znak	do dokumentu	suma	kontrahent
29-08-97	1				

uzytkownik 0	konto przeciwstawne	komentarz
-----------------	---------------------	-----------

Rys. 27. „Wewnątrz” funkcji wprowadzania dokumentów kasowych (płatności). Odbywa się wpisywanie przelewu za fakturę terminową.

Uwaga - wszędzie przy wybieraniu z list obowiązuje standard taki, jak w całym programie - po wpisaniu wartości pola następuje przeszukanie listy - jeśli wartość nie zostanie odnaleziona, pokazywana jest jej najbliższa, można wtedy za pomocą klawiszy kursora „najechać” na żadaną wartość i wybrać ją klawiszem [Enter]. Jeżeli chcemy „wejść” wcześniej do listy wartości, naciskamy klawisz [F2]. Jeżeli zdarzy się, że jakiś użytkownik w sieci zapisze równolegle ten sam typ dokumentu, program będzie próbował tak zmienić znak numeru dokumentu, aby uzyskać różny od zapisywanego numer, jeśli się to nie uda (mało prawdopodobne), podwyższa numer cyfrowy.

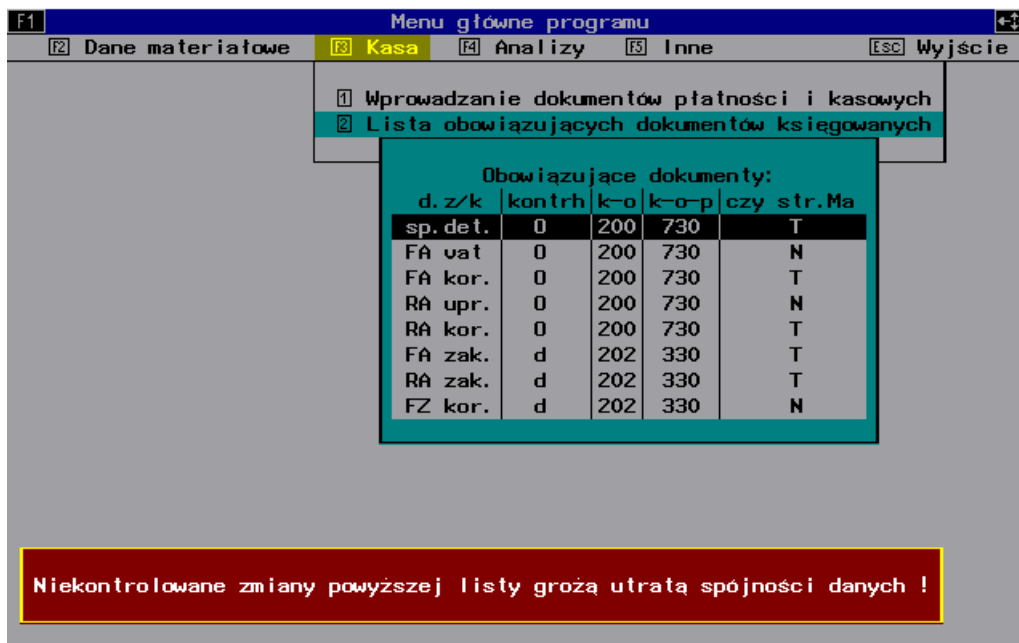
LISTA OBOWIĄZUJĄCYCH DOKUMENTÓW KSIĘGOWANYCH

Na liście zdefiniowane są wszystkie dokumenty towarowe, których używa program. Nazwy dokumentów od 1 do 9 są skrócone, ale łatwo można domyślić się znaczenia tych skrótów. Numery dokumentów są w programie danymi ukrytymi. Możliwe jest dopisywanie danych do listy - dla wszystkich użytkowników, natomiast prawo do modyfikacji danych ma tylko użytkownik nr 0, czyli „Kierownik Systemu”. Dana „typ_kontrahenta” oznacza, dla jakich kontrahentów wystawiany może być dany dokument: o - odbiorca d,D - dostawca w,W - brak kontrahenta, obrót wewnętrzny firmy ...wielką literą typu kontrahenta wyróżniane są, oprócz dokumentów sprzedaży i korekt do sprzedaży dokumenty rozchodu z firmy.

Pole „czy_ma” jest niezwykle ważną daną, określającą, czy dany dokument powoduje przychód, czy rozchód majątku z firmy. Majątkiem mogą być towary lub pieniądze. Dana ta wykorzystywana jest przy tworzeniu bilansów należności. Wartości dokumentów z polem „czy_ma” ustawionym na „N” pobierane są do bilansów ze znakiem „-”, z polem „czy_ma” - ze znakiem „+”.

Pola kont przeciwstawnych i syntetycznych nie są używane przez program. Umieszczono je z myślą o nowych wersjach programu, które mieć będą możliwość dokonywania wybranych, podstawowych analiz na kontach. w tych wersjach pole „czy_ma” używane będzie dodatkowo do określenia, czy wartość dokumentu wchodzić będzie na stronę „MA” (pole ustawione na „T”), czy stronę „WINIEN” („WN”) (pole ustawione na „N”).

Lista ta może być uzupełniana przez użytkownika, co oznacza, że do dokumentów wpisywanych w opcji „Kasa” można dołożyć dokumenty. Należy zwrócić uwagę na to, że takie dokumenty będą mogły być, tak, jak n.p. „KP” wpisywane tylko wartościowo. Dzięki takiej możliwości programu, za pomocą funkcji „Kasa” i możliwości drukowania analiz dokumentów płatności (wpisywanych w opcji „Kasa”), za pomocą programu można prowadzić raporty kasowe. (Patrz - opis analizy dokumentów płatności - kasowych).

Rys. 28. „Wewnątrz” funkcji listy dokumenów księgowanych w programie.

Oto lista dokumentów księgowanych, dostępnych po zainstalowaniu programu:

numer typu	opis typu	typ kontrahenta	konto przeciwstawne	konto syntetyczne	czy po stronie MA
1	sp.det.	O	730	200	T
2	FA vat	O	730	200	N
3	FA kor.	O	730	200	T
4	RA upr.	O	730	200	N
5	RA kor.	O	730	200	T
6	FA zak.	d	330	202	T
7	RA zak.	d	330	202	T
8	FZ kor.	d	330	202	N
9	RZ kor.	d	330	202	N
10	PZ vat	d			T
11	Pz	d			T
12	BO	w			T
13	WZ/dos.	D			N
14	WZ/odb.	O			N
15	MM do..	W			N
16	Zamów.	O			
17	Zamów.	d			
18	MM od..	w			T
100	KP	O	101	200	T
101	KP	d	101	202	T
102	KW	O	101	200	N
103	KW	d	101	202	N
104	WB	O	131	200	T
105	WB	d	131	202	N
106	BO/k	O	131	200	N
107	BO/k	d	131	202	T

Objaśnienie: (porównaj z listą dokumentów towarowych, opisywanych w opisie do funkcji wprowadzania)

- 1) sp.det. = „Paragon” (sprzedaż detaliczna)
- 2) FA vat = „Faktura VAT”
- 3) FA kor. = „Faktura korygująca”
- 4) RA upr. = „Rachunek uproszczony”
- 5) RA kor. = „Rachunek korygujący”
- 6) FA zak. = „FZ” (dokument zakupu - faktura VAT - od płatnika VAT)
- 7) RA zak. = „RZ” (dokument zakupu - rachunek uproszczony)
- 8) FZ kor. = „FZ kor.” (zwrot do dokumentu zakupu - faktury VAT - dla dostawcy, który jest płatnikiem VAT)
- 9) RZ kor. = „RZ kor.” (dokument zwrotu do dokumentu zakupu - rachunku uproszczonego dla dostawcy nie płacącego VAT)
- 10) PZ vat = „PZ vat” (dokument przychodu towaru od dostawcy - płatnika VAT)
- 11) Pz = „Pz” (dokument przychodu towaru od dostawcy - nie płatnika VAT)
- 12) BO = „BO” (dokument przychodu wewnętrznego towaru)
- 13) WZ/dos. = „WZ/dos.” (dokument rozchodu towaru w cenach zakupu do dostawcy)
- 14) WZ/odb. = „WZ/odb.” (dokumentu rozchodu towaru dla odbiorcy)
- 15) MM do.. = „MM” (dokument rozchodu - przesunięcia międzymagazynowego)
- 16) Zamów. o = „Zamówienie odbiorcy” (dokument zamówienia towaru przez odbiorcę)
- 17) Zamów. d = „Zamówienie” (nazwa dokumentu zamówienia towaru u dostawcy)
- 18) MM od.. = „Mm” (dokument przychodu - przesunięcia międzymagazynowego)
- 19) KP o = „Kasa Przyjście” (KP dla odbiorcy)
- 20) KP d = „Kasa Przyjście” (KP dla dostawcy)
- 21) KW o = „Kasa Wypłaci” (KW dla odbiorcy)
- 22) KW d = „Kasa Wypłaci” (KW dla dostawcy)
- 23) WB o = „Wyciąg Bankowy” (w praktyce - przelew od odbiorcy)
- 24) WB d = „Wyciąg Bankowy” (w praktyce - przelew do dostawcy)

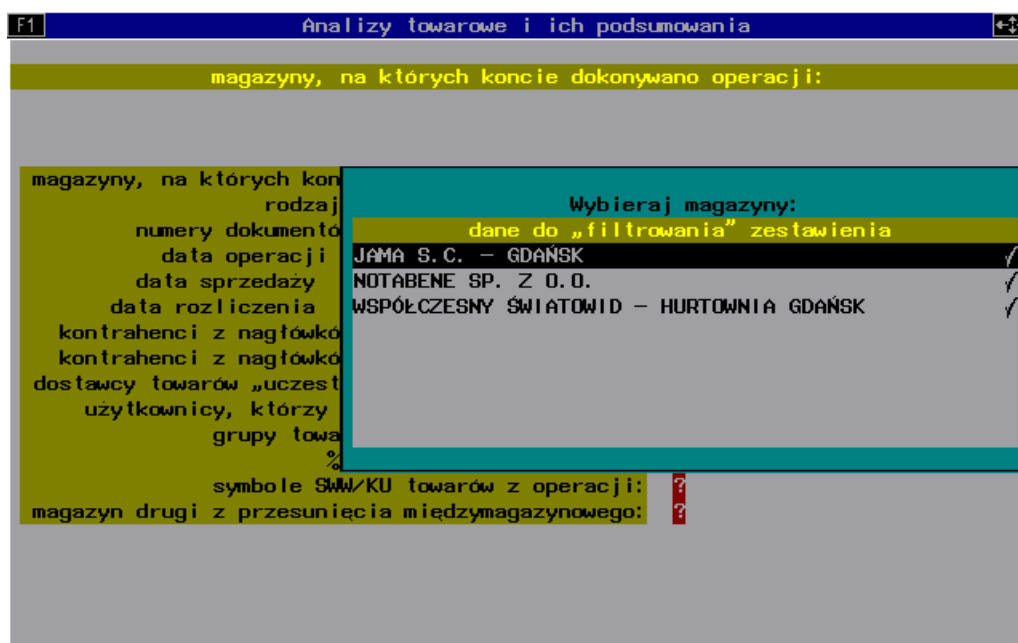
- 25) BO/k o = kasowy bilans otwarcia dla odbiorcy (dokumentem takim możemy wpisać, n.p. wartość zobowiązań, które ma na dzień rozpoczęcia pracy programem odbiorca - uwaga wartość dokumentu może być też ujemna, wtedy „pójdzie” na stronę „MA”)
- 26) BO/k d = kasowy bilans otwarcia dla dostawcy (dokumentem takim możemy wpisać, n.p. wartość naszych zobowiązań wobec dostawcy, które mamy na dzień rozpoczęcia pracy programem uwaga wartość dokumentu może być też ujemna, wtedy „pójdzie” na stronę „WN”).

ANALIZA TOWAROWA OBROTÓW

Analizy wykonywane są poprzez wybór zakresu cech specyfikacji dokumentów towaru:

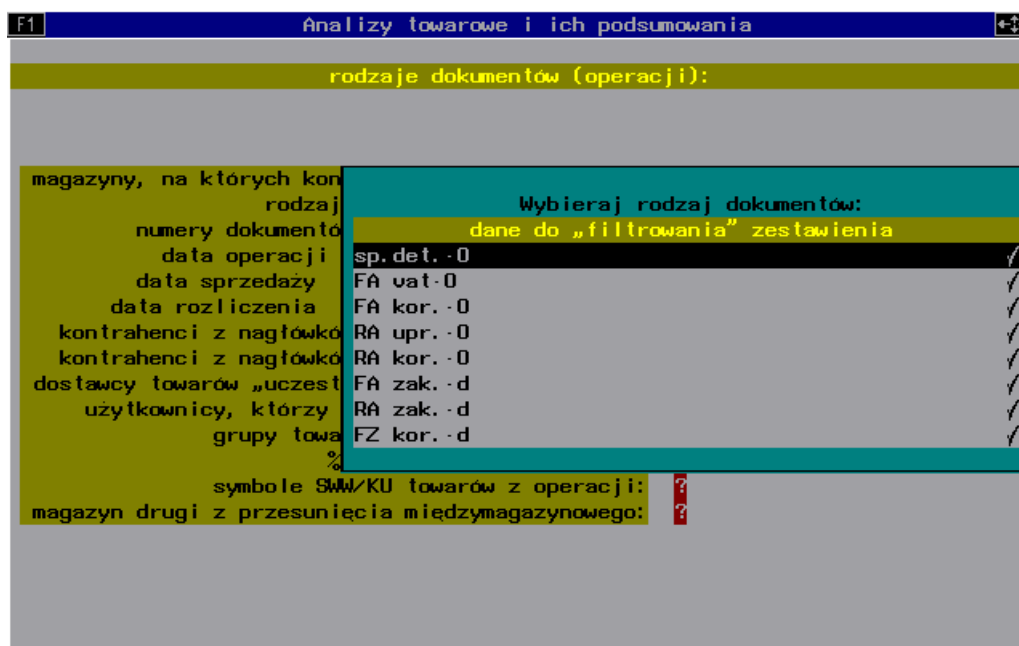
1) dla jakiego magazynu interesują nas obroty:

tu wybór polega na wybraniu magazynów, z których interesują nas obroty - można wybrać dowolny zestaw magazynów - znak „√” obok nazwy magazynu oznacza, że chcemy, aby dane z tego magazynu były wzięte pod uwagę; zakończenie wybierania i przejście dalej odbywa się za pomocą klawisza [F10], lub [Ctrl] i strzałki w dół; należy nacisnąć klawisz [F1], kiedy jesteśmy w momencie wybierania magazynów, aby zobaczyć, jakie możliwości mamy (przede wszystkim, jak wybierać i kasować wybory)

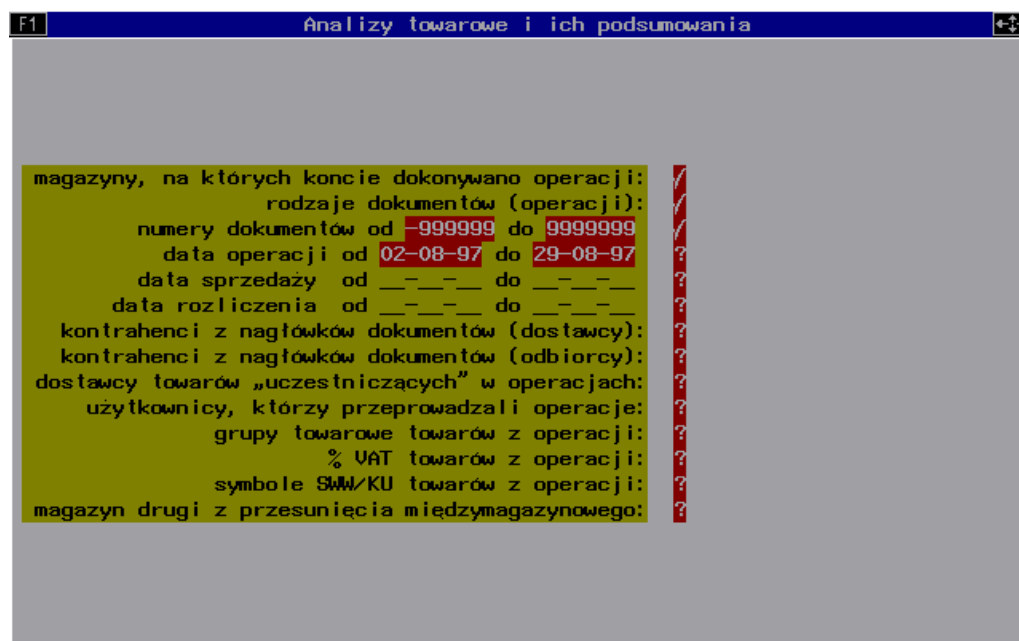
Rys. 29. Wybieranie magazynów do analizy towarowej obrotów. Pamiętajmy o tym, że z zapytaniem, co program „potrafi” w tej funkcji „zwracamy” się do programu, wciskając [F1].

2) jakie rodzaje obrotów nas interesują - wybieranie odbywa się na identycznej zasadzie, z tym, że istnieje możliwość cofnięcia się do wpisywania poprzedniej restrikcji (czyli wybierania magazynów) za pomocą [Ctrl] i strzałki w górę;

Rys. 30. Wybieranie rodzajów obrotów do analizy towarowej obrotów.

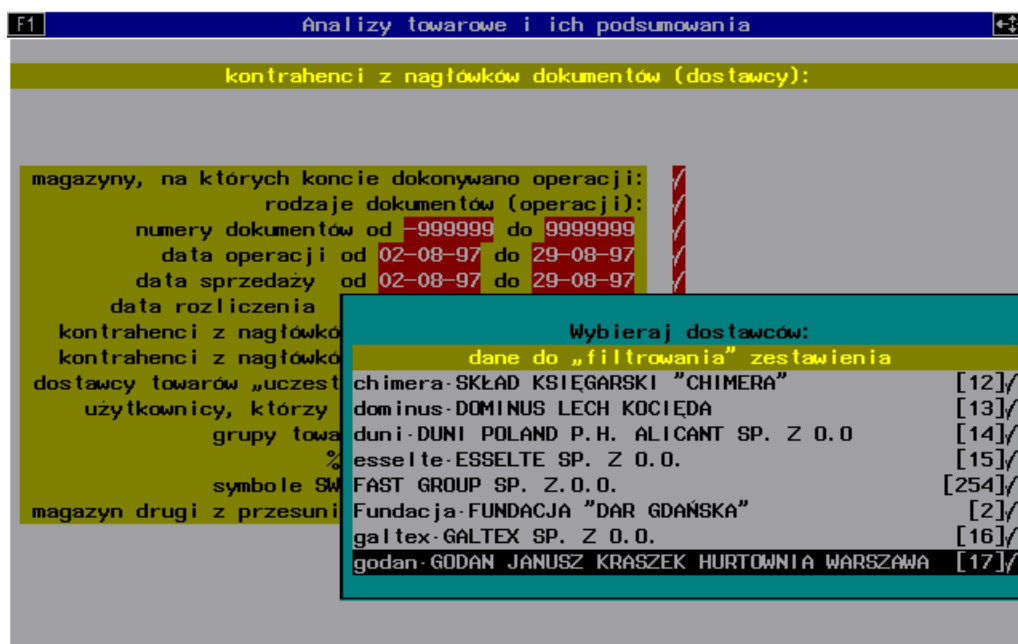
3) jaki zakres dat operacji (obrotów) nas interesuje - tu cofanie się do poprzedniej restrykcji to strzałka w górę

Rys. 31. Wybieranie zakresu dat, pomiędzy którymi (włącznie) analizowane mają być obroty do analizy towarowej obrotów.

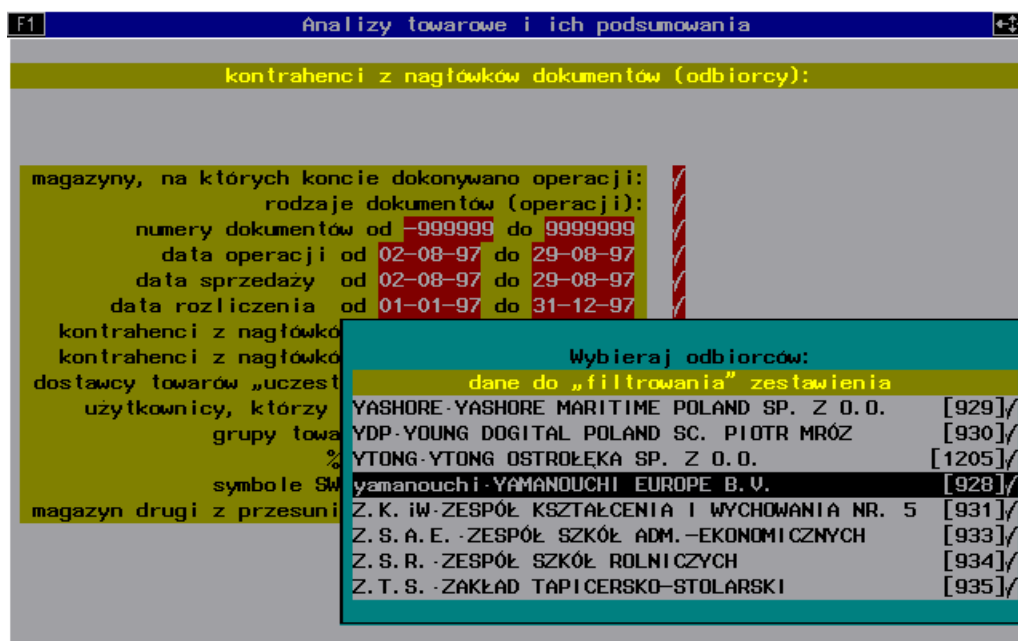
Widoczne są także ewentualne dalsze możliwości zadawania warunków ograniczających zestawienie.

- 4) w przypadku wybrania dokumentów sprzedaży lub zakupu pada pytanie o zakres danej typu data sprzedaży, która zawsze towarzyszy dokumentom sprzedaży i zakupu - cofanie do poprzedniej restrykcji j.w.
- 5) jaki zakres dat rozliczenia (obrotów) nas interesuje cofanie się do poprzedniej restrykcji j.w. (o ile wybraliśmy rodzaj dokumentów, których taka dana dotyczy)
- 6) jeżeli wybraliśmy dokumenty dotyczące dostawców, to na tej samej zasadzie, co dokumenty analizowane wybieramy dostawców, od których (a także do których - n.p. faktury korygujące) „szedł” towar

Rys. 32. Wybieranie dostawców jako kontrahentów z nagłówek dokumentów do analizy towarowej obrotów.

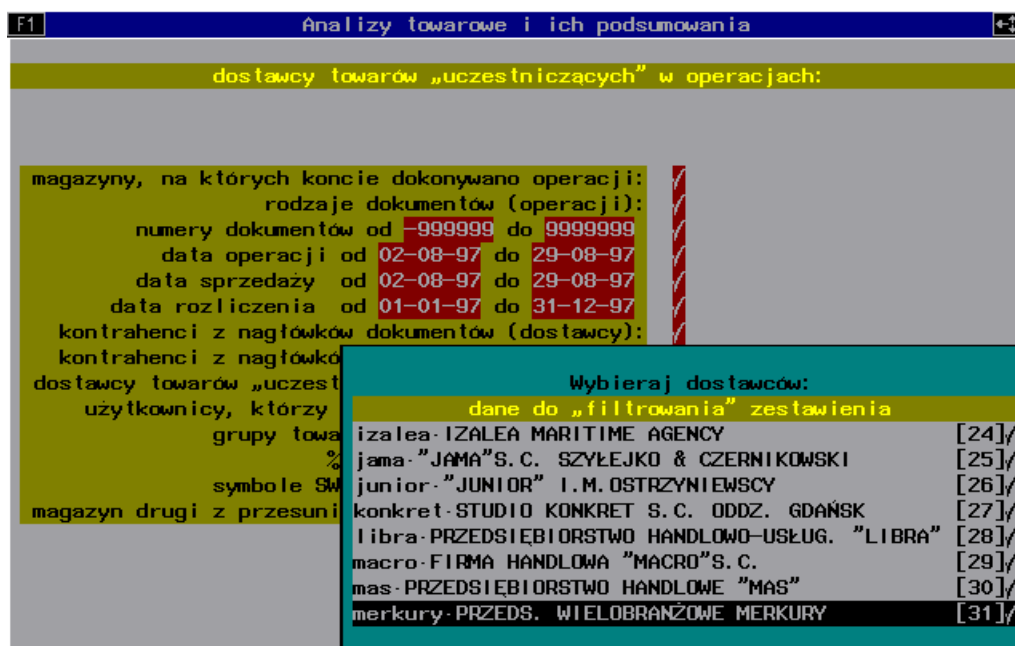
- 7) jeżeli wybraliśmy dokumenty dotyczące odbiorców, to na tej samej zasadzie, co dokumenty analizowane wybieramy odbiorców, do których (a także od których - n.p. faktury korygujące) „szedł” towar

Rys. 33. Wybieranie odbiorców jako kontrahentów z nagłówek dokumentów do analizy towarowej obrotów.

- 8) dostawcy towarów „uczestniczących” w operacjach - wybieranie j.w.; każdemu towarowi zawsze towarzyszy dana, która ściśle określa dostawcę, a więc można n.p. przeprowadzić analizę sprzedaży danego dostawcy, czy też wybranych dostawców

Rys. 34. Wybieranie dostawców towarów jako danej odfiltrującej towary w analizie towarowej obrotów.

- 9) operatorzy, którzy przeprowadzali operacje - wybieranie j.w.
- 10) grupy towarowe towarów z operacji - wybieranie j.w.
- 11) % VAT towarów z operacji - wybieranie j.w.
- 12) symbole SWW/KU towarów z operacji - wybieranie j.w.
- 13) magazyn drugi z przesunięcia międzymagazynowego - wybieranie j.w.; magazyn drugi - to magazyn do którego rozchodowano towary z magazynu, który podlega analizie, albo magazyn, od którego przyjęto towary do magazynu podlegającego analizie
- 14) jeżeli program ma skonfigurowaną możliwość obsługi depozytów, zapyta się, czy mają być brane pod uwagę tylko operacje depozytowe; jeśli odpowiemy „nie” - wzięte będą wszystkie uprzednio zdefiniowane za pomocą restrykcji operacje
- 15) pytanie: czy mają być to tylko operacje zapłacone tego samego dnia, t.zw. „gotówkowe” - przy odpowiedzi „nie” to samo, co w poprzednim punkcie
- 16) jeżeli program ma skonfigurowaną możliwość obsługi depozytów, zapyta się, czy mają być brane pod uwagę tylko operacje niedepozytowe; jeśli odpowiemy „nie” - wzięte będą wszystkie uprzednio zdefiniowane za pomocą restrykcji operacje
- 17) pytanie: czy mają być to tylko operacje płatne innego dnia, t.zw. „niegotówkowe” - przy odpowiedzi „nie” to samo, co w poprzednim punkcie
- 18) program daje możliwość zapisania zestawienia w pliku roboczym
- 19) program daje możliwość zapisania zestawienia w tablicy DBF-3 (DBASE-3)
- 20) w przypadku wybrania do zestawienia zamówień i innych dokumentów, na ekranie pojawi się komentarz: *Wybrano do zestawienia zamówienia wymieszane z dokumentami obrotów. Zam.zestawiane są ze znakiem „+”, a dok.obr.w zależności od tego czy są przychodami („+”), czy rozchodami („-”), zestawienie może więc być zafałszowane. Czy kontynuować analizę? Odpowiedz naciskając [t] lub [n].* Należy odpowiedzieć.
- 21) program może sprawdzić tylko sumy zestawienia, z pominięciem drukowania wynikowej listy towarów,
- 22) można uzyskać zestawienie tylko samych towarów, posumowane w cenach netto i brutto, z pominięciem dokładnej tabeli z podziałem na grupy VAT
- 23) istnieje możliwość pokazania na zestawieniu tylko towarów o określonej ilości w zsumowanych stanach poszczególnych pozycji z wybranych magazynów; program zażąda podania zakres ilości towarów w stanach od: ... do: ...
- 24) w przypadku skonfigurowanej obsługi depozytów program zada pytanie: *Czy jako wartości dodatkowe interesują Cię wartości depozytowe? (Jeśli nie, jako dodatkowe zostaną potraktowane wartości towarów w stanach). Odpowiedz naciskając [t] lub [n].* Należy odpowiedzieć.
- 25) jeżeli nie wybraliśmy tylko sumowania danych i w „ilościach w stanach od..do..” zawiera się też liczba zero, program zada jeszcze jedno pytanie - czy chcemy, aby do zestawienia dołączyć towary, które w stanach

wybranych wcześniej magazynów mają stan zerowy (oczywiście, po zsumowaniu stanów z wybranymi magazynami);

jeżeli chodzi o uzasadnienie istnienia takiego dodatku w analizie, to pozwala on nam na określenie, kiedy robimy zestawienie sprzedaży towarów od danego dostawcy, jakie towary tego dostawcy kiedyś były, a nie sprzedawały się w zadanym wcześniej analizowanym okresie;

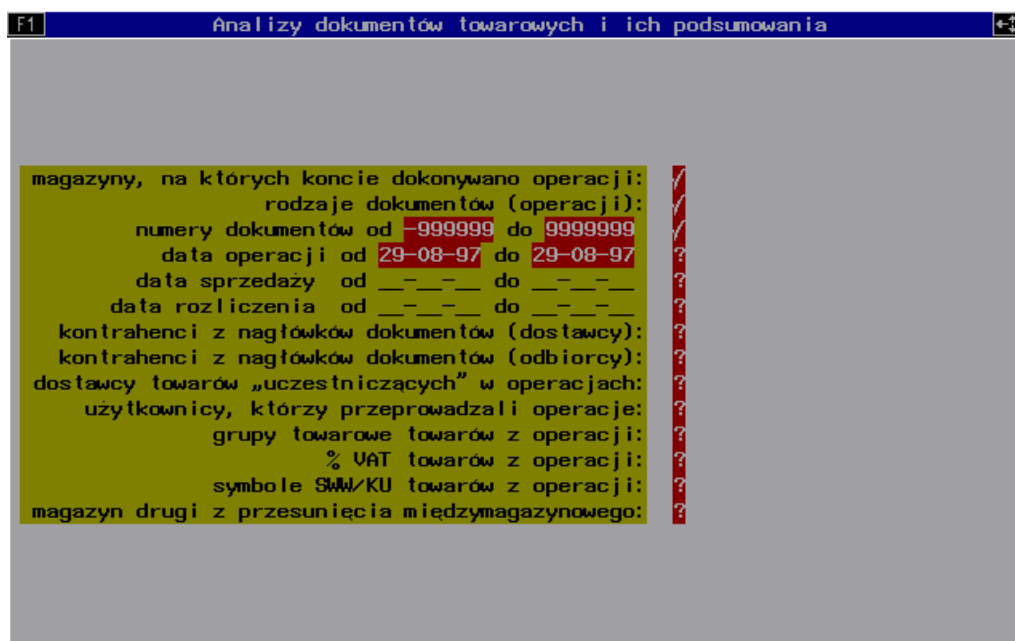
zestawienie oferuje też możliwość „wylapania” towarów, na których nie było obrotów i mają dowolne stany i spełniają narzucone warunki, jeśli chodzi o cechy towaru

26) zestawienie (jest możliwy brak posortowania, wtedy zestawienie sortowane jest w swojej naturalnej kolejności) może być posortowane według:

- nazw towarów
- dat operacji
- marży
- daty sprzedaży
- wartości zakupu
- dat rozliczenia
- wartości sprzedaży
- dostawców z nagłówek dokumentów
- wartości zakupu według aktualnych stanów towarów
- odbiorców z nagłówek dokumentów
- pola „autor”
- dostawcy towarów „uczestniczących” w obrotach
- pola „wydawca”
- operatorów, którzy wprowadzali poszczególne obroty
- pola „grupa towarowa”
- grup VAT

Zestawienie „wychodzi” jako wydruk z możliwością kopiowania na dyski (do pliku), drukowania na ekranie, na drukarce. Postać zestawienia - opis towaru (z maksymalnie możliwą ilością danych dodatkowych - typu dostawca, indeks i inne, które są elementami kartoteki towaru), ceny zakupu i sprzedaży (netto i brutto), wartości w cenach zakupu i sprzedaży netto i brutto, sumy stron, podsumowanie z dokładnym podziałem na grupy VAT i towary od płatników i nie-płatników VAT z VAT sumowanym w grupach VAT. Podawane są też sumaryczne ilości towaru, jakie są w tej chwili w magazynach (razem), które wybraliśmy do analizy. Zestawienie może być posortowane wartościami zakupu, sprzedaży, marży, nazw, dostawców, grup towarowych i innych cech towaru. Jeżeli program jest tak skonfigurowany, że zestawienia mogą być kierowane do tablic DBASE-3, to... Zestawienie na życzenie operatora może być „wrzucone” do zbioru roboczego lub do plików w formacie DBASE-3, do podkatalogu ZESTAWIENIA katalogu, w którym uruchamiamy program, w celu dalszej obróbki innymi programami. w plikach tych polskie znaki diakrytyczne tłumaczone mogą być w zależności od ustawienia w programie na odpowiedniki łacińskie, standard MAZOVIA, LATIN-2, WINDOWS dla WORD plik tekstowy lub WORD plik ASCII, EXCEL i WORKS. Pliki w standardzie DBASE-3 nie posiadają tak zwanych indeksów dla umożliwienia sprawnego odczytu innymi programami, które tych indeksów mogłyby nie odczytać (indeksy-pliki pomocnicze do szybkiego wyszukiwania danych).

ANALIZA DOKUMENTÓW TOWAROWYCH

Rys. 35. Wybieranie zakresu dat, pomiędzy którymi (włącznie) analizowane mają być obroty do analizy dokumentów towarowych. Widoczne są także ewentualne dalsze możliwości zadawania warunków ograniczających zestawienie.

Jeżeli chodzi o wybór cech charakteryzujących dokumenty operacji towarowych, funkcjonuje on identycznie, jak w przypadku analiz towarowych z tą różnicą, że zadawane jest dodatkowe pytanie, czy umieścić na zestawieniu dodatkowe sumy, uzyskane z podsumowania istniejących w bazie danych specyfikacji dokumentów. Odpowiedź przecząca na to pytanie spowoduje to, że pokazywane będą tylko sumy ogólne dokumentów, które zapisywane są w danych nagłówka podczas tworzenia, lub korygowania dokumentu. Odpowiedź twierdząca spowoduje wolniejszą pracę zestawienia, kontrolowane będą natomiast specyfikacje dokumentów i na wydruku pokazane będą dodatkowo sumy w cenach zakupu netto i brutto oraz w cenach sprzedaży netto i brutto. Należy zwrócić uwagę na to, że sumy dokumentów zakupu i sprzedaży podawane są w wielkości brutto i naliczane od podsumowanych wcześniej wartości netto w grupach podatkowych - w takim wypadku podsumowanie według cen brutto mnożonych przez ilość może różnić się nieco od podsumowania normalnego dokumentu.

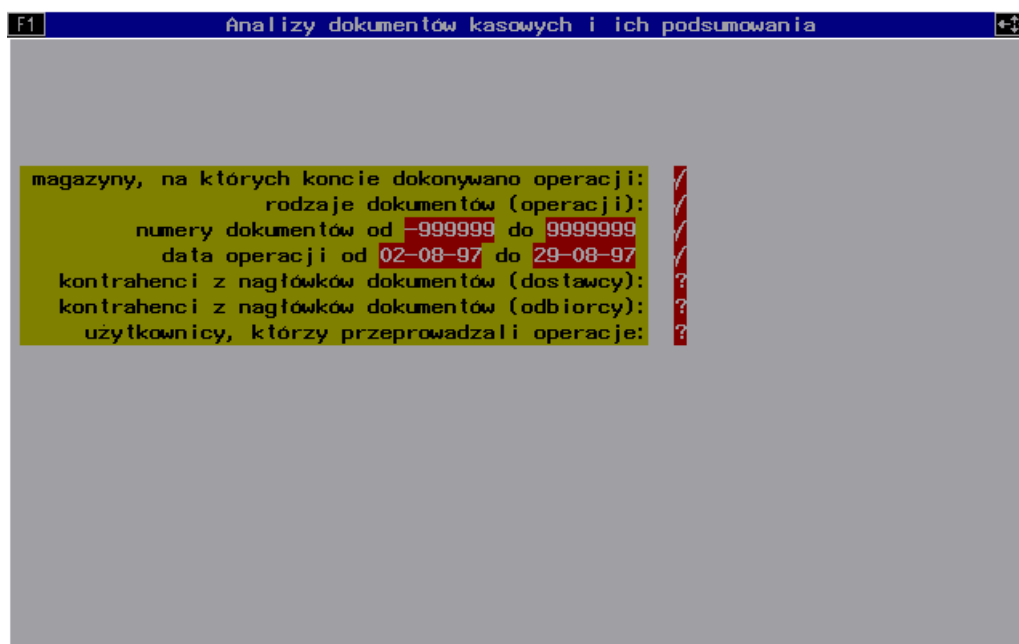
Zestawienie „wychodzi” jako wydruk z możliwością kopiowania na dyski (do pliku), drukowania na ekranie, na drukarce. Postać zestawienia - typ dokumentu, data, numer, znak, sumy w cenach zakupu (netto i brutto) oraz sprzedaży (netto i brutto), kontrahent, dokument źródłowy, dokument dodatkowy, data rozliczenia, data sprzedaży, rabaty, sumy stron, posumowanie ogólne.

Zestawienie na życzenie operatora może być „wrzucone” do pliku postaci DBF-3, do podkatalogu ZESTAWIE.NIA katalogu, w którym uruchamiamy program, w celu dalszej obróbki innymi programami. Zasada tworzenia takich plików jest identyczna, jak dla analiz towarowych.

ANALIZA DOKUMENTÓW PŁATNOŚCI

Zestawienie z indywidualnym wyborem magazynów, rodzaju dokumentów analizowanych (dochodzą dokumenty towarowe sprzedaży detalicznej), zakresowym wyborem (od..do) innych cech dokumentów (daty, numery, kontrahenci). Indywidualnie wybiera się też użytkowników, którzy wprowadzali dokumenty.

Jeżeli na pytanie programu o numer raportu kasowego, jako który ma zostać wydrukowane zestawienie, wydruk będzie w formie raportu kasowego. Należy zwrócić uwagę na to, że program nie gromadzi w pamięci komputera wykonanych tak raportów kasowych, ale tylko ich składowe, czyli dokumenty kasowe oraz sprzedaży detalicznej i zwrotów ze sprzedaży detalicznej - stąd wniosek, że numerów drukowanych raportów należy pilnować samemu, jeśli się używa wydruków z programu, jako raportów kasowych. Raport drukowany jako raport kasowy ma jego postać wydruku, natomiast raport drukowany w postaci ogólnej - praktycznie jest taki sam, z tą różnicą, że nie ma nagłówka raportu kasowego i od odpowiednich rubryk na podpisy.

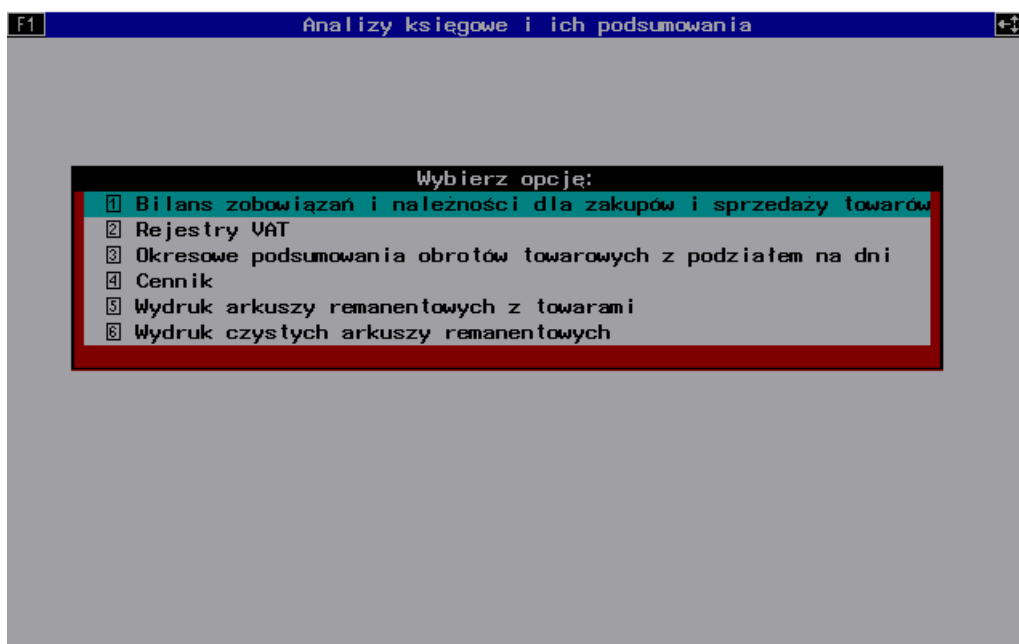
Rys. 36. Wybieranie zakresu dat, pomiędzy którymi (włącznie) analizowane mają być obroty do analizy dokumentów płatności (kasowych). Widoczne są także ewentualne dalsze możliwości zadawania warunków ograniczających zestawienie.

Jeżeli wybierzemy samo podsumowanie analizy, będzie to suma, która przepłynęła przez kasę w danym okresie, n.p. jeżeli okresem będzie jeden dzień, będzie to gotówka w kasie za ten dzień, oczywiście, bez bilansu otwarcia na ten dzień. Jeżeli wybierzemy tylko jednego operatora, będzie to gotówka, którą „zrobił” operator w zadanym okresie.

Program pozwala na wprowadzanie dowolnych dokumentów płatności, (operacji kasowych) więc raport kasowy może być prowadzony za pomocą programu, a jeśli nie jest, to należy tę sytuację ustawić odpowiednio w firmie, ponieważ program generuje automatycznie KP i KW w kilku przypadkach. w raportach kasowych znajdzie się też sprzedaż detaliczna brutto, w jednej pozycji za każdy dzień w okresie, który analizujemy - jeśli będzie to jeden dzień, otrzymamy raport kasowy za dany dzień.

Warto tu zwrócić uwagę, że analiza ta operuje na dokumentach wprowadzanych w opcji wprowadzania i korekt dokumentów kasowych. Odstępstwem od tej reguły jest sprzedaż detaliczna plus zwroty z niej, ponieważ założono w programie, że zapisywane paragony nie będą generowały automatycznie KP czy KW (baza danych byłaby niepotrzebnie powiększona). Program może włączyć do analiz dokumentów kasowych sprzedaż detaliczną, ponieważ zawsze oznacza ona wpływ (zwrot - wypływ) pieniędzy w dowolnej formie do (z) kasy. z paragonów za określony dzień program tworzy w zestawieniu zbiorcze KP, które naprawdę tak nie istnieje w bazie danych, ale zawsze ma unikalny numer dla określonego dnia - dla porządku możemy w papierach w firmie sporządzić sobie ręcznie takie KP, z zachowaniem numeru, który proponuje nam program na wydruku zestawienia. Zestawienie może być zapisane w pliku DBF-3, podobnie jak inne.

ANALIZY KSIĘGOWE

Rys. 37. Menu analiz księgowych.

Program wykonuje następujące analizy, nazwane „księgowymi”:

- 1) rejestry VAT zakupu i sprzedaży z wyborem rodzaju dokumentów (wersja dla papieru szerokiego 15 cali i zwykłego 10 cali)
- 2) bilans zobowiązań i należności dla dokumentów sprzedaży i zakupu
- 3) sumy w cenach zakupu i sprzedaży netto za poszczególne dni z wyborem indywidualnym dokumentów za dowolny okres czasu
- 4) remanent w cenach zakupu netto w formie arkuszy remanentowych, z indywidualnym wyborem magazynów
- 5) wydruk pustych arkuszy remanentowych
- 6) cennik towarów w wybieranych indywidualnie magazynach - z podawaniem cen sprzedaży netto lub brutto

a.d. 1) wybór ograniczony jest do rodzaju dokumentów (zakup, czy sprzedaż) (należy tu wspomnieć, że do dokumentów zakupu zaliczane są dokumenty korygujące zakupu, a do sprzedaży - dokumenty korygujące sprzedaż), następnie ograniczenia są dla zakresu dat, odpowiednich dla rodzaju dokumentów kontrahentów (wybór indywidualny - można wybrać dowolnych z listy), podobnie jak kontrahentów wybieramy magazyny, dla których ma być dokonana analiza, operatorów; określamy też datę, z jaką ma być wydrukowany rejestr; w wypadku rejestru sprzedaży program pyta się, czy na wydruku mają być umieszczone też dane o sprzedaży detalicznej

Rys. 38. Zakładanie restrykcji przy wykonywaniu rejestru sprzedaży VAT.

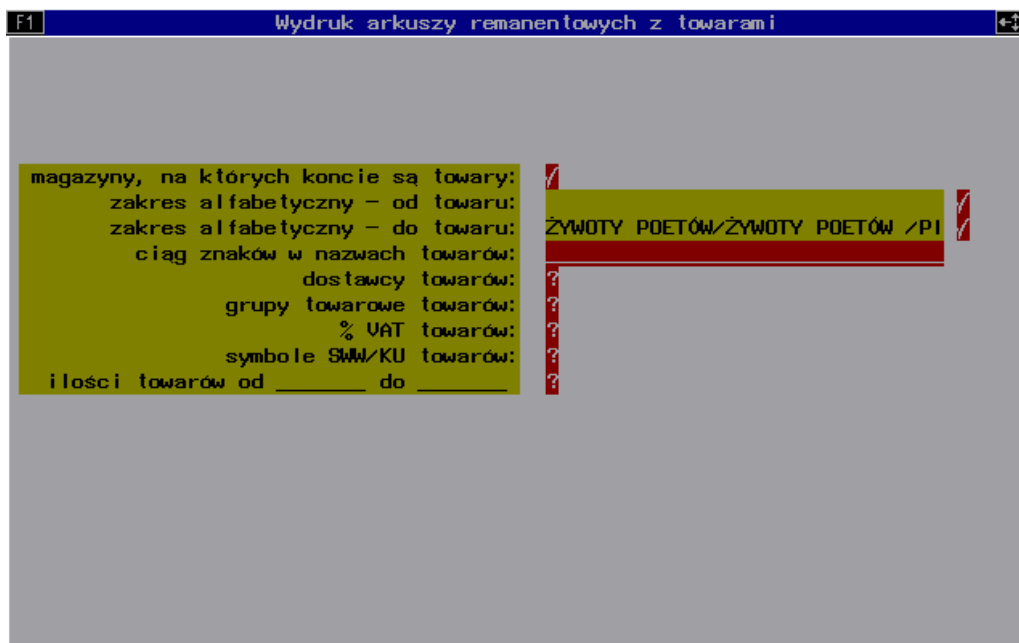
a.d. 2) wybór ograniczony jest do rodzaju dokumentów (zakup, czy sprzedaż) następnie ograniczenia są dla zakresu dat, odpowiednich dla rodzaju dokumentów kontrahentów (wybór indywidualny - można wybrać dowolnych z listy), podobnie jak kontrahentów wybieramy magazyny, dla których ma być dokonana analiza, operatorów; określamy też dzień, na który ma być wydrukowany bilans - dokumenty towarowe o dacie rozliczenia większej (późniejszej), niż podana, nie będą brane pod uwagę

Rys. 39. Zakładanie restrykcji przy wykonywaniu bilansu zobowiązań i należności dla dokumentów sprzedaży.

(postać wydruku, to zestawienie podzielone na poszczególnych kontrahentów, zbilansowane dla każdego kontrahenta, gdzie każdy nie zbilansowany dokument sprzedaży ma wypisane wszystkie swoje dokumenty związane z nim, czyli dokumenty kasowe i korygujące, i kasowe do korygujących); (druga postać wydruku to wydruk uproszczony zawierający tylko dokumenty, które nie są rozliczone i ich bilanse)

a.d. 3) wybór jest tu identyczny, jak w wypadku analizy towarowej analizy obrotów, wydruk - to kolumny, w których dla każdego dnia zsumowane są obroty w wielkościach netto i brutto, w cenach zakupu i sprzedaży, z podaniem wielkości udzielonych rabatów, podawane są sumy ogólne zestawienia

a.d. 4) wybór jest tu identyczny, jak w analizie stanów, istnieje możliwość zapisania zestawienia w pliku roboczym operatora wykonującego zestawienie, wydruk - jako typowe arkusze remanentowe.

Rys. 40. Zakładanie restrykcji przy wykonywaniu remanentu.

a.d. 5) pytania ograniczone są tylko do jednego - ile pozycji pustych mają zawierać arkusze

a.d. 6) wybór jest tu identyczny, jak w analizie stanów, czy wykonywaniu remanentu, istnieje możliwość zapisania zestawienia w pliku roboczym operatora wykonującego zestawienie, wydruk wychodzi jako tabela, w której podawane są cechy opisujące towar oraz ceny sprzedaży brutto i procent VAT dla poszczególnych pozycji

Zestawienia na życzenie operatora mogą być „wrzucone” do pliku postaci DBF-3, do podkatalogu ZESTAWIE.NIA katalogu, w którym uruchamiamy program, w celu dalszej obróbki innymi programami. Zasada tworzenia takich plików jest identyczna, jak dla analiz towarowych.

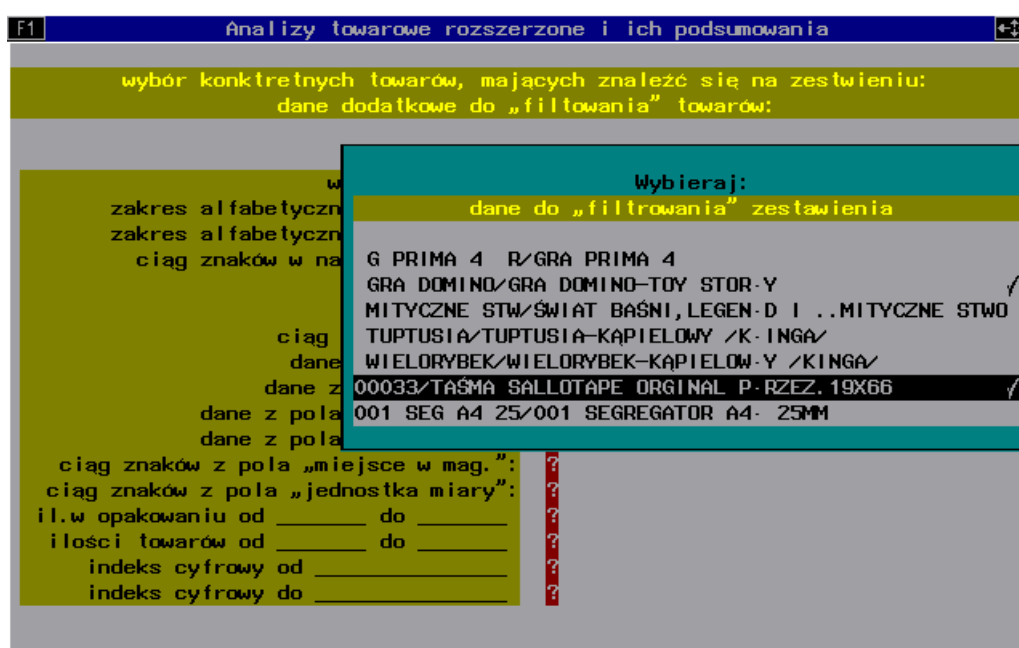
ANALIZA TOWAROWA OBROTÓW - ROZSZERZONA

Zestawienie jest identyczne, jak analiza towarowa, z tą różnicą, że nie jest zadawane pytanie o zakres towarów w stanach, oraz czy chcemy uzyskać tylko podsumowanie zestawienia. Uzyskujemy zawsze pełny wydruk, wraz z towarami. Pytanie o zakres ilości towarów w stanach zadawane jest przy okazji wypisywania drugiej grupy restrykcji, które praktycznie wyczerpują wszystkie cechy kartoteki towaru. Należy zwrócić tu uwagę tylko na pewien mechanizm w trakcie wpisywania drugiej grupy restrykcji:

- nie jest możliwy powrót do pierwszej grupy
- jeżeli zdecydujemy się na wybór towarów od..do., nie działa wybór towarów pojedynczych i odwrotnie
- wybór towarów pojedynczych zaczyna się od pozycji braku wybranych towarów
- nie można dodać do zestawienia towarów o stanie zerowym i spełniających zadane warunki ilości towarów w stanach, lub spełniających zadane warunki wraz z przedziałem ilości, ale na których obroty są zerowe w tym zestawieniu

Oczywiście zestawienie może być zapisane w pliku roboczym, albo standardzie DBASE-3.

Postać wydruku jest identyczna, jak dla analizy towarowej obrotów.

Rys. 41. Zakładanie drugiej grupy restrykcji przy wykonywaniu rozszerzonej analizy towarów - wybór pojedynczych towarów - wybrano właśnie dwa towary.

F1 Analizy towarowe rozszerzone i ich podsumowania

zakres alfabetyczny – od towaru:
dane dodatkowe do „filtrowania” towarów:

wybra

zakres alfabetyczny –
zakres alfabetyczny –
ciąg znaków w nazwach

ciąg znak

dane z p

dane z pola

dane z pola 1-p

dane z pola 2-p

ciąg znaków z pola „miejsc

ciąg znaków z pola „jednostka miary”:

il.w opakowaniu od _____ do _____

ilości towarów od _____ do _____

indeks cyfrowy od _____

indeks cyfrowy do _____

Wybieraj towar:

indeks	nazwa
1	
400555621279	G PRIMA 4 R/GRA PRIMA 4
590051100059	GRA DOMINO/GRA DOMINO-TOY STOR
15789	MITYCZNE STW/ŚWIAT BAŚNI, LEGEN
187120	TUPTUSIA/TUPTUSIA-KĄPIELOWY /K
187119	WIELORYBEK/WIELORYBEK-KĄPIELOW
500030100032	00033/TASMA SALLOTAPE ORIGINAL P
15899	001 SEG A4 25/001 SEGREGATOR A4

Rys. 42.Zakładanie drugiej grupy restrykcji przy wykonywaniu rozszerzonej analizy towarów - wybór towarów od..

F1 Analizy towarowe rozszerzone i ich podsumowania

zakres alfabetyczny – do towaru:
dane dodatkowe do „filtrowania” towarów:

wybrane towary:

zakres alfabetyczny –
zakres alfabetyczny –
ciąg znaków w nazwach

ciąg znak

dane z p

dane z pola

dane z pola 1-p

dane z pola 2-p

ciąg znaków z pola „miejsc

ciąg znaków z pola „jednost

il.w opakowaniu od _____ do _____

ilości towarów od _____ do _____

indeks cyfrowy od _____

indeks cyfrowy do _____

Wybieraj towar:

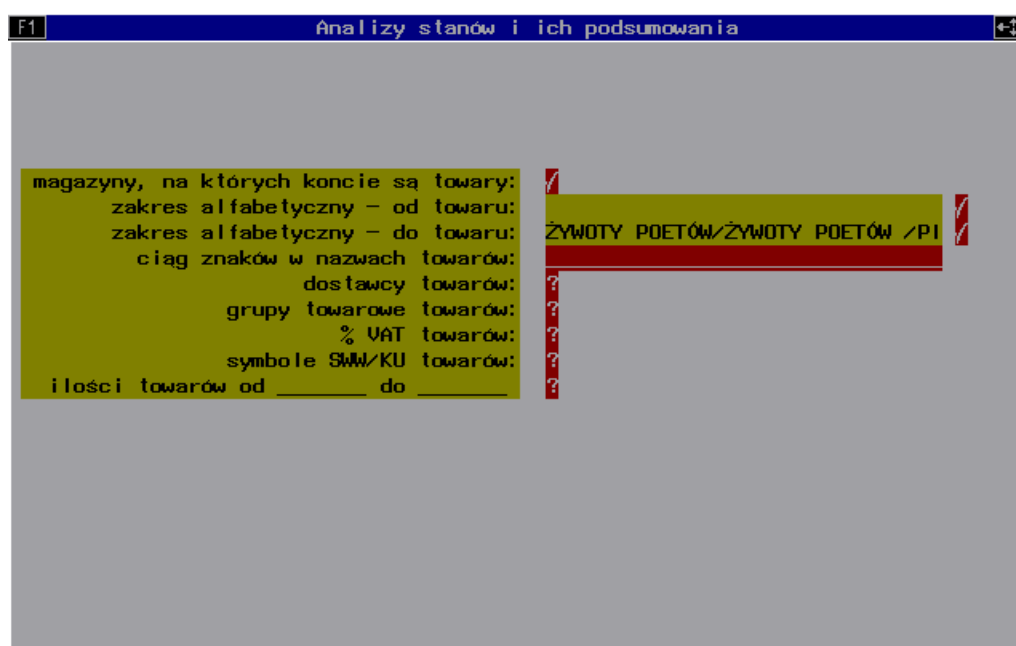
indeks	nazwa
884113	ŻYŁAKI KOŃCZY/ŻYŁAKI KOŃCZYN DO
583541	ŻYŁAM SZTUKĄ ŻYŁAM MIŁOŚCIĄ BR
890038	ŻYWE ŹRÓDŁO/ŻYWE ŹRÓDŁO-ANTOLOG
890009	ŻYWNOSĆ JAKO./ŻYWNOSĆ JAKO LEKA
885736	ŻYWNOSĆ JAKO/ŻYWNOSĆ JAKO LEKAR
887629	ŻYWNOSĆ TWÓ./ŻYWNOSĆ TWÓJ CUDOW
889843	ŻYWNOSĆ TWÓ./ŻYWNOSĆ TWÓJ CUDOW
888310	ŻYWOTY POETÓW/ŻYWOTY POETÓW /PI

Rys. 43.Zakładanie drugiej grupy restrykcji przy wykonywaniu rozszerzonej analizy towarów - wybór towarów do.. . Pamiętajmy o tym, że z zapytaniem, co program „potrafi” w tej funkcji „zwracamy” się do programu, wciskając [F1].

ANALIZA STANÓW

Wybieranie restrykcji ograniczającej zestawienie w tej funkcji działa podobnie, jak w analizie towarowej obrotów. Można założyć następujące restrykcje:

- czy zestawienie ma być ilościowe, z podziałem na jednostki; jeżeli odpowiemy twierdząco, program pozwoli nam wybrać pewną ograniczoną ilość magazynów analizowanych, a na wydruku w linii jednej pozycji towarowej podane będą obok innych jej cech ilości, które znajdują się w poszczególnych magazynach; odpowiedź przecząca spowoduje oczywiście brak rozbijania ilości pomiędzy poszczególne magazyny (jednostki firmy)
- magazyny, dostawcy towarów, grupy towarowe i SWW/KU towarów wybierane są z list - można wybierać dowolne, dowolne ich grupy, i.t.d.
- zakresami podaje się od jakiego towaru do jakiego (według nazwy) wybieramy towary do zestawienia, ale przy wyborze zakresu korzystamy z listy towarów
- można „kazać” programowi wyszczególniać na zestawieniu tylko te towary, których nazwy mają w sobie jakiś określony łańcuch liter (ściśle - znaków ASCII) na dowolnej pozycji nazwy, n.p. łańcuch „MA KO” zawiera się w nazwie „ALA MA KOTA”, a także w nazwie „ZAĆMA KOCHANKÓW”, czy „MA KONIKA”
- podaje się też zakresy ilości towarów w stanach, które to towary mają znaleźć się w zestawieniu
- zestawienie może być wydrukowane w wersji skróconej (zamiast dwu linii wydruku na jedną pozycję - jedna, z podstawowymi danymi, to znaczy: indeksem cyfrowym, nazwą, cenami, ilością, ilościami w depozytach u odbiorców i ilością depozytów od dostawców)

Rys. 44. Zakładanie restrykcji przy wykonywaniu zestawienia stanów.

Na żądanie operatora zamiast listy towarów i podsumowania może zostać wykonane samo podsumowanie.

Jeżeli zestawienie ma zawierać listę towarów, to: Postać zestawienia to: podana w skondensowany sposób informacja o całej kartotece towaru wraz z cenami netto i brutto, zakupu i sprzedaży, wartości, sumy stron, ilości w każdym z wybranych magazynów. i oczywiście - podsumowanie z dokładnym podziałem na grupy VAT i towary od płatników i nie-płatników VAT z VAT sumowanym w grupach VAT - dla każdego wybranego magazynu oddzielnie i wszystkich razem. Podawane są też sumaryczne ilości towaru, jakie są w tej chwili w magazynach, które wybraliśmy do analizy.

Jeżeli zestawienie ma być tylko podsumowaniem, to nie będzie na nim listy towarów.

Zestawienie może być posortowane wg nazw towarów, ilości, kolejności przyjęcia (pierwszego pojawienia się w bazie danych), indeksów numerycznych, dostawców, pól, według których kolejności można oglądać towary podczas pracy w opcji wprowadzania.

Zestawienie na życzenie operatora może być zapisane do zbioru roboczego.

Zestawienie na życzenie operatora może być „wrzucone” do pliku postaci DBF-3, do podkatalogu ZESTAWIENIA katalogu, w którym uruchamiamy program, w celu dalszej obróbki innymi programami. Zasada tworzenia takich plików jest identyczna, jak dla analiz towarowych.

RAPORT DOBOWY Z DRUKARKI FISKALNEJ

- 1) Funkcja jest dostępna tylko dla użytkowników o maksymalnych uprawnieniach, o ile włączone jest działanie jakiegokolwiek drukarki fiskalnej dla użytkownika pracującego w programie.
- 2) Funkcja powoduje wydruk dziennego raportu sprzedaży na drukarce fiskalnej.
- 3) Funkcja powoduje odnotowanie faktu sporządzenia raportu dobowego przez drukarkę.
- 4) Jeżeli drukarka jest sfiskalizowana, taka operacja pozwala na wystawianie na niej paragonów z datą następnego dnia, o ile zegar drukarki już ustawił tę datę (do zegara po sfiskalizowaniu praktycznie nie ma dostępu - istnieje tylko możliwość przestawiania go o jedną godzinę).

UWAGA ! Podaną powyżej, w punktach 3 i 4 informację należy zweryfikować za pomocą instrukcji do swojej drukarki fiskalnej, tam, gdzie opisane jest funkcjonowanie polecenia wydruku raportu dobowego z drukarki fiskalnej i możliwościach ustawienia zegara w drukarce. Podana informacja służy jedynie zwróceniu uwagi na problem. Jeżeli obawiamy się wykonywać raport z poziomu programu, powinno być to możliwe za pomocą samej drukarki (poprzez wciśnięcie na niej odpowiedniego układu klawiszy).

KATALOG UŻYTKOWNIKÓW

W tej funkcji można dopisywać użytkowników do listy. Program przy dopisaniu użytkownika nadaje mu unikalny numer użytkownika, a także ustawia mu automatycznie konfigurację wszystkich skonfigurowanych drukarek, „domyślając się”, że powinna ona być taka sama, jaką ma użytkownik nr 0, czyli „Kierownik Systemu”. Możemy także w tej funkcji zmieniać swoje hasło wejścia do programu. Jako hasło zapamiętywany jest wciskany ciąg klawiszy, a nie tylko klawisze ze znakami alfanumerycznymi, ważne jest, czy litery są wielkie, czy małe, więc hasło użytkownika może być, n.p.: JaN KowALSKi. Możemy modyfikować swoje dane. Wniosek - jeżeli pracujemy jako użytkownik „A”, to możemy zmieniać hasło i dane tego użytkownika, a inny użytkownik zmienić nam tego nie może. Użytkownik nr 0 ma dostęp do zmian haseł wszystkich użytkowników, może także modyfikować ich dane. Danych użytkownika nr 0 nie może modyfikować nawet on sam, oprócz, oczywiście, hasła. Nie jest możliwe dopisanie się do listy użytkowników przy wchodzeniu do programu. Należy pamiętać, że bez wychodzenia z programu można zmienić użytkownika, wciskając [Ctrl+F2]. Program pokaże wtedy, jako jaki użytkownik pracujemy aktualnie, wyróżniając użytkownika paskiem i dodatkowo wyświetli okienko z informacją, jaki magazyn jest aktywny, czyli na konto którego magazynu wpisujemy teraz operacje. Wpisywać imiona i nazwiska należy starannie, ponieważ te dane użytkownika automatycznie program drukuje jako imię i nazwisko wystawiającego dokumenty.

Wprowadzone w programie określenie „uprawnienia maksymalne” oznacza, że użytkownik posiadający takie uprawnienia może robić w programie wszystko to, co „Kierownik Systemu”, poza:

- kasowaniem użytkowników
- zmianami i kasowaniem dokumentów księgowanych na liście dokumentów księgowanych
- ustawianiem konfiguracji programu
- kasowaniem kontrahentów (odbiorców lub dostawców)
- kasowaniem magazynów
- zamykaniem roku księgowego
- kasowaniem i zmianami na listach „innych” katalogów.

Menu główne programu																													
[F2] Dane materiałowe	[F3] Kasa	[F4] Analizy																											
[F5] Inne	[ESC] Wyjście																												
<div> <div>1 Katalog użytkowników</div> <div>2 Katalogi odbiorców i dostawców</div> </div>																													
<div> <div>Lista użytkowników:</div> <table> <tr> <th>imię</th><th>nazwisko</th><th>numer</th></tr> <tr> <td>IZA</td><td>SKŁADANOWSKA</td><td>2</td></tr> <tr> <td>JOANNA</td><td>KRAJNIK</td><td>5</td></tr> <tr> <td>JOLANTA</td><td>KRÓL</td><td>6</td></tr> <tr> <td>MACIEJ</td><td>KRÓL</td><td>1</td></tr> <tr> <td>MAGDALENA</td><td>JĄŻWIŃSKA</td><td>3</td></tr> <tr> <td>MARCIN</td><td>SZCZUPACZYŃSKI</td><td>9</td></tr> <tr> <td>PIOTR</td><td>MARCINKIEWICZ</td><td>4</td></tr> <tr> <td>SABINA</td><td>MARCINIAK</td><td>7</td></tr> </table> </div>			imię	nazwisko	numer	IZA	SKŁADANOWSKA	2	JOANNA	KRAJNIK	5	JOLANTA	KRÓL	6	MACIEJ	KRÓL	1	MAGDALENA	JĄŻWIŃSKA	3	MARCIN	SZCZUPACZYŃSKI	9	PIOTR	MARCINKIEWICZ	4	SABINA	MARCINIAK	7
imię	nazwisko	numer																											
IZA	SKŁADANOWSKA	2																											
JOANNA	KRAJNIK	5																											
JOLANTA	KRÓL	6																											
MACIEJ	KRÓL	1																											
MAGDALENA	JĄŻWIŃSKA	3																											
MARCIN	SZCZUPACZYŃSKI	9																											
PIOTR	MARCINKIEWICZ	4																											
SABINA	MARCINIAK	7																											

Rys. 45. „Wewnątrz” katalogu użytkowników. Pamiętajmy o tym, że z zapytaniem, co program „potrafi” w tej funkcji „zwracamy” się do programu, wciskając [F1].

„Kierownik Systemu” ma w programie nieograniczone uprawnienia, łącznie z możliwościami kasowania kontrahentów, magazynów, towarów, które mają stan zerowy i nie są na liście zamówień odbiorców oraz danych z „innych” katalogów. Jeśli chodzi o modyfikacje i kasowanie danych z „innych” katalogów, to takie operacje grożą uszkodzeniem danych (ale nie w sensie zniszczenia plików dyskowych), o ile dana w jakikolwiek sposób istnieje poza „innym” katalogiem, n.p. grupa towarowa jest na towarze, na którym były obroty. Podobne uszkodzenia mogą wywołać kasowanie kontrahentów i towarów. Skasowanie magazynu pociąga za sobą utratę danych o obrotach tego magazynu, choć jest możliwe odzyskanie danych, o ile potem jeszcze raz nie założono magazynu o tym samym numerze.

KATALOGI ODBIORCÓW i DOSTAWCÓW

Odbiorca - to ten, który odbiera od nas towary, czyli kupuje otrzymując faktury lub rachunki oraz dokumenty korygujące, może otrzymać też tylko dowód wydania. w wypadku wypisywania faktur VAT i faktur korygujących program przypomina, że odbiorca powinien mieć wpisany w danych NIP.

Dostawca - to ten, od którego otrzymujemy towary, czyli kupujemy otrzymując faktury lub rachunki oraz dokumenty korygujące, możemy otrzymać też tylko dowód wydania i zapisać go jako PZ, możemy dostawcy zwracać towary otrzymane na PZ. w wypadku wpisywania faktur VAT i faktur korygujących program przypomina, że dostawca powinien mieć wpisany w danych NIP.

Nazwisko osoby reprezentującej kontrahenta warto wpisywać, n.p., jako jej imię i nazwisko ponieważ drukowane jest ono na n.p. fakturach jako nazwisko osoby uprawnionej do odbioru takiego dokumentu. Informacja, że dany odbiorca jest płatnikiem VAT, jest tylko „notatką” - można mu też wystawić rachunek, podobnie należy podejść do tej informacji, gdy jest ustawiona na „N” (nie jest płatnikiem VAT).

w funkcji katalogu odbiorców lub dostawców (ogólnie - kontrahentów) można dopisywać, edytować dane kontrahenta, wydrukować listę kontrahentów, sprawdzić jego bilans w kasie, jeśli chodzi o dokumenty sprzedaży/zakupu z uwzględnieniem korekt do nich i zapłat za nie i korekty. Można też zapisać listę kontrahentów do pliku w standardzie DBASE-3 (DBF-3) w celu, n.p. sporządzenia listy kontrahentów do korespondencji seryjnej. Na liście kontrahentów możliwe jest wyszukiwanie kontrahenta według nazwy, numeru, NIP. Użytkownik nr 0 („Kierownik Systemu”) może także kasować kontrahentów. Nie powinno się kasować kontrahentów, z którymi przeprowadzano jakiekolwiek operacje.

nazwa	
ADAM PLEWA	
Adamczak	
AGATA KRALEWSKA	
AGENCJA ANIMUS S.C GRAŻYNA NOWAK	
AGENCJA LUXBUD	
AGENCJA REKLAMY CNS SP. Z O.O.	
Ag b	
AKEREN	
Akme	
ALINA	

numer:	33	inne dane	
kod	GDYNIA	miasto:	JANTAROWA 62/13
ulica			
czy płatnik vat	T	NIP:	
PESEL:		REGON:	
nr rej.:			
telefony:			
konto bankowe:			
osoba odbierająca dokumenty:			

Rys. 46. „Wewnątrz” katalogu odbiorców.]. Pamiętajmy o tym, że z zapytaniem, co program „potrafi” w tej funkcji „zwracamy” się do programu, wciskając [F1].

KATALOG MAGAZYNÓW

Magazyny w programie to równouprawnione jednostki firmy. Określenie ich jako „równouprawnione” oznacza, że na ich konto można wykonywać wszystkie dostępne w programie operacje. Specjalnie skonfigurowany program może jedynie wyróżnić magazyn o najniższym numerze w ten sposób, że na fakturach, rachunkach i korektach dla odbiorców zamiast pieczęci magazynu rzeczywiście wystawiającego dokument, znajdzie się pieczęć magazynu o najniższym numerze.

W funkcji katalogu magazynów można dopisywać, edytować dane magazynu, wydrukować listę magazynów. Można też zapisać listę magazynów do pliku w standardzie DBASE-3 (DBF-3) w celu, n.p. sporządzenia listy magazynów do korespondencji seryjnej. Na liście magazynów możliwe jest wyszukiwanie magazynu według nazwy, numeru, NIP. Nazwisko osoby reprezentującej magazyn warto wpisać, jeśli jakaś stała osoba jest odpowiedzialna za przyjęcia towaru do magazynu, czy to z zewnątrz, czy za pomocą dokumentów przesunięć.

Użytkownik nr 0 („Kierownik Systemu”) może także kasować magazyny. Skasowanie magazynu uniemożliwia oglądanie i analizy operacji dokonywanych na jego konto. Nie powinno się kasować magazynów, z którymi przeprowadzano jakiekolwiek operacje.

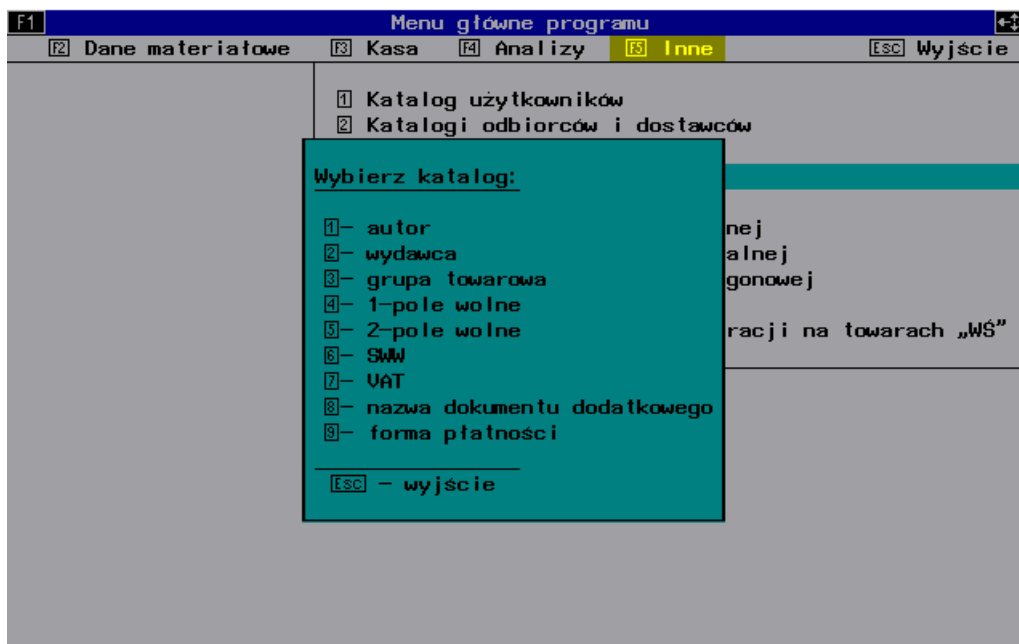
nazwa	
JAMA S.C. - GDAŃSK	
NOTABENE SP. Z O.O.	
WSPÓŁCZESNY ŚWIATOWID - HURTOWNIA GDAŃSK	

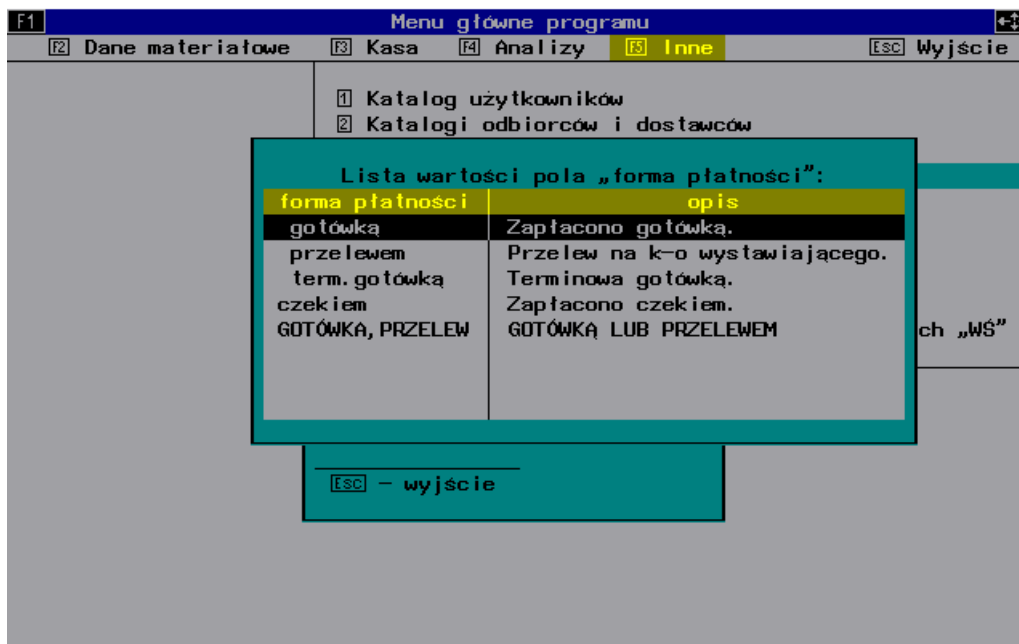
inne dane	
numer:	1
kod	81-525
miasto:	GDYNIA
ulica	AL. ZWYCIĘSTWA 256
czy płatnik vat	T
NIP:	586-16-25-224
PESEL:	
REGON:	
nr rej.:	
telefony:	
konto bankowe:	PBG O/GDYNIA 10801053-10588-27001-803000
osoba odbierająca dokumenty:	

Rys. 47. „Wewnątrz” katalogu magazynów. Pamiętajmy o tym, że z zapytaniem, co program „potrafi” w tej funkcji „zwracamy” się do programu, wciskając [F1].

„INNE” KATALOGI

Rys. 48. Menu funkcji korekt „innych” katalogów.

Rys. 49. „Wewnątrz” jednego z „innych” katalogów - katalog form płatności.

Praca w opcjach „innych” katalogów jest dla każdego z nich identyczna. Można do nich dopisywać dane, uzyskać wydruk lub zapisać w pliku DBASE-3 (DBF-3). Możliwe jest też proste wyszukiwanie danych przez początek nazwy. Użytkownicy o maksymalnych uprawnieniach mogą także korygować i kasować dane z „innych” katalogów. Nie należy kasować danych z „innych” katalogów, które były wykorzystane we wpisywaniu danych w programie.

Podstawową daną (i wykorzystywaną w programie) „innego” katalogu jest dana opisywana jego nazwą, opis jest pomocniczy. Jeżeli w opisie, po jego prawej stronie widzimy znak +, oznacza to, że dana została zapisana przez program automatycznie, przy wgrywaniu z dyskietek. Opisy ważne są tylko w wypadku katalogu form płatności, ponieważ to one drukowane są jako nazwa formy płatności.

Grupa towarowa w programie jest ważnym elementem - pozwala na wyselekcjonowanie w normalnej analizie towarowej lub analizie stanów towary według grupy towarowej. Wyselekcjonowanie towarów według innych danych towaru jest możliwe w rozszerzonej analizie towarowej. „Inne” katalogi, nazywane po instalacji programu „1-pole wolne” i „2-pole wolne” to też pewna forma grup towarowych, ale możliwa do wykorzystania w analizach tylko w rozszerzonej analizie towarowej.

W konfiguracji programu niektóre z „innych” katalogów mogą mieć zmieniane nazwy, tak, aby użytkownik mógł je dostosować do własnych potrzeb; są to: autor, wydawca, grupa towarowa, 1-pole wolne, 2-pole wolne.

Proszę zwrócić uwagę na funkcję dokumentów dodatkowych w programie, opisaną w uwagach (opisie) do opcji „Wprowadzanie”.

KONFIGUROWANIE PROGRAMU

Opcja jest dostępna tylko dla użytkownika nr 0 („Kierownik Systemu”), zmiana konfiguracji dotyczy wszystkich, którzy po dokonaniu zmiany zaczną pracę programem.

W opcji konfiguracji programu zmieniać można swobodnie (ale z zachowaniem zasad logiki, księgowych, arytmetyki) różne własności programu, wyszczególnione poniżej. Część z nich opisywana jest przez odpowiedź „tak/nie”, część to teksty, część liczby. Oto poszczególne własności, opisywane w opcji konfiguracji programu:

- czy umożliwiać ładowanie zestawień do plików DBASE-3 (0-nie, 1-tak)
- przy zapisie zestawień w standardzie DBF-3 zamieniac standard polskich znaków diakrytycznych (0-na odpowiedniki angielskie, 1-standard Mazovia, 2-standard Latin-II, 3-standard Windows dla programu Word - plik tekstowy, 4-standard Windows dla programu Excel i Word plik ASCII (ten ostatni powinien też pasować do Works); jeżeli nie wiemy, jak przyjmie polskie znaki inna aplikacja Windows, pobierając dane z pliku DBF-3, należy spróbować obydwu, ze wskazaniem na standard przyjmowany przez Excel'a

PO TYCH DWU PYTANIACH PROGRAM MOŻE ZAPISAĆ KONFIGURACJĘ ZE ZMIANAMI TYLKO POWYŻSZYCH DWU CECH;

- czy ceny sprzedaży na MM maja być takie, jak w magazynie docelowym, jeżeli towary przesuwane figurują już w katalogu tego magazynu a w wypadku drukowania dokumentów sprzedaży z pieczętą tylko wybranego magazynu, czy mają być zawsze takie, jak w tym magazynie (2-tak, 1-tak, ale pytać, czy tak, 0-nie); należy zwrócić uwagę na to, że w przypadku zapisywania w sieci przez dwie stacje i wystąpienia na dwu takich specyfikacjach nowej, ale identycznej, jeśli chodzi o tytuł, cenę zakupu, VAT i SWW pozycji, zapisana MM przez jedną stację dla tej jednej pozycji może, ale nie musi mieć taką cenę sprzedaży, jaka została zadeklarowana na specyfikacji; zjawisko takie praktycznie się nie zdarza, więc program nie zabezpiecza takiej sytuacji, aby nie przedłużać niepotrzebnie blokowania danych
- definicja nazwy indeksu alfanumerycznego dla towarów
- definicje pięciu nazw pól wybieralnych dla towarów (w wersji programu bezpośrednio zainstalowanego są to: 1-pole sort., 2-pole sort., aż do 5-pole sort, a dla n.p., branży księgarskiej, to: autor, wydawca, grupa towarowa, 4-pole sort. i 5-pole sort.); należy nadmienić, że pole predefiniowane jako 3-pole sort. (grupa towarowa) traktowana jest przez program MagAD-SQL/MAGPX specjalnie i jej ważność jest taka, jak katalogu SWW - w każdej analizie towarowej, czy dokumentów można przyjmować „3-pole sort.” jako kryterium wyboru danych

PO TYCH PYTANIACH PROGRAM MOŻE ZAPISAĆ KONFIGURACJĘ ZE ZMIANAMI TYLKO POWYŻSZYCH CECH;

- czy dokumenty zakupów i przyjęć na stan: (1-a la kopia dokumentu, 0-dowody przyjęcia)
- w przypadku poprzedniej linii ustawionej na 0 nazwa drukowana takich dokumentów
- kontrola powtórzeń indeksu numerycznego (1-jest, 0-nie ma)
- maksymalna ilość cyfr wpisywanego przy przeszukiwaniu indeksu cyfrowego (od 1 do 15) - w wypadku używania w firmie identycznych czytników kodów paskowych lub jeśli firma nie używa czytników zalecane jest 15, przy używaniu różnych czytników, zalecane jest 12, ale zależy to, oczywiście też od specyfiki pracy
- czy na wydrukach z drukarki fisk. maja być numery dokumentów komputerowe
- pełna ścieżka do katalogu wymiany plików za pomocą modemu
- lista ciągów znaków z SWW (długość SWW max. do 10 znaków), dla których, jeśli nie znajdują się w SWW proponowany jest VAT określony w linii następnej (do 19 ciągów ujętych w znaki „,,,”, oddzielonych przecinkami) - przy wpisywaniu konfiguracji wpisanie pustej wartości ciągu oznacza koniec ich wpisywania, o ile nie dojdziemy do 19 ciągów
- VAT proponowany, jeśli w SWW wystąpi ciąg znaków określany w linii powyżej
- czy pokazywać sumę podstawowa dokumentu przy zapisie (1-tak, 0-nie)
- czy pytać w opcji wprowadzania o to, czy dokument jest depozytowy (1-tak, 0-nie, 2-w ogóle nie używać depozytów)
- czy na dokumentach sprzedaży wszystkich magazynów ma być w nagłówku magazynu o minimalnym numerze (1-tak 0-nie, właściwy magazyn)
- automatyczny sort specyfikacji (0-brak 1-nazwa 2-miejsce w mag. 3-dostawca towaru)
- czy na dokumentach pełny opis towaru (0- nie 1-pytac 2-zawsze)
- czy dopisywać automatycznie dokumenty płatności za płatne tego samego dnia dokumenty zakupu lub sprzedaży (1-tak 0-nie).
- zapisy na dysku (1 - szybki, przy zaniku zasilania stacji zapisującej nieduże ryzyko minimalnego braku równowagi danych, 0- wolny, z „radzeniem sobie” z uszkodzeniami baz, 1-normalny, bez „radzenia sobie”, 2- najszybszy, ale z ryzykiem uszkodzenia równowagi w bazie danych w wypadku wystąpienia błędu, sens ma wykorzystywanie tej ostatniej możliwości tylko na powolnych maszynach (z CPU 80286 bez koprocatora) przyspieszenie występuje tylko w opcji wprowadzania; zaleca się stosowanie opcji 1

- czy pytać o dane paragonu w opcji wprowadzania (0-nie (bez możliwości wydruku), 1-nie (z możliwością wydruku), 2-tak) UWAGA - jeżeli używamy drukarki fiskalnej lub paragonowej, wydruk dokumentów sprzedaży następuje na nich samoczynnie;
- wartość w zł, poniżej której nie można wystawić faktury VAT
- wyliczanie cen sprzedaży na podstawie: 1-marży 0-narzut
- proponowana marża lub narzut w zależności od skofigurowania poprzedniej linii
- proponowany rabat
- proponowana wielkość zaokrąglania cen sprzedaży przy wyliczaniu na podstawie cen zakupu
- proponowana wielkość zaokrąglania cen przy wyliczaniu na podstawie rabatu
- bazowa cena zakupu w wielkości: 1-netto 0-brutto
- bazowa cena sprzedaży w wielkości: 1-netto 0-brutto
- proponowane przez program SWW
- proponowany przez program VAT
- VAT, dla którego nie trzeba stosować SWW, KU
- proponowana przez program jednostka miary towaru
- nazwa dokumentu sprzedaży detalicznej (bez faktury, czy rachunku)
- nazwa faktury VAT
- nazwa korekty faktury VAT (dokumentu zwrotu towarów od odbiorcy)
- nazwa rachunku uproszczonego
- nazwa korekty rachunku uproszczonego (dokumentu zwrotu towarów od odbiorcy)
- nazwa dokumentu zakupu - faktury VAT
- nazwa dokumentu zakupu - rachunku uproszczonego
- nazwa zwrotu do dokumentu zakupu - faktury VAT (dokumentu zwrotu towarów do dostawcy)
- nazwa zwrotu do dokumentu zakupu - rachunku uproszczonego (dokumentu zwrotu towarów do dostawcy)
- nazwa dokumentu przychodu towaru od dostawcy - płatnika VAT
- nazwa innego dokumentu przychodu towaru od dostawcy - nie płatnika VAT
- nazwa innego dokumentu przychodu wewnętrznego towaru
- nazwa dokumentu rozchodu towaru dla dostawcy
- nazwa dokumentu rozchodu towaru dla odbiorcy
- nazwa dokumentu rozchodu - przesunięcia międzymagazynowego
- nazwa dokumentu zamówienia towaru przez odbiorcę
- nazwa dokumentu zamówienia towaru u dostawcy
- nazwa dokumentu przychodu - przesunięcia międzymagazynowego
- proponowany początek indeksu alfanumerycznego

Przerwanie wpisywania klawiszem [Esc] spowoduje powrót do starego układu konfiguracji. Aby skutecznie zmienić konfigurację, należy cierpliwie dojść do końca pytań. Zmiany w konfiguracji programu przeprowadza się rzadko, albo tylko jeden raz - po zainstalowaniu, nie wydaje się więc taki sposób wpisywania szczególnie uciążliwy, szczególnie, że program jako wartość proponowaną - proponuje zawsze wartość starą. Jako pewne udogodnienie wprowadzono po pytaniach o zmianę nazwy indeksu alfanumerycznego i nazw pięciu pól sortowanych pytanie, czy może chodziło o wprowadzenie tylko tej zmiany. Odpowiedź twierdząca oznacza zatwierdzenie zmian i - rzecz jasna, program nie przechodzi do dalszych pytań, jeśli chodzi o zmiany konfiguracji, natomiast będzie zadawał pytania o to, czy przepisywać dane ze starych list wyboru pięciu pól sortowanych do nowych (to samo wydarzy się na końcu wpisywania konfiguracji). w sieci - najlepiej w momencie wprowadzania zmian konfiguracji zakazać pracy w tym momencie wszystkim użytkownikom. Jeżeli nie będzie to możliwe w danej chwili, to muszą oni potem, po dokończeniu pracy, wyjść z programu i wejść z powrotem, aby załadował on nowe ustawienia.

KONFIGUROWANIE DRUKARKI GŁÓWNEJ UŻYTKOWNIKA

PROGRAM MagAD-SQL/MAGPX MA ZDEFINIOWANE STEROWNIKI DRUKAREK DLA DRUKAREK IGŁOWYCH I LASEROWYCH ORAZ ATRAMENTOWYCH STEROWANYCH JĘZYKIEM PCL-4 (ten warunek spełnia większość takich drukarek).

Drukarki igłowe: LISTA DOSTĘPNYCH DRUKAREK W PRAKTYCE UJMUJE WSZYSTKIE RODZAJE DRUKAREK IGŁOWYCH DOSTĘPNYCH AKTUALNIE W POLSCE. JEŻELI TWOJA DRUKARKA IGŁOWA NIE JEST WYSZCZEGÓLNIANA NA LIŚCIE PROGRAMU, USTAW JĄ W TRYB STANDARD-EPSON I KORZYSTAJ ZE STEROWNIKA "EPSON". JEŻELI ŻADEN ZE STEROWNIKÓW ABSOLUTNIE NIE PRACUJE, TO POD WARUNKIEM, ŻE NA TWOJEJ DRUKARCE MOŻESZ USTAWIĆ NA STAŁE SZEROKOŚĆ CZCIONKI TEKSTOWEJ NA 6 20 zn./cal (ř 160 znaków na szerokości A4), MOŻESZ UŻYĆ STEROWNIKA DLA DRUKAREK UŻYWAJĄCYCH RAZ USTAWIONEJ JEDNEJ CZCIONKI. W TYM OSTATNIM PRZYPADKU WYDRUKI BĘDĄ MIAŁY SENS, ALE BĘDĄ NIŻSZEJ JAKOŚCI. PROGRAM NIE PRACUJE POPRAWNIE Z DRUKARKAMI ZGODNYMI TYLKO ZE STANDERDEM "IBM" (WSZYSTKIE POPULARNE I DOBRE DRUKARKI MOŻNA USTAWIĆ W TEN STANDARD, ALE ICH PODSTAWOWYM TRYBEM PRACY JEST ZAWSZE STANDARD WŁASNY I "EPSON").

Drukarki atramentowe i laserowe: WIĘKSZOŚĆ Z NICH JEST STEROWANA JĘZYKIEM PCL-4, LUB ZGODNYMI I MOŻNA KORZYSTAĆ W TAKIM WYPADKU ZE STEROWNIKA ZAWARTEGO W PROGRAMIE, JEŚLI TEN STEROWNIK NIE PRACUJE (PO DOKONANIU SENSOWNYCH PRÓB) POPRAWNIE, TO W WYPADKU NIE KTÓRYCH DRUKAREK FIRMY "EPSON" MOŻNA JE PRZESTAWIAĆ W TRYB PRACY ZGODNY Z DRUKARKĄ IGŁOWĄ "EPSON", ALBO UŻYĆ STEROWNIKA DLA DRUKAREK UŻYWAJĄCYCH RAZ USTAWIONEJ JEDNEJ CZCIONKI.

Konfigurowanie drukarki odbywa się indywidualnie dla użytkownika, który pracuje w tej chwili w programie. Przy wprowadzeniu użytkownika na listę użytkowników dane te inicjuje program, konfigurując drukarkę na wzór drukarki skonfigurowanej dla użytkownika "Kierownik Systemu".

Drukarkę wybieramy z listy. Wybór odbywa się poprzez naciśnięcie odpowiedniego klawisza z cyfrą i odczekaniu chwili, aż program "przetrawi" podaną informację i będzie zadawał pytania. Program zadaje pytania:

- 1) do jakiego pliku czy portu komputera należy kierować wydruki (jeżeli nie wpisujemy nic, program nie będzie drukował na drukarce i ustawianie jakiejkolwiek opcji drukarki jest bezcelowe)
- 2) w jaki sposób ma traktować na drukarce polskie znaki diakrytyczne, dając cztery możliwości:
  - może tworzyć je sam, niezależnie od możliwości drukarki w tym względzie
  - używać znaków wbudowanych w drukarkę - w standardzie "Mazovia"
  - używać znaków wbudowanych w drukarkę - w standardzie "Latin-2"
  - zamieniać polskie znaki diakrytyczne na ich odpowiedniki łacińskie, czyli "robiąc" z Ą - A, Ć - C i.t.d. - jeżeli nie zależy nam na tym, aby polskie znaki diakrytyczne pojawiły się na naszych wydrukach, możemy na drukarkach, które nie posiadają polskich liter w żadnym z akceptowalnych przez program standardów skorzystać z tej opcji w celu przyspieszenia realizacji wydruków
- 3) czy stosować na wydrukach jako ramki linie ciągłe (nie stosowanie przyspiesza wydruk, ale obniża jego jakość); na drukarkach, które potrafią traktować znaki o numerach od 128 do 254 tylko jako sterujące i "italic" (pismo ukośne), nie należy stosować na wydrukach linii ciągłych
- 4) czy w wypadku używania przez program znaku "|" należy go drukować, czy zastąpić "!" (niektóre typy starsze drukarek nie mają znaku "|" w swoim zestawie znaków)
- 5) czy w drukarce jest papier pojedynczy
- 6) czy stronicować wydruki dokumentów obrotu towarem (niektórzy używający drukarek na papier ciągły wolą mieć dokumenty na jednej długiej taśmie wydruku, ale drukowanie na łączeniach papieru ciągłego jest niekorzystne dla głowicy drukarki)

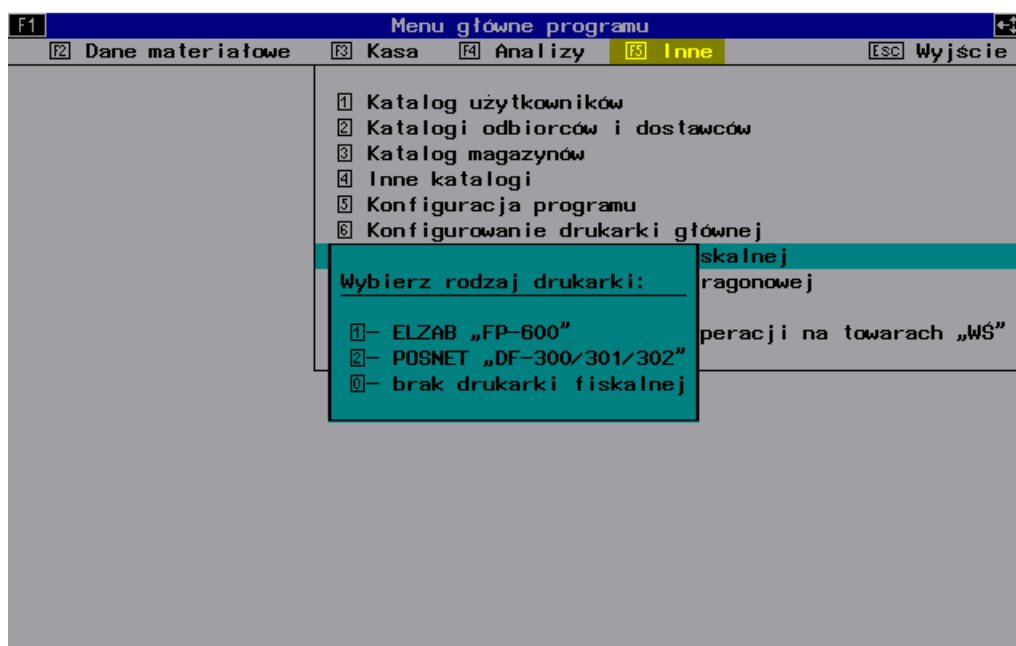
KONFIGUROWANIE DRUKARKI FISKALNEJ

Program pracuje z drukarkami fiskalnymi ELZAB FP-600 A oraz POSNET DF 300/301/302/THERMAL . Konfigurowanie drukarki odbywa się indywidualnie dla użytkownika, który pracuje w tej chwili w programie. Przy wprowadzeniu użytkownika na listę użytkowników dane te inicjuje program, konfiguruje drukarkę na wzór drukarki skonfigurowanej dla użytkownika „Kierownik Systemu”.

Drukarkę wybieramy z listy dostępnych, po czym program zadaje pytanie: portu szeregowego komputera podłączona jest (lub będzie) drukarka. Istnieje też możliwość wyłączenia współpracy programu z drukarką fiskalną dla określonego użytkownika. Następnie należy jeszcze z listy dokumentów sprzedaży wybrać dokumenty, (operacje) które będą „przechodziły” przez drukarkę i poczęgólnym grupom VAT z programu przyporządkować grupy od a do F z drukarki. w wypadku niektórych typów drukarek POSNET istnieje możliwość mówienia przez drukarkę „dziękujemy, zapraszamy” - w wypadku wybrania drukarki firmy POSNET program zapyta się, czy drukarka ma zachęcać klienta do powrotu. Jeżeli wybierzemy „tak” dla typu drukarki, która tego nie robi, drukarka będzie ignorowała polecenie.

Można włączyć, lub wyłączyć opcję drukowania rabatów przez drukarkę, a także możliwość umieszczania przez drukarkę numerów paragonów (lub faktur, czy rachunków) zapisywanych w bazie danych programu na drukowanych na drukarce fiskalnej paragonach.

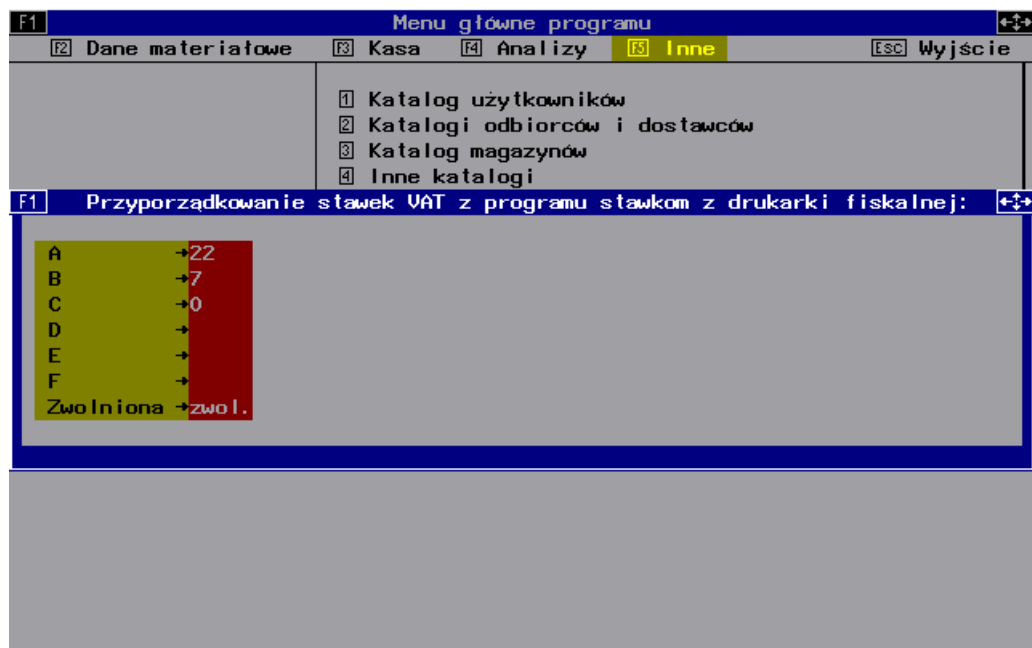
W przypadku wybierania typu drukarki fiskalnej lub portu drukarki fiskalnej, naciskamy na cyfrę, która oznacza w menu na ekranie odpowiedni typ, czy numer i czekamy, aż program sam „pójdzie” dalej z pytaniami. Należy zwrócić uwagę na to, czy do wybranego portu COM nie jest podłączone jakieś inne urządzenie - jest to sytuacja niedopuszczalna.

Rys. 50. Wybór typu (rodzaju) drukarki fiskalnej.

W przypadku wybierania dokumentów naciskanie cyfr powoduje na przemian włączanie i wyłączanie danego rodzaju operacji do listy tych, które mają „przechodzić” przez drukarkę fiskalną. Klawiszem [F10] zatwierdzamy listę.

W przypadku przyporządkowywania stawek VAT, które mamy w bazie danych programu MagAD-SQL/MAGPX, stawkom z drukarki fiskalnej, na ekranie pojawia się lista tych stawek od a do F plus zwolniona, a po prawej stronie wypełnione, lub puste pola stawek z bazy danych. Zmieniamy pola używając strzałek w górę i w dół, [F2] na polu otwiera listę stawek, z której możemy wybrać żadaną stawkę. Naciśnięcie [Enter] na ostatnim polu stawki oznacza zatwierdzenie danych. Stawki należy przyporządkowywać od największej do najmniejszej, to znaczy n.p. dla A-22%, dla B-7%, dla C-0%. Pozostawienie pustego pola zamiast definiowania stawki oznacza brak definicji. Jeżeli w drukarce mamy nie zdefiniowane stawki n.p. D,E,F, to tu też nie należy ich definiować.

Rys. 51. Przyporządkowywanie stawek VAT z programu stawkom z drukarki fiskalnej.

Po zakończeniu konfigurowania program powróci do pozycji sprzed rozpoczęcia konfigurowania.

KONFIGUROWANIE Drukarki PARAGONOWEJ

Drukarka paragonowa, używana w programie powinna mieć możliwość wydruku 64 znaków w linii (n.p. MEFKA Mera Błonie). Jeżeli drukarka jest skonfigurowana i włączona, program będzie drukował bez pytania paragony przy prowadzeniu sprzedaży detalicznej. Wydruki nie są stronicowane, gdyż przewiduje się używanie drukarek z papierem ciągłym na wałku (drukarki termiczne, jak w.w. MEFKA).

Konfigurowanie drukarki odbywa się indywidualnie dla użytkownika, który pracuje w tej chwili w programie. Przy wprowadzeniu użytkownika na listę użytkowników dane te inicjuje program, konfiguruje drukarkę na wzór drukarki skonfigurowanej dla użytkownika „Kierownik Systemu”.

Program zadaje pytania:

- 1) czy drukarka paragonowa jest w ogóle używana
- 2) do jakiego portu COM komputera należy kierować wydruki (jeżeli nie wpisujemy nic, program nie będzie drukował na drukarce i ustawianie jakiejkolwiek opcji drukarki jest bezcelowe); należy zwrócić uwagę na to, czy do wybranego portu COM nie jest podłączone jakieś inne urządzenie - jest to sytuacja niedopuszczalna
- 3) w jaki sposób ma traktować na drukarce polskie znaki diakrytyczne, dając trzy możliwości:
  - używać znaków wbudowanych w drukarkę - w standardzie „Mazovia”
  - używać znaków wbudowanych w drukarkę - w standardzie „Latin-2”
  - zamieniać polskie znaki diakrytyczne na ich odpowiedniki łacińskie, czyli „robiąc” z Ą - A, ć - C i.t.d. - jeżeli nie zależy nam na tym, aby polskie znaki diakrytyczne pojawiły się na naszych wydrukach, możemy na drukarkach, które nie posiadają polskich liter w żadnym z akceptowalnych przez program standardów skorzystać z tej opcji w celu przyspieszenia realizacji wydruków.

W każdym z tych trzech przypadków naciskamy na cyfrę, która oznacza w menu na ekranie odpowiedni typ, czy numer i czekamy, aż program sam „pójdzie” dalej z pytaniami.

Po zakończeniu konfigurowania program powróci do pozycji sprzed rozpoczęcia konfigurowania.

ZAMKNIĘCIE ROKU

Opcja służy do zamknięcia bazy danych za okres poprzedniego roku. Należy jej użyć na przełomie roku, który się kończy, z rokiem, który się ma zacząć. Po zamknięciu nie powinno się wprowadzać dokumentów na „zeszły” rok.

Ogólnie rzecz biorąc, w opcji tej powodujemy pozostawienie w bazie danych dokumentów z bilansowanego roku, dane sprzed tego roku zamieniane są na bilanse otwarcia dla poszczególnych kontrahentów (nie są to, jak widać, bilanse otwarcia na nowy rok). Przed wykonaniem operacji zamknięcia roku wskazane jest wykonanie kopii ochronnej bazy danych oraz odnowienia indeksów programem narzędziowym INDEKSUJ lub INDEKSY. Przy zamykaniu roku może pracować na bazie programu tylko jeden komputer, jeśli pracujemy w sieci, ponieważ nie są, dla przyspieszenia pracy, włączane żadne kontrole, czy blokady.

Program „prosi” o podanie daty kasowych i towarowych bilansów otwarcia na nowy rok oraz roku zamykanego. Użytkownik musi też odpowiedzieć na pytanie, czy program ma usunąć z baz danych zbędne kartoteki. Najlepiej odpowiedzieć „tak”, ponieważ trudno przypuszczać, żeby potrzebne nam były dane o kartotekach, na których nie było obrotów od dwu lat, a na pewno przyspieszy taka operacja szybkość pracy bazy danych, ponieważ będzie ona po prostu mniejsza. Jeżeli (czego się nie zakłada) program z powodu zatrzymania w trybie awaryjnym nie dokończy kasowania kartotek, nie wpływa to na fakt, że rok mamy zamknięty. Należy pamiętać, że po zamknięciu roku, a przed rozpoczęciem kasowania zbędnych kartotek program zatrzymuje działanie i wyświetla komunikat o pomyślnym zakończeniu procesu zamykania - i czeka na wciśnięcie [Enter]. Program może zbadać przed zamknięciem bazę danych, czy nie jest uszkodzona, jeśli chodzi o możliwość jej zamknięcia. Jeżeli program podczas tej kontroli przerwie działanie z błędem, baza nie zostanie zamknięta. Nie powinno się zamykać bazy, jeśli ta kontrola przerwana zostanie błędem programu, chyba że potrafimy na podstawie kopii ochronnej odzyskać bazę. Jeżeli nie można zamknąć bazy, ponieważ „nie przeszedł” test bazy, albo gdy zamknięcie nie zakończyło się komunikatem o pomyślnym zakończeniu tego procesu, do czasu przybycia informatyka należy pilnować samemu numeracji dokumentów, dodając jakieś znaki do numeru w polu „znak”. Mogą to być, n.p. „/” (najlepiej), przecinki, czy inne. N.p. chcąc zbudować numer faktury VAT w nowym roku, kiedy program proponuje nam kolejny, zgodny z poprzednim rokiem, należy taki proponowany numer wymazać i wpisać żądany, a w polu „znak” wpisać wybrany znak, czy znaki. Przykładowo nr 1 można skonstruować wpisując w polu „numer” jedynekę, a w polu „znak” jeden, czy dwa znaki „/”.

Mechanizm działania na koncie każdego magazynu (krok po kroku):

- 1) stworzenie z dokumentów towarowych zakupu i sprzedaży udokumentowanej (oraz, na życzenie użytkownika, z dokumentów przyjęć nie będących zakupem lub przesunięciem i dokumentów rozchodu nie będących sprzedażą, ani przesunięciem) i dokumentów kasowych z numerami ujemnymi sald na koncie każdego odbiorcy oraz dostawcy (jeżeli saldo jest zerowe, jest pomijane)
- 2) zapisanie sald kontrahentów jako kasowych bilansów otwarcia, na każdym magazynie licząc od numeru jeden (dokumenty BO/k)
- 3) skasowanie (bez zmian stanów i sald dokumentów) wszystkich dokumentów z numerem ujemnym oraz towarowych BO i sprzedaży detalicznej niezależnie od numeru
- 4) zamiana numerów pozostałych dokumentów z roku bilansowanego na ujemne
- 5) zapisanie zestawienia utworzonego w kroku (1) jako towarowego bilansu otwarcia na koncie magazynu, którego ono dotyczy, na każdym magazynie z numerem jeden
- 6) ewentualne kasowanie kartotek, na których nie ma obrotu

Program, jeżeli „kazał” mu kasować zbędne kartoteki towarowe, porządkuje też pod tym względem tak zwany „główny katalog towarów”. Oprócz tego, przed przystąpieniem do kasowania zbędnych kartotek program zatrzyma działanie z informacją, że baza jest zamknięta. Jeżeli więc zostawiamy program „na noc”, aby nie asystować programowi bezczynnie przez czas zamknięcia, musimy, w wypadku takim, kiedy zażądaliśmy od programu wrócić po pewnym czasie i uruchomić kasowanie kartotek, które też jakiś czas zajmie. Czas zamykania i kasowania kartotek zależne są od wielkości bazy danych.

Pewnym problemem są dokumenty korygujące, które mają datę z roku zamykanego, a dokumentem źródłowym dla nich jest dokument z numerem ujemnym, czyli z roku sprzed zamykanego. Jako najbardziej optymalną wybrano w tym przypadku opcję kasowania z dokumentu korygującego informacji o dokumencie źródłowym. Dokument źródłowy po zamknięciu przestanie przecież istnieć. W takim wypadku jednak w analizach bilansu zobowiązań i należności dla dokumentów towarowych taki dokument korygujący nie byłby uwidoczniiony. Program zatem, jeśli wykryje takie dokumenty korygujące, po zakończeniu zamykania roku i ewentualnym skasowaniu kartotek, na których nie ma obrotu - wydrukuje listę takich dokumentów korygujących. Do bazy danych ręcznie należy potem dopisać w opcji wprowadzania i korekt dokumenty źródłowe, ale tak produkując numery, żeby nie wpłynęły na numerację w aktualnym roku. Należy je wpisać jako ujemne, dodając n.p. kropkę w polu znaku, aby wyróżnić je jakoś - wcześniej należy jednak sprawdzić, czy nie ma dokumentu o takim numerze „z kropką”. Jeśli jest, należy użyć średnika, dwu kropek, czy dowolnej innej kombinacji. Suma takiego dokumentu źródłowego powinna wynosić 0 (czyli nie należy wprowadzać na jego specyfikację żadnych towarów). Oczywiście, należy we wprowadzaniu i korektach właściwym dokumentom korygującym poprawić numer dokumentu źródłowego. Prawa do wprowadzania dokumentów z numerami ujemnymi ma tylko Kierownik

Systemu w programie. Przy zamknięciu w następnym roku takie dokumenty źródłowe program skasuje wraz z dokumentami korygującymi, bo wszystkie będą miały numery ujemne.

Należy zaznaczyć, że program traktuje wszystkie dokumenty z numerami ujemnymi jako przeznaczone do zbilansowania i skasowania, niezależnie od ich daty. Dokumenty, które należą do roku zamykanego (jest on podawany na początku procedury zamykania roku) „otrzymują” numery ujemne i pozostają w bazie. W sytuacji, kiedy baza nie jest zamknięta, można nadal pracować w programie, ale proponowane numery dokumentów nie „pójdą” w nowym roku od numeru 1. Sytuację taką (szczególnie, jeśli chodzi o inne dokumenty, niż sprzedaż detaliczna) można czasowo rozwiązać pilnując samemu numeracji, dodając w polu znaku dokumentu dowolny znak, np „/”, ale jest to raczej uciążliwe. Wykonać zamknięcie można nawet w trakcie prowadzenia operacji w nowym roku, ale należy pamiętać, że program jako numer proponowany dokumentu podaje o jeden wyższy od najwyższego, więc, jeśli w nowym roku będą już dokumenty, to numeracja „dostosuje się” do nich.

Warto zachować gdzieś bazę danych nie zamkniętą, aby wykonywać na niej analizy za rok poprzedni.

Przed wykonaniem zamknięcia należy zrobić pełny bilans zobowiązań i należności dla dokumentów towarowych (zakupu i sprzedaży). W dokumentach BO/k uwzględniane są wszystkie kasowane dokumenty kasowe i wybrane towarowe (zakupu i sprzedaży). Jeżeli wystawialiśmy więc dokumenty kasowe, nie przydzielając im dokumentu towarowego i zostaną one przy zamykaniu roku skasowane, zostaną także uwzględnione w BO/k. BO/k pojawiają się w bilansach zobowiązań i należności dla dokumentów towarowych i będą wpływały na ogólny bilans kontrahenta. Należy mieć to na uwadze - można wtedy BO/k rozbić na kilka dokumentów płatności - związanych z dokumentami towarowymi i nie związanych. Mogą być to dokumenty płatności założone przez nas. Pamiętajmy: w bazie zamkniętej na zestawieniach bilansów zobowiązań i należności dla dokumentów towarowych dla kontrahentów, dla których istniały nie bilansujące się dokumenty w roku poprzednim, będą ukazywały się dokumenty BO/k niezależnie od podawanego okresu analizowanego i daty rozliczenia.

Oczywiście - można do zamkniętej bazy wprowadzać dokumenty z datą poprzedniego roku, ale należy wprowadzać te dokumenty z numerem ujemnym.

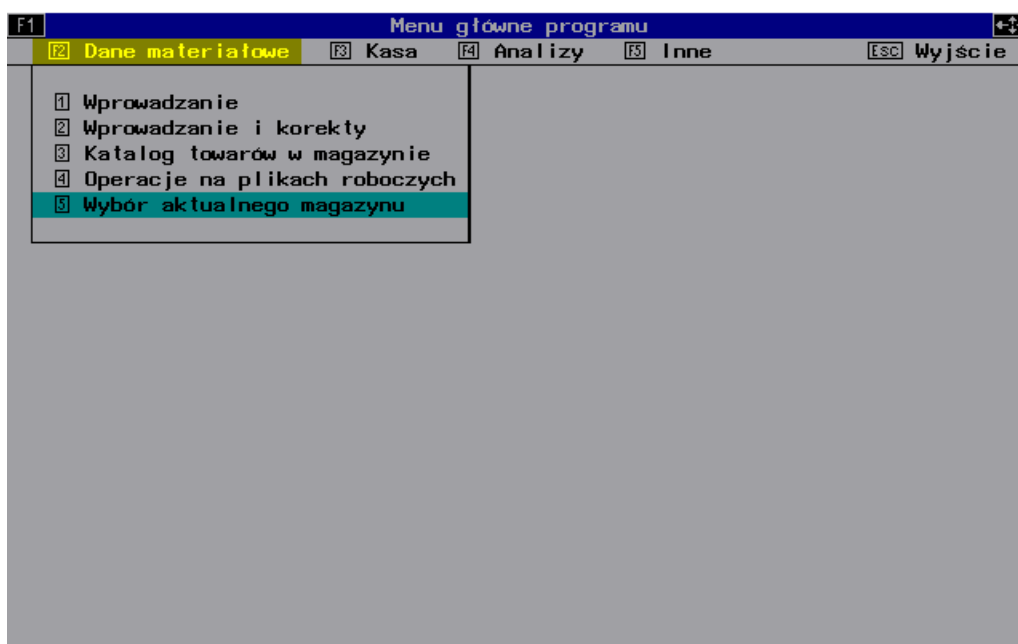
Wykonanie zamknięcia dwukrotnie, raz po razie spowoduje likwidację wszystkich obrotów i pozostawienie stanów, magazynów, dostawców, odbiorców i „innych” katalogów oraz BO na towary w stanach i BO/k w kasie jako bilansów otwarcia dla kontrahentów.

Warto zdać sobie sprawę z tego, że program traktuje rok wpisany dwucyfrowym skrótem, większy, lub równy 95 jako rok z wieku XX, rok wpisany dwucyfrowym skrótem mniejszy od 95 i większy, lub równy zeru, jako wiek XXI.

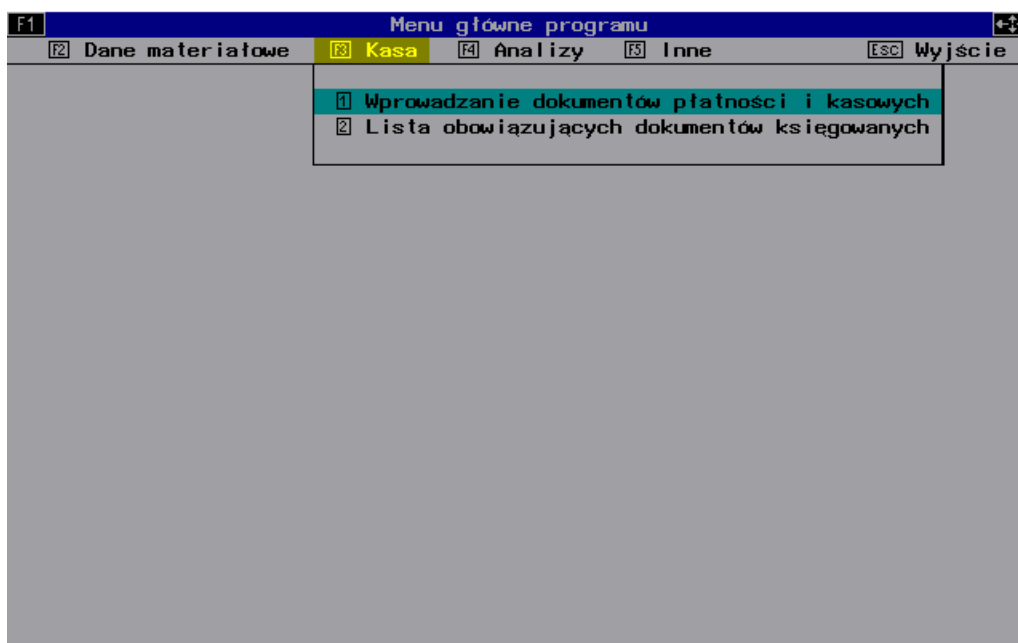

DODATEK A

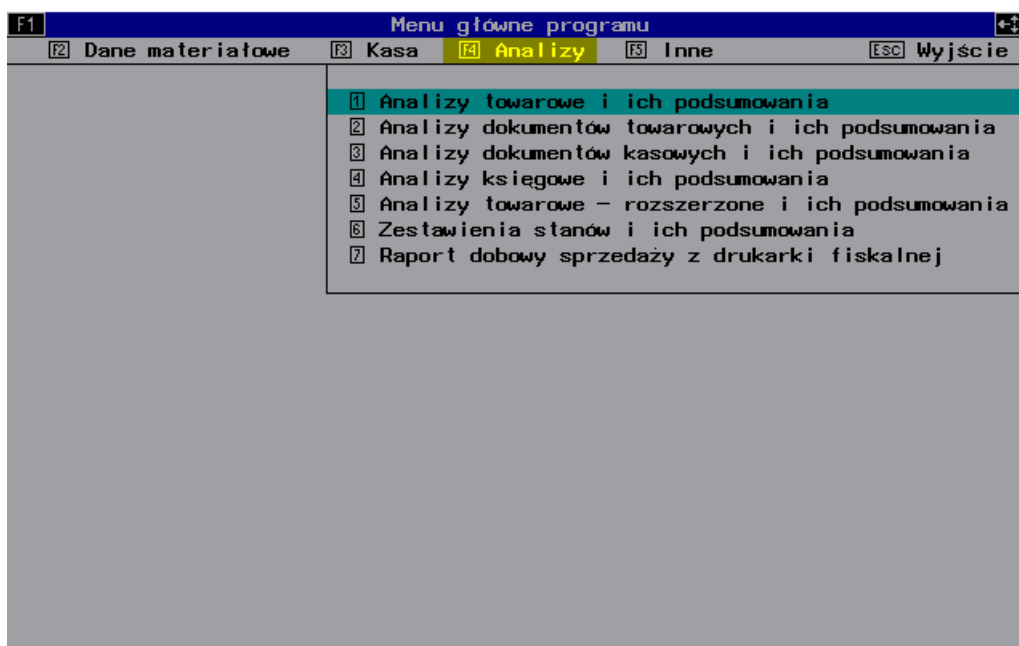
OPCJE MENU GŁÓWNEGO

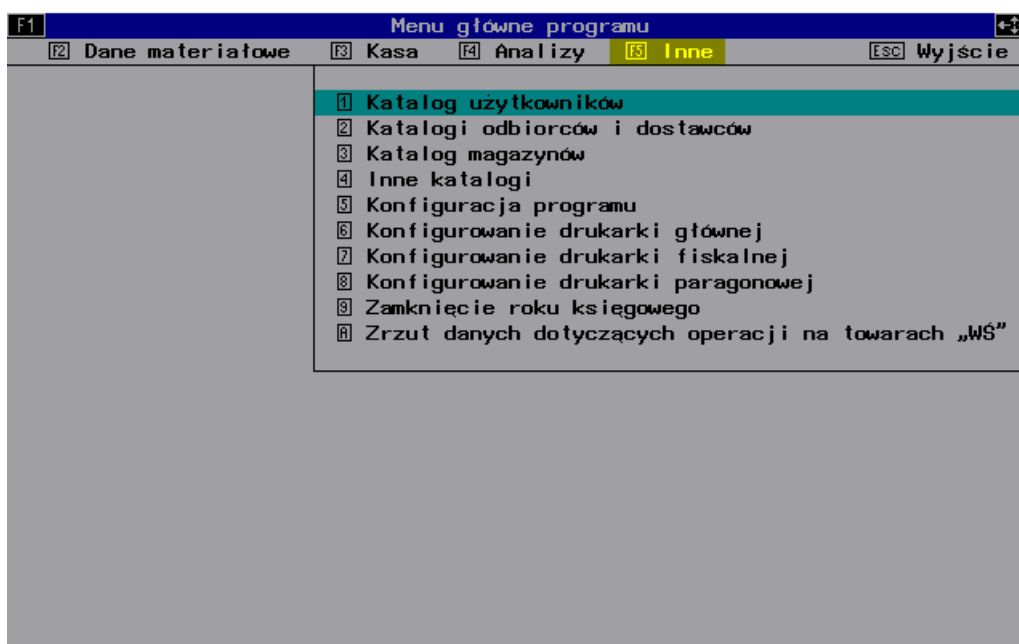
Rys. 52. Menu główne - otwarta lista podopcji opcji „Dane materiałowe”.

Rys. 53. Menu główne - otwarta lista podopcji opcji „Kasa”.

Rys. 54. Menu główne - otwarta lista podopcji opcji „Analizy”.

Rys. 55. Menu główne - otwarta lista podopcji opcji „Inne”. Widoczna dodatkowa funkcja dołączana jest na życzenie klienta. Służy do specjalnej wymiany danych z hurtownią książek „Wpółczesny Światowid”.

DODATEK B

OBSŁUGA BŁĘDÓW WYKONANIA PRZEZ PROGRAM

Błędy nie są stałym i częstym elementem pracy w programie „MagAD-SQL/MAGPX”, ale wymagają także omówienia.

W programie istnieje system obsługi błędów, tak jak w samochodzie kontrola przekroczenia temperatury płynu chłodzącego, czy niedostatecznego smarowania. Ktoś, kto używał już jakiegokolwiek oprogramowania, wie, że zgłasza ono nieraz różne błędy. Zaostrzona kontrola tych błędów, którą ma program „MagAD-SQL/MAGPX” pozwala na uniknięcie zniszczenia baz danych, czy ich uszkodzenia, czy wykonania niepoprawnych obliczeń. Niestety, uszkodzone, czy niezgodne ze standardem komputery potrafią płać różnorakie figle i oprogramowanie nie ma nieraz możliwości wychwycenia tych „figli”.

Błędy kontrolowane przez program można podzielić na dwie grupy:

- 1) błędy „Paradox”
- 2) błędy „Borland Pascal”.

Jeśli chodzi o tak zwane zawieszenia, które duże programy obsługi baz danych bardzo lubią wykonywać - program podczas testowania wykazał się zerową ilością zawieszeń w systemach operacyjnych stacji roboczej MSDOS 5.0, MSDOS-6.20, MSDOS-6.22, WINDOWS 95, NOVELL DOS 7, więc można z bardzo dużym prawdopodobieństwem stwierdzić, że jeśli występują zawieszenia, należy sprawdzić ustawienia systemu operacyjnego i programów rezydentnych oraz jakość sprzętu (pojęcia są informatyczne, stąd widać, że należy się w tej sprawie zwrócić do informatyka). Dobre ustawienie systemu operacyjnego, czy działania programów rezydentnych mimo teoretycznej łatwości opisywanej w poręcznikach, to wielka sztuka, kiedy okazuje się, że coś nie działa, a wszystko jest zgodne z instrukcją.

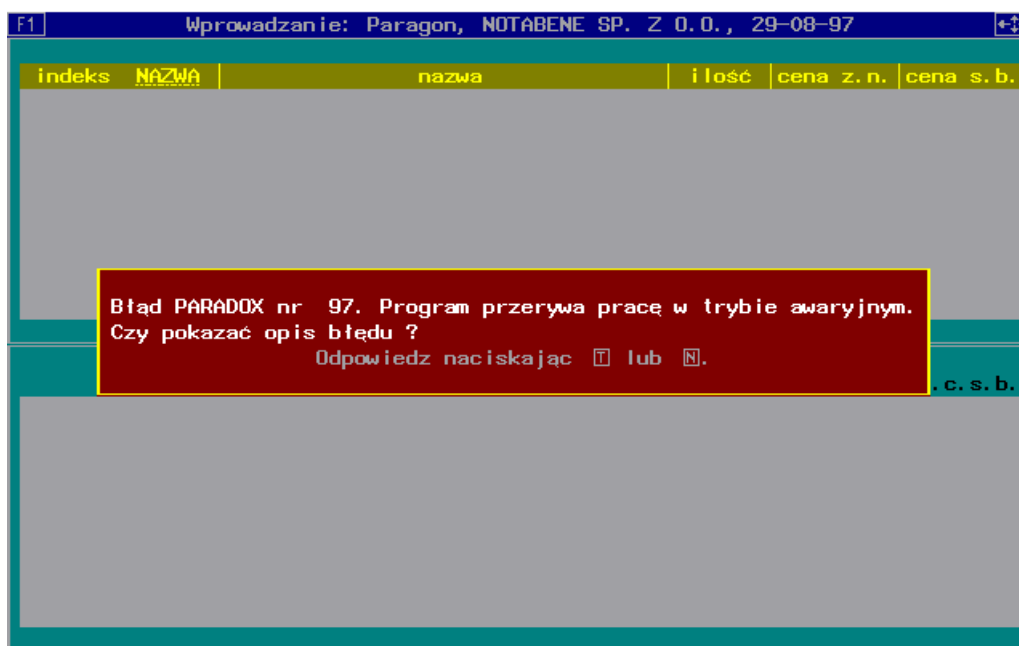
Błędy w czasie wykonywania programu mogą mieć różne źródło. Jeżeli system komputera, czy program wykona taki błąd, program przerwie działanie i pokaże opis błędu, ponieważ dalsza praca programu w takiej sytuacji byłaby, znowu porównując z samochodem, jak jazda ze zbyt małą ilością oleju.

Na błędy „Paradox” można często wpłynąć uruchamiając konserwację baz danych programami „INDEKSUJ” lub „INDEKSY”, opisywanymi w ogólnym opisie programu „MagAD-SQL/MAGPX”, ponieważ tego typu błędy są często wynikiem uszkodzeń plików dyskowych zawierających bazę danych programu. Uszkodzenia bazy najczęściej swoje źródło mają w małych zachwianiach pracy systemów komputerowych. W sytuacjach takich, kiedy takie uszkodzenia są duże i widzimy, że pewne dane „zniknęły”, należy przemyśleć sprawę odzyskania baz danych z kopii ochronnej danych.

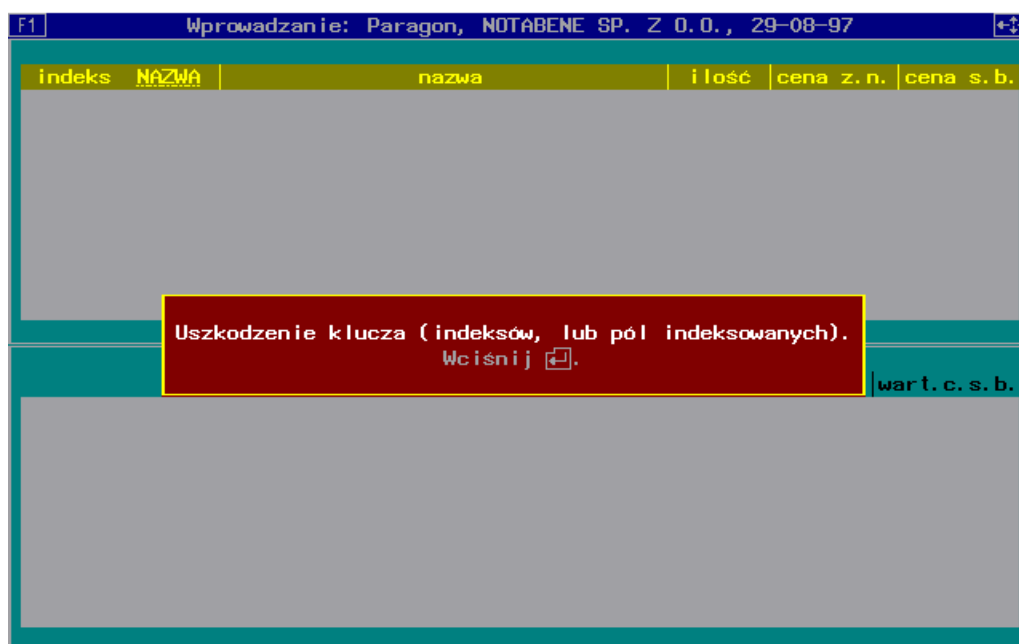
Jako kopię ochronną należy przechowywać wszystkie pliki *.DB, *.MB, *.TXT, *.LCU, z katalogu DANE programu, zachowaniem struktur podkatalogów i plików z tego katalogu. Po wkopiowaniu kopii ochronnej z porotem do podkatalogu DANE programu należy z bezpośredniego nadkatalogu katalogu DANE (czyli katalogu programu „MagAD-SQL/MAGPX” uruchomić program „INDEKSUJ” i przeprowadzić operację indeksowania bez przepisywania baz danych. (Przepisywanie baz danych to funkcja programu „INDEKSUJ” i „INDEKSY”, która służy do całkowitego przeczytania baz danych i odświeżenia ich zapisu na dysku, z usunięciem błędnych rekordów danych).

Warto, przed użyciem programów „INDEKSUJ”, czy „INDEKSY” użyć oprogramowania naprawiającego dane dyskowe, dostarczanego z systemami operacyjnymi, lub pakietu „Norton Utilities”.

Wszystkie operacje napraw należy wykonywać z pełną świadomością i pewnością tego, co się robi, bez stosowania metody prób i błędów. Jeżeli brak nam pewności, lepiej skonsultować się z informatykiem.

Rys. 56a. Zakończenie pracy programu z wykrytym błędem „Paradox”.

Rys. 56b. Po wciśnięciu [Y] w odpowiedzi na pytanie „Czy pokazać opis błędu („Paradox”) „?”

```

-/test
Program „MAGAD-SQL” (17.03.2010).
Kompilator: Free Pascal.
Błąd wykonania Free Pascal nr 217.
Program przerywa działanie w trybie awaryjnym.
Opis błędu:
Błąd ochrony pamięci lub błąd nietypowy.
Wcisnij [ENTER].
  
```

Rys. 57. Zakończenie pracy programu z wykrytym błędem.

DODATEK C

WIĘKSZE TEKSTY POMOCY DOSTĘPNE W BAZIE DANYCH PROGRAMU

POMOC DLA FUNKCJI WPROWADZANIA

Dla obydwu okien:

[*]- zatwierdzenie wprowadzanej specyfikacji i zakoczenie transakcji; po naciśnięciu **[*]** w wypadku innym, niż paragon (sprzedaż detaliczna) program przed zapisem przejdzie do proponowania wpisania różnych cech dokumentu i do ewentualnego wydruku na drukarce fiskalnej; dokumenty zakupu lub sprzedaży wzbogacone są o dane:

- czy towary z dokumentu będą faktycznie w depozycie u klienta, czy też otrzymaliśmy je w depozyt
- czy może fakturę poprzedził jakiś dokument wypisany ręcznie,
- czy transakcja miała może datę innego dnia, niż aktualna faktura (rachunek) w wypadku dokumentów

przesunąć program zapyta się też o magazyn, do którego przesuwamy towar... po pytaniach następuje wydruk dokumentu - jeżeli prowadzimy sprzedaż detaliczną, to jeśli program jest tak skonfigurowany, wydruk paragonu nie nastąpi... jeżeli dokument jest na liście dokumentów, dla których mają być drukowane paragony detaliczne i zapisywane w drukarce fiskalnej, to są zapisywane na drukarkach fiskalnej i paragonowej, o ile urządzenia te są włączone - dotyczy to tylko dokumentów sprzedaży... przy wydruku dokumentu i wyborze kontrahenta możemy sprawdzić stan jego, czy nas w stosunku do niego - płatności

[Ctrl+Enter]- zmiana ilości oznaczonej paskiem pozycji z listy stanu i w ten sposób dodanie danej do specyfikacji

[Ctrl+F7]- zmiana danych wskazywanej w górnym oknie paskiem kartoteki towarowej (pozycji) **UWAGA !**
Przy zapisie zmian nie jest kontrolowane powtórzenie indeksu numerycznego

[Del]- skasowanie jednej pozycji (oznaczonej paskiem) ze specyfikacji - należy zwrócić uwagę na to, że najczęściej jest to ostatnia wpisana pozycja, chyba że operowaliśmy ostatnio w oknie specyfikacji i pozycja ta jest inna, niż ostatnia

[Ctrl+Del]- skasowanie wszystkich pozycji ze specyfikacji

[+]- sumy specyfikacji - odpowiednie dla danego dokumentu, z wyświetleniem dużymi cyframi na ekranie

[/]- sumy specyfikacji - w wersji pełnej (podziały na grupy VAT), naliczanie VAT w grupach VAT z możliwością kopiowania na dysk, wydruku, obejrzenia na ekranie

[Ctrl+Tab]- zmiana daty wprowadzania

[prawy Shift+Tab]- zmiana rodzaju wykonywanej operacji w zakresie wybranej grupy dokumentów

[lewy Shift+Tab]- zmiana kolejności oglądania katalogu towarów

[F2]- ukrycie/odkrycie cen zakupu

[F3]- ukrycie/odkrycie towarów ze stanem równym zeru

[F6]- wybór obrabianej grupy dokumentów

[F7]- uruchomienie/likwidacja wyświetlania pełnej informacji o towarze (automatyczna likwidacja nie następuje przy przeglądaniu danych, ale następuje w przypadku uruchomienia większości innych funkcji)

[F5]- wydruk nalepek na towary ze specyfikacji **[dla każdego towaru tyle, ile jest sztuk (ilość) na specyfikacji - jeżeli ilość będzie < 1 , to wydrukowana zostanie nalepka dla jednej sztuki]**

[Shift+F5]- wydruk specyfikacji w postaci oferty sprzedaży

[F9]- wydruk oferty na podstawie towarów ze specyfikacji (nie jest ważne, jaki dokument aktualnie obrabiamy, nie są ważne ilości)

[F10]- w sieci - kontrola aktualnej postaci stanu - funkcja praktycznie do użycia wtedy, gdy pracuje intensywnie wielu użytkowników i mamy wątpliwości, czy stan towaru pokazywany na ekranie jest zgodny z rzeczywistym, n.p. wtedy, gdy odbiorca pyta nas, ile danego towaru mamy w magazynie; takie odświeżenie danych działa też automatycznie, wtedy, gdy jest to konieczne, n.p. przy zapisie danych, przed przeszukaniem danych w dowolny sposób oraz podczas przemieszczenia paska oznaczającego pozycję z pozycji różnej od pierwszej i ostatniej na pozycję pierwszą lub ostatnią; automatycznie - to znaczy - program robi to sam, bez wciskania **[F10]**; bez pracy w sieci korzystanie z funkcji nie przynosi rezultatu i nie ma uzasadnienia

[Ctrl+F2]- sprawdzenie, jako kto pracujemy w programie

[Shift+F2]- rabat od całości specyfikacji

[F11]- zapis specyfikacji do pliku roboczego; jeżeli plik roboczy nie jest pusty, program zapyta się, czy skasować stary plik roboczy, czy dopisać dane do niego

- [Shift+F11]**- zapis specyfikacji na dyskietkę (porzez wykorzystanie pliku roboczego, ale bez jego niszczenia)
- [Ctrl+F11]**- zapis specyfikacji na dyskietkę w formatach innych programów (porzez wykorzystanie pliku roboczego, ale bez jego niszczenia)
- [F12]**- dopisanie danych z pliku roboczego do specyfikacji z zachowaniem dla pozycji nie istniejących w katalogu magazynu indeksów numerycznych takich, jakie były w pliku roboczym
- [Shift+F12]**- dopisanie danych z pliku roboczego do specyfikacji z tworzeniem dla pozycji nie istniejących w katalogu magazynu indeksów numerycznych o 1 wyższych od najwyższego
- [Ctrl+F12]**- dopisanie danych z pliku roboczego do specyfikacji z zajmowaniem dla pozycji nie istniejących w katalogu magazynu indeksów najniższych wolnych
- [Alt+F12]**- dopisanie danych z pliku roboczego do specyfikacji; dopisanie następuje na „działających razem”, następujących warunkach:
- 1) dopisywane są tylko te pozycje, których stan w magazynie jest większy od zera
  - 2) jeżeli dopisywany towar nie istnieje jeszcze na specyfikacji, dopisywany jest wtedy, gdy jego ilość w pliku roboczym jest większa od zera, dopisanie następuje w ilości nie większej, niż w stanie
  - 3) jeżeli dopisywany towar istnieje już na specyfikacji, dopisywana jest do specyfikacji dodatkowa ilość, ale tak, aby nie przekroczyć stanu - oczywiście, jeżeli ogólnie w pliku roboczym suma ilości tej samej pozycji plus ta sama pozycja na specyfikacji jest mniejsza od stanu, to na specyfikacji będzie ta właśnie, mniejsza od stanu, ilość; suma ze specyfikacji i pliku roboczego musi być większa od zera
- [Ctrl+F10]**- przywołanie w wypadku tworzenia dokumentów korygujących specyfikacji dokumentu korygowanego z ilościami zerowymi i „doklejenie” jej do specyfikacji aktualnej
- [F8]**- zapis danych towaru pokazywanego paskiem do bufora (aby skorzystać z danych towaru przy dopisywaniu nowego do listy towarów)
- [Shift+F3]**- zmiana znaku ilości na specyfikacji (z minusów na plusy i odwrotnie)

Dla aktywnego górnego okna (stanu):

- [spacja]**- przeszukanie według nazwy (czyli wyszukanie nazwy, która może może zaczynać się od dowolnego innego znaku, niekoniecznie litery)
- [Ctrl+W]**- przeszukanie według dowolnej nazwy
- [Ctrl+R]**- przeszukanie według ciągu znaków w nazwie
- [Ctrl+Q]**- przeszukanie według indeksu cyfrowego; po wybraniu indeksu następuje automatycznie przejście do wpisania ilości (jeżeli dioda Scroll Lock jest zapalona, program „pyta się” dodatkowo o rabat wraz z propozycją zmiany ceny właściwej dla aktywnego dokumentu - możliwość zmiany za pomocą rabatu uzyskujemy naciskając klawisz
- [F2]**, kiedy jesteśmy w polu ceny)
- [A..Ż]**- w przypadku włączonej kolejności oglądania katalogu towarów według nazwy lub indeksu cyfrowego przeszukanie według nazwy
- [1]/-9]**- w przypadku włączonej kolejności oglądania katalogu towarów według nazwy lub indeksu cyfrowego przeszukanie według indeksu cyfrowego; po wybraniu indeksu następuje automatycznie przejście do wpisania ilości (jeżeli dioda Scroll Lock jest zapalona, program „pyta się” dodatkowo o rabat wraz z propozycją zmiany ceny właściwej dla aktywnego dokumentu - możliwość zmiany za pomocą rabatu uzyskujemy naciskając klawisz
- [F2]**, kiedy jesteśmy w polu ceny) **[1..Ż]**- w przypadku wyłączonej kolejności oglądania katalogu towarów według nazwy lub indeksu cyfrowego przeszukanie według aktualnej kolejności
- [Ctrl+U]**- przeszukanie według ceny zakupu (skonfigurowanej jako wpisywana przez użytkownika - czyli jeśli wpisywaną ceną jest cena zakupu netto, to według niej), kolejność oglądania katalogu towarów ustawia się automatycznie w kolejność oglądania według nazwy, jeśli nie był tak ustawiony
- [Ctrl+I]**- przeszukanie według ceny sprzedaży (skonfigurowanej jako wpisywana przez użytkownika - czyli jeśli wpisywaną ceną jest cena sprzedaży brutto, to według niej), kolejność oglądania katalogu towarów ustawia się automatycznie w kolejność oglądania według nazwy, jeśli nie był tak ustawiony
- [Ctrl+P]**- przeszukanie według jednego z pól danych, według którego kolejności można oglądać katalog - z wyłączeniem indeksów cyfrowych oraz nazw oraz według cen skonfigurowanych jako wpisywane przez użytkownika (czyli, widocznych w tytule tabeli stanu); w wypadku tego przeszukania katalog ustawiany jest automatycznie w kolejność oglądania według nazwy, jeśli nie był tak ustawiony; program „pyta się” po znalezieniu odpowiedniej wartości, czy szukać jej dalej
- [Enter]**- pobranie pozycji z okna stanu do okna specyfikacji - po naciśnięciu klawisza **[Enter]** następuje automatycznie przejście do wpisania ilości (jeżeli dioda Scroll Lock jest zapalona, program „pyta się” dodatkowo o rabat wraz z propozycją zmiany ceny właściwej dla aktywnego dokumentu)
- [F4]**- sprawdzenie, co działo się z towarem od początku jego „pobytu” w bazie danych (fluktuacja)
- [Shift+F4]**- sprawdzenie stanów wybranej paskiem pozycji we wszystkich magazynach firmy

/Ctrl+F4/- sprawdzenie, co dzieje się z towarem od początku jego „pobytu” w magazynie aktualnym
/Ins/- dopisanie do stanu pozycji z ilością = 0.0 (tu też możliwe jest obliczenie ceny sprzedaży na podstawie ceny zakupu)
/Tab/- przejście do okna specyfikacji

Dla aktywnego dolnego okna (specyfikacji) lub podczas dopisywania w tym oknie:

/F2/- obliczenie nowej ceny sprzedaży na podstawie rabatu (możliwe, gdy jesteśmy w polu ceny sprzedaży)
/Ctrl+Enter/- zmiana danych oznaczonej paskiem pozycji ze specyfikacji (jeżeli Scroll Lock jest zgaszona, zmiana samej ilości; zapalona dioda Scroll Lock powoduje możliwość zmiany innych danych, wraz z cenami i obliczaniem według rabatu - **/F2/**)
/Tab/- przejście do okna stanu

POMOC DLA FUNKCJI WPROWADZANIA I KOREKT.

/F6/- wybór obrabianej grupy dokumentów
/prawy Shift+Tab/- zmiana rodzaju wykonywanej operacji w zakresie wybranej grupy dokumentów
/Ins/- dopisanie dokumentu aktualnego rodzaju
/Ctrl+Enter/- edycja (zmiany) nagłówka dokumentu
/F2/- w czasie wpisywania daty rozliczenia daje możliwość wyliczenia daty poprzez podanie ilości dni, ze sprawdzeniem, czy nie jest to niedziela, na niektórych polach powoduje standardowe otwarcie listy wyboru
/Enter/- edycja, dopisywanie i oglądanie specyfikacji dokumentu, inne funkcje jak w opcji wprowadzania
/F5/- wydruk dokumentu
/F3/- rozliczanie depozytów
/Shift+F3/- jeżeli dokument jest depozytowy, to uczynienie go niedepozytowym i odwrotnie (dotyczy to tylko dokumentów, które mogą być depozytowe)
/Delete/- wycofanie (anulowanie) i skasowanie dokumentu
/Ctrl+N/- przeszukanie wg numeru dokumentu
/Ctrl+D/- przeszukanie wg daty
/Ctrl+S/- przeszukanie wg daty sprzedaży
/Ctrl+R/- przeszukanie wg daty rozliczenia
/Ctrl+K/- przeszukanie wg kontrahenta (jeżeli dioda ScrollLock jest zapalona, to przeszukanie wg ciągu znaków w nazwie kontrahenta)
/Ctrl+W/- przeszukanie wg sumy (wartości) dokumentu
/Ctrl+Q/- przeszukanie ciągu znaków zawartego w numerze dokumentu dodatkowego
/F2/- korekta sumy wartości dokumentu w nagłówku (opcja dostępna tylko dla „Kierownika Systemu” - użytkownika nr 0)
/Ctrl+F2/- sprawdzenie, jako kto pracujemy w programie

W wypadku korekt specyfikacji pracujemy tak, jak w opcji wprowadzania, z tą różnicą, że **/Esc/** rezygnuje z poprawek, a **/*/** zapisuje poprawki:

POMOC DLA FUNKCJI WPROWADZANIA I KOREKTY - ROZLICZANIE DEPOZYTÓW.

/*- zatwierdzenie wprowadzanej specyfikacji i zakończenie rozliczania **/Enter/**, **/0/** lub **/1/** do **/9/-** zmiana ilości oznaczonej paskiem pozycji z listy specyfikacji zmiana ilości polega na wpisaniu, za ile sztuk zapłaciliśmy dostawcy lub za ile sztuk zapłacił nam odbiorca
/+/- podsumowanie wprowadzonych danych
/Esc/ - zakończenie rozliczania z unieważnieniem wprowadzonych zmian

POMOC DLA FUNKCJI DOPISYWANIA RĘCZNIE NOWYCH KARTOTEK TOWARÓW DO STANÓW

/F2/- otwarcie listy wartości dla pola posiadającego taką listę,

- dla ceny sprzedaży - obliczenie jej wg ceny zakupu,
- dla ceny zakupu - obliczenie jej wg ceny sprzedaży
- dla indeksu cyfrowego - sprawdzenie niepowtarzalności (jeżeli włączony jest Scroll-Lock, w razie niepoprawności indeksu proponowany jest pierwszy wolny indeks, jeśli Scroll-Lock jest wyłączony, w razie niepoprawności indeksu proponowany jest indeks o 1 wyższy od aktualnie najwyższego)
- dla innych pól - pobranie całości danych towaru z bufora (pobierać z bufora najlepiej jest w momencie edycji nazw)
- nazwy (najlepiej zapamiętać tylko to pole, ponieważ wpisywane jest jako pierwsze)
- drugiej części nazwy
- miejsca towaru w magazynie
- ilości w opakowaniu
- jednostki miary

POMOC DLA FUNKCJI KOREKT STANÓW MAGAZYNU AKTUALNEGO.

Dla wskazywanego towaru:

[Ctrl+Enter] - zmiana danych

UWAGA ! Przy zapisie zmian nie jest kontrolowane powtórzenie indeksu numerycznego

[F4] - fluktuacja towaru, czyli - co działo się z towarem w czasie jego istnienia w bazie danych

[Shift+F4] - sprawdzenie stanów wybranej paskiem pozycji we wszystkich magazynach firmy

[Ctrl+F4] - sprawdzenie, co działo się z towarem od początku jego „pobytu” w magazynie aktualnym

[F8] - dane do bufora **[Delete]** - skasowanie towaru o stanie = 0.0 i ilości na zamówieniach = 0.0 (opcja dostępna tylko dla użytkowników o najwyższych uprawnieniach i „Kierownika Systemu”)

Dla wszystkich towarów:

[F5] - wydruk całości stanów niezerowych

[/] - sumy stanów

[*] - ilości kartotek (pozycji) z ilością równą 0.0, mniejszą od 0.0, większą od 0.0, ogólna ilość kartotek

[F3] - likwidacja powtórzeń indeksów numerycznych poprzez zastąpienie powtarzających się aktualnym w danym momencie indeksem maksymalnym + 1 (opcja dostępna tylko dla „Kierownika Systemu”, blokuje na czas pracy dostęp innym użytkownikom do zapisywania stanów)

[Shift+F3] - likwidacja indeksów numerycznych, których wartość absolutna jest większa od podanej lub są ujemne (ustawienie ich na 0 - potem można skorzystać z likwidacji potórzeń indeksów) (opcja dostępna tylko dla „Kierownika Systemu”, blokuje na czas pracy dostęp innym użytkownikom do zapisywania stanów)

[Ctrl+Delete] - kasowanie towarów o stanach zerowych za pomocą dwóch metod (nie jest możliwe zastosowanie ich równocześnie):

1) kasowanie towarów, na których nie było obrotu i mają stan zerowy (opcja dostępna tylko dla „Kierownika Systemu”, blokuje na czas pracy dostęp innym użytkownikom do zapisywania stanów, nagłówków i specyfikacji dokumentów towarowych)

2) kasowanie towarów, które mają stan zerowy i nie są zamówione przez żadnego z odbiorców (opcja dostępna tylko dla „Kierownika Systemu”, blokuje na czas pracy dostęp innym użytkownikom do zapisywania stanów)

Szukanie wg:

[1-9] - indeksu cyfrowego

[A-Z] - nazwy

[Ctrl+P] - pól sortowanych, cen

[Ins] - dopisanie towaru z ilością = 0.0 (zmieniać ilość można tylko obrotami) przed użyciem **[Ins]**, jeżeli zapalona jest kontrolna dioda Scroll-Lock, wyszukany zostanie jako propozycja indeksu cyfrowego pierwszy wolny indeks, jeżeli nie jest zapalona, to proponowany będzie indeks o 1 wyższy od aktualnie najwyższego - to drugie wyszukanie jest szybsze; analogicznie jest już przy zakończeniu dopisywania, kiedy kontrolowany jest indeks cyfrowy i okazuje się niepoprawny - nie jest wtedy już proponowany, ale jest korygowany automatycznie do deklarowanej przez operatora poprzez operowanie Scroll-Lock wartości; zapis jest realizowany po naciśnięciu

[Enter] na polu ceny sprzedaży

POMOC DLA FUNKCJI : DANE MATERIAŁOWE, OPERACJE NA PLIKACH ROBOCZYCH,
WPROWADZANIE ZMIAN W PLIKU ROBOCZYM.

Dla wskazywanego towaru:

/Ctrl+Enter/- zmiana danych

/Del/- skasowanie towaru z listy

/F2/- w czasie edycji lub dopisywania - kalkulacje cen

/F4/- fluktuacja towaru, czyli - co działo się z towarem w czasie jego istnienia w bazie danych

/Shift+F4/- sprawdzenie stanów wybranej paskiem pozycji we wszystkich magazynach firmy

/F8/- dane do bufora

Dla wszystkich towarów:

/Ins/- dopisanie towaru: przed użyciem **/Ins/**, jeżeli zapalona jest kontrolna dioda Scroll-Lock na klawiaturze, wyszukany zostanie jako propozycja indeksu cyfrowego pierwszy wolny indeks, jeżeli nie jest zapalona, to proponowany będzie indeks o 1 wyższy od aktualnie najwyższego - to drugie wyszukanie jest szybsze; analogicznie jest już przy zakończeniu dopisywania, kiedy kontrolowany jest indeks cyfrowy i okazuje się niepoprawny - nie jest wtedy już proponowany, ale jest korygowany automatycznie do deklarowanej przez operatora poprzez operowanie Scroll-Lock wartości; zapis jest realizowany po naciśnięciu **/Enter/** na polu ceny sprzedaży

/ /- podsumowania całości zawartości pliku roboczego

/F5/- wydruk fiszek na podstawie całości danych z pliku roboczego

/Shift+F5/- wydruk całości danych z pliku roboczego w formie analizy stanu

/F2/- globalna zmiana cen sprzedaży

/Shift+F2/- globalna zmiana cen zakupu

/Shift+F3/- zmiana znaku ilości (z minusów na plusy i odwrotnie)

DODATEK D

PRACA W SIECI

W jakich sieciach program pracuje, opisane zostało we wiadomościach wstępnych do programu. Ważne jest także, jak pracuje.

- 1) W opcji wprowadzania lub poprawiania specyfikacji nie może pracować ten sam użytkownik z listy użytkowników programu - program z resztą na to nie pozwala. Oczywiście - jeżeli pracować w opcji wprowadzania na jednej stacji roboczej pracować będzie przykładowo użytkownik KASIA, to użytkownik ADAM może bez przeszkód pracować w opcji wprowadzania, czy zmian specyfikacji na innej stacji. ADAM w tej sytuacji może używać też dowolnej innej funkcji programu.
- 2) Zdarza się, że dane zapisuje kilku użytkowników. Program nie pozwala zapisać danych im wszystkim razem, ale kolejno (jest to wymóg poprawnego zapisu w sieci). w takich sytuacjach mogą pojawiać się komunikaty o konieczności zaczenia przez kilku użytkowników. Komunikat taki oczywiście znika, gdy pojawi się możliwość dostępu do danych. Jeśli jednak blokada danych trwa dość długo, komunikat taki zastępowany jest innym, który jest propozycją - albo dalszego czekania, albo rezygnacji z pracy w programie. Wybranie tej drugiej opcji może spowodować niekompletne zapisy na dysku centralnego komputera sieci. Najczęstszym skutkiem wydania programowi w takiej sytuacji rozkazu zakończenia pracy są dokumenty, które nie mają specyfikacji. Takie specyfikacje należy uzupełnić w opcji wprowadzania i korekt. Program na życzenie klienta może być dostarczony w wersji, która nie pozwala na przerywanie jego pracy z powodu blokowania danych przy zapisie przez innych użytkowników - wtedy operator musi cierpliwie poczekać do chwili, kiedy zapisujący inny użytkownik zwolni blokadę poprzez zakończenie procesu zapisywania.
- 3) Program może zgłaszać też komunikat o niemożności wykonania funkcji przez użytkownika, mimo, że ten nie zapisuje danych. Tu także istnieje możliwość zakończenia pracy w programie, ale nie warto przerywać. Takie blokady odczytu trwają krótko. Sytuacje takie mogą zdarzyć się w momentach, kiedy jedna ze stacji realizuje zapis, a druga właśnie otwiera zbiory zapisywane, albo odświeża dane w pamięci, dotyczące tych zbiorów. Mówiąc nieco prostszym językiem - komunikaty takie mogą pojawić się wszędzie, gdzie rozpoczyna się analiza danych, albo w momentach przedstawiania kolejności oglądania katalogów lub uruchamiania przeszukiwania danych. Program posiada odpowiednie zabezpieczenia i nie „męczy” użytkowników ciągłymi komunikatami o niemożności wykonania funkcji i takie komunikaty pojawiają się bardzo rzadko, chyba, że operatorzy będą chcieli specjalnie „pomęczyć” dla odmiany - program, wiedząc z niniejszej instrukcji, jak to robić.

DODATEK E

POMOC W EKSPLOATACJI PROGRAMU

- odbywa się za pośrednictwem dystrybutora, od którego program został zakupiony
- jeśli licencja indywidualna nie przewiduje inaczej, to licencja na program MagAD-SQL/MAGPX nie przewiduje serwisowania programu, stąd ww. usługi są płatne, z wyłączeniem, oczywiście, informacji umieszczanych na stronach WWW

W sytuacjach wyjątkowych ww. możliwości mogą być niedostępne.

SPIS RYSUNKÓW

- Rys. 1. Wejście” do programu „MagAD-SQL/MAGPX”.
- Rys. 2. W opcji menu głównego „Inne” wystarczy „najechać” paskiem na nazwę opcji, w której chcemy pracować i wcisnąć [Enter].
- Rys. 3a. Wprowadzanie towaru do kartoteki magazynu.
- Rys. 3b. Lista dostępnych SWW podczas wprowadzania towaru do kartoteki magazynu.
- Rys. 4. W tej pozycji wystarczy wcisnąć [Enter], aby wejść do funkcji wyboru aktualnego magazynu.
- Rys. 5. W tej pozycji wystarczy wcisnąć [Enter], aby uczynić aktywnym magazyn „NOTABENE-S.P. Z O.O.”.
- Rys. 6. Wybór grupy dokumentów.
- Rys. 7. Jesteśmy w opcji „Wprowadzanie”, dokument wprowadzany - BO.
- Rys. 8. Dopisanie towaru do katalogu w opcji „Wprowadzanie”.
- Rys. 9. Wpisanie towaru na specyfikację, po wciśnięciu [Enter] na pozycji w górnym okienku.
- Rys. 10. Pytania przed ostatecznym zapisem o dane BO. Niektóre pola danych przy wprowadzaniu BO są pomijane, ponieważ dane, które zawierają, nie są na takim dokumencie potrzebne.
- Rys. 11. Opcja „Wprowadzanie” z włączoną sprzedażą detaliczną. Włączony jest mechanizm oglądania stanów zerowych. Próba przeszukania przez nazwę spowoduje ustawienie katalogu według kolejności według nazwy.
- Rys. 12. „Wewnątrz” funkcji wprowadzania i korekt - aktywne są faktury VAT sprzedaży.
- Rys. 13. „Wewnątrz” opcji „Kasa” - aktywne są KP dla odbiorców.
- Rys. 14. Lista „faktur VAT”. Widoczne są dokumenty nieterminowe, terminowe, depozytowe, i typów mieszanych (n.p. depozytowe terminowe)
- Rys. 15. Program „Indeksuj” pyta się kilkakrotnie, czy chcemy go użyć, proponując pewne działania wstępne, typu sporządzenie kopii ochronnej.
- Rys. 16. Menu programu „Indeksy”.
- Rys. 17. W tej pozycji wystarczy wcisnąć [Enter], aby wejść do funkcji wyboru aktualnego magazynu.
- Rys. 18. Praca w oknie specyfikacji - użytkownik włączył właśnie [F7] podgląd pełnych kartotek towarów ze specyfikacji.
- Rys. 19. Wybór z listy rodzajów dokumentów dodatkowych - przy wpisywaniu faktury VAT zakupu.
- Rys. 20. Po naciśnięciu [prawy Shift+Tab], kiedy przed naciśnięciem tego układu klawiszy dokumentem obrabianym była faktura VAT zakupu - aktywny staje się rachunek zakupu.
- Rys. 21. „Wewnątrz” funkcji wprowadzania i korekt - obrabiane aktualnie są dane MM rozchodu (MM -).
- Rys. 22. „Wewnątrz” funkcji wprowadzania i korekt - obrabiane aktualnie są dane faktur korygujących dla odbiorców.
- Rys. 23. Wystarczy nacisnąć [Enter], aby „wejść” do funkcji operowania ma plikach roboczych.
- Rys. 24. Menu funkcji operowania na plikach roboczych.
- Rys. 25. „Wewnątrz” funkcji korekt towarów w magazynie aktualnym.
- Rys. 26. tej pozycji wystarczy wcisnąć [Enter], aby uczynić aktywnym magazyn „NOTABENE - SP. Z O.O.”.
- Rys. 27. „Wewnątrz” funkcji wprowadzania dokumentów kasowych (płatności). Odbywa się wpisywanie przelewu za fakturę terminową.
- Rys. 28. „Wewnątrz” funkcji listy dokumenów księgowanych w programie.
- Rys. 29. Wybieranie magazynów do analizy towarowej obrotów.
- Rys. 30. Wybieranie rodzajów obrotów do analizy towarowej obrotów.
- Rys. 31. Wybieranie zakresu dat, pomiędzy którymi (włącznie) analizowane mają być obroty do analizy towarowej obrotów. Widoczne są także ewentualne dalsze możliwości zadawania warunków ograniczających zestawienie.
- Rys. 32. Wybieranie dostawców jako kontrahentów z nagłówek dokumentów do analizy towarowej obrotów.
- Rys. 33. Wybieranie odbiorców jako kontrahentów z nagłówek dokumentów do analizy towarowej obrotów.
- Rys. 34. Wybieranie dostawców towarów jako danej odfiltrowującej towary w analizie towarowej obrotów.
- Rys. 35. Wybieranie zakresu dat, pomiędzy którymi (włącznie) analizowane mają być obroty do analizy dokumentów towarowych. Widoczne są także ewentualne dalsze możliwości zadawania warunków ograniczających zestawienie.
- Rys. 36. Wybieranie zakresu dat, pomiędzy którymi (włącznie) analizowane mają być obroty do analizy dokumentów płatności (kasowych). Widoczne są także ewentualne dalsze możliwości zadawania warunków ograniczających zestawienie.
- Rys. 37. Menu analiz księgowych.
- Rys. 38. Zakładanie restrykcji przy wykonywaniu rejestru sprzedaży VAT.
- Rys. 39. Zakładanie restrykcji przy wykonywaniu bilansu zobowiązań i należności dla dokumentów sprzedaży.
- Rys. 40. Zakładanie restrykcji przy wykonywaniu remanentu.
- Rys. 41. Zakładanie drugiej grupy restrykcji przy wykonywaniu rozszerzonej analizy towarów - wybór pojedynczych towarów.
- Rys. 42. Zakładanie drugiej grupy restrykcji przy wykonywaniu rozszerzonej analizy towarów - wybór towarów od..

- Rys. 43. Zakładanie drugiej grupy restrykcji przy wykonywaniu rozszerzonej analizy towarów - wybór towarów do..
- Rys. 44. Zakładanie restrykcji przy wykonywaniu zestawienia stanów.
- Rys. 45. „Wewnątrz” katalogu użytkowników.
- Rys. 46. „Wewnątrz” katalogu odbiorców.
- Rys. 47. „Wewnątrz” katalogu magazynów.
- Rys. 48. Menu funkcji korekt „innych” katalogów.
- Rys. 49. „Wewnątrz” jednego z „innych” katalogów - katalog form płatności.
- Rys. 50. Wybór typu (rodzaju) drukarki fiskalnej.
- Rys. 51. Przyporządkowywanie stawek VAT z programu stawkom z drukarki fiskalnej.
- Rys. 52. Menu główne - otwarta lista podopcji opcji „Dane materiałowe”.
- Rys. 53. Menu główne - otwarta lista podopcji opcji „Kasa”.
- Rys. 54. Menu główne - otwarta lista podopcji opcji „Analizy”.
- Rys. 55. Menu główne - otwarta lista podopcji opcji „Inne”.
- Rys. 56a. Zakończenie pracy programu z wykrytym błędem „Paradox”.
- Rys. 56b. Po wciśnięciu [T] w odpowiedzi na pytanie „Czy pokazać opis błędu („Paradox”) „?”
- Rys. 57. Zakończenie pracy programu z wykrytym błędem „Borland Pascal”.